

A

DUNA TUDÁSISKOLA NKFT. TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA
SZAKMAI PROGRAMJA

OM AZONOSÍTÓ: 910 030

2025.

Bertalan Zsolt
igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Szakértői elfogadás:

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 12/2020. (II.7) Korm.rendelet, továbbiakban **Szkr.** 14-15. § alapján készült SZAKMAI PROGRAM a szakértői véleményben részletezettek szerint a jogszabályi előírásoknak, a vonatkozó programterveknek, és irányelveknek a kérelemben foglaltak szerint megfelel

.....

Fidler Gábor

Felnőttképzési szakértő,
Programszakértő, Tanügyigazgatási szakértő
(FSZ/A-547, P-706)

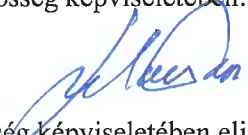
Fenntartói jóváhagyás:

Az Szkr. 94. § (1)/d bekezdésben meghatározottak alapján a *Ide jön a fenntartó pontos neve*, mint fenntartó a SZAKMAI PROGRAMOT jóváhagyom.

Fenntartó képviselőjére jogosult neve, aláírása
DUNA Tudásiskola Nkft.
Komár Kornél, ügyvezető

Szakmai munkaközösségi véleményezés:

Az Szkr. 147. § (3) bekezdésben meghatározottak alapján az Szakmai Munkaközösség véleményezte és elfogadásra javasolja a SZAKMAI PROGRAMOT. A Munkaközösség képviselőjében:

A munkaközösség képviselőjében eljáró neve, aláírása
DUNA Tudásiskola Nkft. Technikum és Szakképző Iskola
Bertalan Zsolt, igazgató

A SZAKMAI PROGRAM hatályba lép: 2025.08.08

Tartalom

1.	Bevezetés és küldetésstudat.....	11
2.	Nevelési program	11
2.1.	A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	11
2.1.1	Pedagógiai alapelveink	12
2.1.2	A szakmai oktatás pedagógiai értékei.....	13
2.1.3	A szakmai oktatás céljai.....	13
2.1.3.1	Közoktatási célok	14
2.1.3.2	Szakképzési célok.....	14
2.1.3.3	A nevelő-oktató munkánk konkrét céljai.....	15
2.1.4	A szakmai oktatás feladatai és eszközei.....	16
2.1.4.1	Az iskola képzési szerkezete	17
2.1.4.2	A feladatok, eszközök és módszerek kifejtése.....	19
2.2.	A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
2.2.1	A személyiségfejlesztés főbb jellemzői és területei.....	25
2.2.2	A közösségi nevelés színtereinek kialakítása.....	25
2.2.3	A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:	26
2.2.3.1	A diákönkormányzatra háruló feladatok:	27
2.3.	Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai	27
2.3.1	Az oktató munkája, tevékenysége.....	27
2.3.2	Az osztályfőnök munkája.....	29
2.3.3	Az osztályfőnök feladatai.....	29
2.4	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	30
2.4.1	A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	30
2.4.1.1.	Főbb tevékenységeink:	31
2.4.2	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	31
2.4.2.1	A felzárkóztatást segítő tevékenységeink:	32
2.4.3	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	32
2.4.3.1	A tehetséggondozás főbb pedagógiai feladatai:	33
2.5	A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	34

2.5.1 Igazgatói döntési hatáskör és tanulói tájékoztatás.....	34
2.5.2 Véleménynyilvánítási jog	35
2.5.3 A diákönkormányzat véleményezési joga.....	35
2.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatokat és egymással való kapcsolattartásuk formái.....	36
2.6.1. Az együttműködés és véleményalkotás formái:.....	36
2.6.1.1 Munkatársak, pedagógusok együttműködése	36
2.6.1.2 Együttműködés a tanulókkal és a szülőkkel.....	37
2.6.1.3 Együttműködés a külső partnerekkel	37
2.6.2 Véleményalkotás és elégedettségmérés	38
2.6.2. Visszacsatolási és tájékoztatási módszerek.....	39
2.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai	39
2.7.1 A tanulmányok alatti vizsgák típusai	39
2.7.2 A tanulmányok alatti vizsgák tartalma.....	40
2.7.3 A tanulmányok alatti vizsgák szervezése.....	41
2.7.4 Az iskolában szervezett tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	41
2.7.4.1 A vizsgák időpontja	41
2.7.4.2 A vizsgára jelentkezés módja.....	41
2.7.4.3 A vizgabizottság elnöke és tagjai.....	42
2.7.5 A tanulmányok alatti vizsga lebonyolítása	42
2.7.5.1 Írásbeli vizsga és feladatok	43
2.7.5.2 A szóbeli vizsga és feladatok.....	43
2.7.5.3 Az ágazati alapvizsgára vonatkozó szabályok	44
2.7.5.4 A szakmai gyakorlati tárgy javítóvizsgájának különleges szabályai	44
2.7.6 A tanulmányok alatti vizsgák dokumentumai.....	44
2.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei	45
2.8.1 A felvételi eljárás iskolai feladatai.....	45
2.8.1.1 Előzetes feladatok.....	45
2.8.1.2 Jelentkezési feltételek pontosítása bármelyik oktatási formára	46
2.8.1.3 Jelentkezés formája	46

2.8.1.4. Jelentkezés menete	46
2.8.2 Felvétel a nappali munkarendű öt- és hároméves technikai és szakképző iskolai oktatásra	46
2.8.2.1 A felvételi vizsga követelményei és pontozása.....	46
2.8.2.2 Szóbeli beszélgetés témája, témakörei	47
2.8.2.3 Döntés a felvételtől, a jelentkezők tájékoztatása.....	48
2.8.3 Felvétel az esti munkarendű kétéves technikai és szakképző iskolai oktatásra.....	48
2.8.3.1 Felvétel kétéves, nem nappali munkarendű technikai szakmai oktatásra.....	48
2.8.3.2 Felvétel kétéves, nem nappali munkarendű szakképző iskolai szakmai oktatásra	49
2.8.3 Felvétel a sajátos egyéb munkarendű – általában 840 óras – felnőttképzési jogviszonyban történő technikai és szakképző iskolai oktatásra	50
2.8.4 Átvétel másik iskolából.....	50
2.8.5 Előzetes tanulmányok beszámítása.....	51
3. Közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program.....	53
3.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások.....	53
3.1.1 Nappali munkarendű, ötéves, technikai oktatás óraterve:	53
3.1.1.1 Kötelező foglalkozások a technikai óraterv alapján	53
3.1.1.2 Közép szintű érettségire felkészítő tantárgyak.....	54
3.1.1.3 Nem kötelező foglalkozások a technikai óraterv alapján.....	54
3.1.1.4 Középszintű érettségire jelentkezés, nem kötelező érettségi tantárgyból	55
3.1.1.5 Előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés lehetőségei.....	55
3.1.1.6 Emelt szintű érettségire felkészítő választható tantárgyak.....	55
3.1.1.7 Mentés a tantárgy további tanulása alól sikeres érettségi vizsga esetén.....	55
3.1.2 Nappali munkarendű, hároméves, szakképző iskolai oktatás óraterve:	56
3.1.2.1 Kötelező foglalkozások a szakképző iskolai óraterv alapján.....	56
3.1.2.2 Nem kötelező foglalkozások a szakképzési óraterv alapján	57
3.2 A megtanítandó és elsajátítandó tananyag	57
3.3. A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megszervezésével és választásával kapcsolatos feladatok.	57
3.3.1 Osztály szintű oktatás.....	58
3.3.2 Csoportbontás.....	58
3.3.2.1 Emelt- és középszintű érettségire felkészítés.....	58
3.3.2.2 A közismereti tárgyra alkalmazott osztály- és csoportszervezési módszerek	58

3.3.2.3 Szakmai oktatásban résztvevő osztályok csoportbontása, az osztály diákjai elosztásának elve:.....	59
3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	59
3.4.1 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök	59
3.4.2 Tanórán kívüli foglalkozások, érdeklődési körök	60
3.4.3 Az oktatásban kiválasztható módszerek.....	60
3.4.3.1 Iskolaépületen kívüli helyszínen tartott foglalkozás.....	60
3.4.3.2 Projektoktatás.....	61
3.4.3.3 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása	61
3.4.3.4 Informatikai eszközök használata tanórákon	61
3.4.4 A tanulók jelentkezése és az oktatók kiválasztása a nem kötelező foglalkozásokra, felzárkóztatásra	62
3.5. Az érettségi tantárgyai és témakörei.....	62
3.5.1 Magyar nyelv és irodalom.....	62
3.5.2. Történelem	65
3.5.3 Angol nyelv.....	66
3.5.4 Matematika.....	67
3.5.5 Nem kötelező, az iskolában választható érettségi vizsga tantárgyai	67
3.5.5.1 Fizika	67
3.5.5.2 Digitális kultúra	68
3.5.7 Emelt szintű érettségi feladatok	68
3.5.7.1 A kötelező érettségi tantárgyak emelt szintű érettségi feladatai.....	68
3.5.7.2 A fizika tantárgy emelt szintű érettségi feladatai	68
3.5.7.3 A digitális kultúra emelt szintű érettségi feladatai	68
3.6 Az ágazati alapoktatás oktatási programja	69
3.6.1 Az ágazati alapoktatás elméleti és gyakorlati foglalkozásai	69
3.6.2 Az ágazat alapvizsga.....	69
3.6.3 Ágazati alapoktatás az elektronika-elektrotechnika és a gépészet ágazatokban	70
3.6.3.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei, az ágazathoz tartozó szakmák képzési és kimeneti követelmények alapján:	70
3.6.3.2 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazati alapoktatás technikus óraterve..	70

3.6.3.3 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazati alapoktatás óraterve a szakmai oktatásban résztvevő tanulók számára	71
3.6.3.4 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazatok ágazati alapvizsgálója	71
3.6.4 Ágazati alapoktatás az épületgépészet ágazatban	72
3.6.4.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei, az ágazathoz tartozó szakmák képzési és kimeneti követelmények alapján	72
3.6.4.2 Az épületgépészet ágazati alapoktatás technikus óraterve	72
3.6.4.3 Az épületgépészet ágazati alapoktatás szakképző iskolai óraterve.....	73
3.6.4.4 Az épületgépészet ágazat ágazati alapvizsgálója.....	73
3.6 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	74
3.6.1. A tanulói tevékenység értékelésének főbb jellemzői:	74
3.6.1.1 Az ellenőrzés és értékelés formái	74
3.6.1.2 A tanulók értékelésének alapelvei, rendszeressége	75
3.6.1.3. A tanuló jogai az értékeléssel kapcsolatban.....	75
3.6.2. Az értékelés formái	75
3.6.2.1 A tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy.....	75
3.6.2.2 A tanulási folyamat szintjét értékelő – diagnosztikai – osztályzat	76
3.6.2.3 A házi feladatokra vonatkozó általános szabályok	77
3.6.2.4 A szóbeli felelések értékelési szabálya (általában)	78
3.6.2.5 Témazáró írásbeli értékelés vagy komplex témazáró gyakorlat.....	78
3.6.2.6 Beszámoló jellegű értékelés	79
3.6.3 A tanulók viselkedésével és szorgalmával kapcsolatos szabályok	80
3.6.3.1 A magatartás értékelés szempontjai:	80
3.6.3.2 A szorgalom értékelés szempontjai:.....	80
3.6.3.3 Az esti és sajátos munkarend szerinti oktatásban résztvevő tanulók értékelésének szempontjai.....	80
3.6.3.3 Büntető intézkedések	81
3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	81
3.8 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek és programok, mindennapos testnevelés.....	81
3.8.1 Az egészségnevelési program céljai.....	81
3.8.2 Az egészségnevelési program fontosabb területei	82
3.8.3 Az egészségnevelési programban alkalmazott módszerek.....	82

3.8.4 A környezeti nevelés célkitűzései és eszközei	83
3.8.4.1 A tanulói attitűdök fejlesztésének szempontjai	83
3.8.4.2 A környezeti nevelés lehetőségei és formái.	83
3.8.4.3 Veszélyes hulladékok tárolása és az energiahatékonyság.....	84
3.8.5 A környezeti neveléssel szembeni elvárások	84
3.8.6 A mindennapos testnevelés megvalósítása	85
3.8.6.1 A mindennapos testnevelés célkitűzése.....	85
3.8.6.2 A mindennapos testnevelés formái.....	86
3.8.7 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	86
3.8.7.1 A képzési helye és pedagógiai formája:.....	86
3.8.7.2 Külső programok:.....	87
3.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	87
3.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....	88
3.10.1. A jutalmazásnak, magatartási és szorgalmi értékelésnek szintjei	88
3.10.2. Az iskolában alkalmazott elismerések rendje.....	88
3.12. Közösségi szolgálat.....	89
3.13 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elveket, ...	89
4. A szakirányú szakmai oktatás programja.....	90
4.1 Képzési program és szakmakínálat tanulói jogviszonyú oktatásban.....	90
4.1.1 Technikumi szakmák	90
4.1.1.1 Ötéves, nappali munkarendű technikumi oktatás szakmái.....	90
4.1.1.2 Kétéves, érettségire épített, esti munkarendű technikumi oktatás szakmái	90
4.1.1.3 A technikus szakmák óratervei, tananyag elemei	91
4.1.2 Szakképző iskolai szakmák.....	91
4.1.2.1 Hároméves nappali munkarend és kétéves esti munkarend szerinti oktatás szakmái .	91
4.1.2.2 A szakképző iskolai szakmák óratervei, tananyag elemei.....	92
4.1.3 A tanulói jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja	93
4.1.4 Szakmai gyakorlatok szervezése.....	93
4.1.4.1 Szakmai gyakorlat az oktatási idő alatt.....	93
4.1.4.2 Összefüggő szakmai gyakorlat szervezése.....	93
4.2 A felnőttképzési jogviszonyban elsajátítható szakmák képzési programjai.....	94
4.2.1 Felnőttképzési szerződéses jogviszonyban megszerezhető szakmák.....	94

4.2.1.1 A technikai szakmák óratervei, tananyag elemei	95
4.2.1.2 Szakképző iskolai szakmák óratervei, tananyag elemei.....	96
4.2.2 A felnőttképzési jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja	97
4.3 A Szakmai oktatás helyei és formái – duális oktatás.....	97
4.3.1 Duális partnerek	97
4.3.2 Duális képzés	97
4.3.2.1 A duális képzés résztvevői	97
4.3.2.2 A duális oktatás iskolai ellenőrzése	97
4.3.3 A duális képzés formái.....	98
4.3.3.1 Tanítási hetenként	98
4.3.3.2 Tömbösítés	98
4.3.4 A duális partner és az iskola együttműködési megállapodása	98
4.3.4.1 Az együttműködési megállapodás hatálya	98
4.3.4.2 Az együttműködési megállapodás általános tartalma.....	98
4.4 A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzése, értékelése és minősítése.....	99
4.4.1 Szóbeli és írásbeli számonkérés szakmai elméleti órán	99
4.4.1.1 Szóbeli számonkérés.....	99
4.4.1.2 Tesztfeladatos számonkérés.....	100
4.4.1.3 Rajzi feladatok készítése	101
4.4.1.4 Munkatevékenység bemutatása a duális gyakorlóhelyi tevékenységről	101
4.4.2 Gyakorlati feladatok számonkérése a szakmai oktatásban	102
4.4.2.1 A gyakorlati feladat végrehajtását megelőző szóbeli számonkérés	102
4.4.2.2 Gyakorlati feladat végrehajtása.....	102
4.4.2.4 Projektfeladat bemutatása	103
4.5 A szakmai vizsgához kapcsolódó egybefüggő felkészítés rendje	103
4.5.1 Jelentkezés a szakmai vizsgára	103
4.5.2 Szakmai vizsga előtti konzultáció és felkészítés.....	104
4.5.3 Portfólió készítése	104
4.6 Egészségfejlesztési program.....	105
4.6.1 Az egészségfejlesztési feladatok iskolai felelősei és felelősségi körük	105
4.6.2. Az egészségfejlesztés fontosabb célterületei.....	106

4.6.3 Az egészségfejlesztés fontosabb célterületei	106
4.7 Pályaorientációs szolgáltatások, feladatok	106
4.7.1 Pályaorientációs feladataink.....	107
5. A tanuló előrehaladása, magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	108
6. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló és a sajátos nevelési igényű tanulók szakmai programja.....	109
6.1 Általános szakmai oktatási elvek.....	109
6.2 A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	109
6.2.1 Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.....	110
6.2.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	110
6.2.3 Sajátos nevelési igényű tanulók	111
6.2.4 Fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatos feladatok	112
7. A szakmai oktatásban alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	112
7.1 Tesztfeladatok egyéni és csoportos megoldása szakmai elméleti foglalkozások keretében	112
7.2 Irányított feladatmegoldás számítógépes célprogramok segítségével.....	112
7.4 Projektoktatás	113
7.4.3 A projekt lebonyolítása:	113
7.4.3.1 A projekt témájának kiválasztása	113
7.4.3.2 Rövidtávú, egy-egy foglalkozási órára terjedő projekt.....	113
7.4.3.3 Közép- és hosszútávú projekt megtervezése.....	113
7.4.3.4 A projekt bemutatása	114
7.5 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása.....	114

Comenius: „...mindenkit mindenre meg lehet tanítani, csak idő, módszer és mester kérdése.”

1. Bevezetés és küldetéstudat

A **Duna Tudásiskola Non-profit Kft Technikum és Szakképző Iskola** alapításával, létrehozásával és működtetésével felvállaljuk szűkebb és tágabb környezetünkben, az észak-dunántúli régióban működő gyárak, kis- és középvállalkozások részéről jelentkező képzett és művelt szakemberek iránti igények kielégítését az általunk kínált szakmákban és szakképesítésekben. Doroghoz, a térség meghatározó iparvárosához kötődő hagyományaink ápolása mellett vállaljuk az európaiságot, a kor követelményeinek, kihívásainak való megfelelés fontosságát, a természettudományos alapokon nyugvó szakmai tudás és képesség mellet az általános műveltség, az informatikai kultúra, valamint a környezetvédelem iránti elkötelezettség közvetítésével, és az ezt megerősítő minőségpolitikánkkal.

Célunk a tanuló-centrikus, és ezen keresztül partnerközpontú iskola megteremtése. Olyan iskolává kell válnunk, amely az itt tanulók testi, szellemi és lelki szükségleteire figyel, ezekhez kedvező és ingerdús környezetet hoz létre, amelyben a tanulók kibontakoztathatják egyéniségüket, megtanulhatják az egymás mellett élés szabályait.

Valamennyi dolgozónknak, pedagógus és nem pedagógus munkatársnak saját munkáján keresztül nyújtott példamutatással szerepet kell vállalnia a nevelőmunkában, az érzelmek és attitűdök fejlesztésében is. Az általános emberi értékeket, alapvető emberi normákat megismertetni és elfogadtatni elengedhetetlen célunk, ezeknek egységes és következetes képviselője, megőrzése kötelességünk.

2. Nevelési program

Nevelési programunk alapját a küldetéstudatunkból fakadó feladataink, kereteit pedig a jogszabályi előírások határozzák meg.

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Az iskolában folyó nevelő és oktató munkánk alapja a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény – továbbiakban **Szkt.** -, amelynek értelmében a Duna Tudásiskola Non-profit Kft Technikum és Szakképző Iskolában szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. Mind a technikum, mind a szakképző iskolai képzésünk szerves része az adott szakma megszerzéséhez szükséges az általános műveltséget megalapozó közismereti oktatás, amelynek alapelveit a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény – a továbbiakban **Nkt.** - határozza meg. Technikumi osztályainkban közép- és emeltszintű érettségi vizsga letételére is felkészítjük

tanulóinkat. Oktatási programunk óratervei, valamint az ezek keretében megtanítandó és elsajátítandó tananyagok tartalma az általunk tanított szakmák tekintetében az Szkr. 1. számú mellékletében meghatározott szakmák képzési és kimeneti követelményei alapján készültek, és biztosítják tanulóink számára a megfelelő közismereti tudás, ágazati alapozás és szakmai tudás és képességek elsajátítását.

2.1.1 Pedagógiai alapelveink

Iskolánk pedagógiai filozófiája a bevezetőben is említett tanuló-centrikus és partnerközpontú intézmény megteremtése. Alapelvünk a műveltség, közéletiség, szakmai tudás és kiválóságra törekvés attitűdjeinek fejlesztése, az ehhez szükséges képességek elmélyítése tanulóinkban. Fontosabb elemei:

- széleskörű „humán” műveltség közvetítése, az emberi értékek kiemelése mind az irodalmi, történelmi és művészeti ismeretek fejlesztésével, mind az idegennyelvek alkalmazói szintű használatának, ismeretének elsajátításával;
- megalapozott „reál” műveltség fejlesztése a matematika, fizika és természettudományok olyan módon való közvetítésével, amely segít a szakmai ismeretek elsajátítását;
- ok- és okozati összefüggések felismerése, eligazodás szűkebb és tágabb környezetünk történéseiben, közéletiségben való részvételre felkészítés politika mentesen, a politikai folyamatok elfogulatlan, tárgyilagos elemzésével történelem- és társadalom ismereti foglalkozások keretében;
- az átlagon felüli megfelelésre, kiválóságra törekvési készség fejlesztése a szakmai versenyekre, projekt feladatok készítésére, hibátlan és elismert munkavégzésre való motiválással és felkészítéssel. Törekszünk arra, hogy feltárjuk a tanulóinkban rejlő képességeket, adottságokat, és érdeklődésük folyamatos fenntartásával meggyőzzük őket arról, hogy a tudás olyan érték, amelyet folyamatosan fejleszteni kell;
- az eredményes és hatékony pedagógiai munka a következetességre épül. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy diákjaink pontosan ismerjék a velük szemben támasztott elvárásokat, követelményeket, feladataikat és munkájuk ellenőrzésének szempontjait;
- a környezetünkben működő gyárakkal, kis- és középvállalkozásokkal kezdeményezzük és szorgalmazzuk az együttműködést a mind szélesebb körű duális képzőhelyi gyakorlatok biztosítása, és a végzős tanulóink munkaerőpiacon való könnyebb elhelyezkedése érdekében;
- az önfegyelem, önismeret és társas kapcsolatok, valamint az esélyegyenlőségi normák elsajátítása és a mindennapi életben, a munka világában való alkalmazására képes viselkedési attitűdök fejlesztésével. Szakmailag megalapozott, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, és az egyéni tanulási utak támogatásával gondoskodunk az érintett diákok felzárkóztatásáról, illetve tehetséggondozásáról.

2.1.2 A szakmai oktatás pedagógiai értékei

Az iskola és ezen belül a pedagógiai munka fő feladata a tanulói készségek és képességek – kompetenciák – hozzáadott értékkel való növelése. Szembe kell néznünk azzal, hogy a hozzánk érkező tanulók különböző környezetből jönnek, és eltérő viselkedésbeli attitűdökkel, tárgyi tudással készülnek arra, hogy mind az általános műveltségük, mind a szakmai tudásuk a képzési célokban meghatározott szintre emelkedjen. Ugyanakkor azt is figyelembe kell vennünk, hogy szűkebb és tágabb értelemben vett környezetünk, társadalmunk és technológiánk folyamatosan változik, fejlődik. Fel kell készülnünk és tanulóinkat és fel kell készítenünk ezen változások követésére, az újabb és újabb kihívások felismerésére és kezelésére. Ezeket alapján vállalt pedagógiai értékeink és céljaink:

- az emberi normák, szakmai értékek közvetítése;
- a motiváltság növelésével és a tanulási stratégiák megismertetésével, fejlesztésével a tanulók közötti kezdeti különbségek csökkentése;
- az alapvető pedagógiai szabályok következetes, tudatos és tervezett alkalmazása a pozitivitáson alapuló értékelési rendszer alkalmazása;
- a tiszteleten alapuló tanár-diák viszony felépítése, és a szülőkkel, gondviselőkkel való együttműködés a tanulók érdekeinek messzemenő figyelembevételével;
- a tanulói jogok teljes körű érvényesítésére és védelmére, a kirekesztés és megkülönböztető bánásmód tilalma. A prevenció fontosságát kiemelve, óvjuk és védjük tanulóinkat a káros környezeti hatásoktól, a káros szenvedélyek kialakulásától és gyakorlásától;
- a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő, erkölcsi, testi és érzelmi fejlődést fejlesztő foglalkozási normák betartása;
- az oktató-nevelő folyamat során az egészséges életmódra és környezettudatos viselkedésre készítő minták átadása személyes példamutatással;
- aktív és alkotó együttműködés duális képzőhelyi partnereinkkel a szakmai képzési tartalmak folyamatos fejlesztése és a munkaerőpiaci igények felmérése, megfelelő kiszolgálása érdekében.

2.1.3 A szakmai oktatás céljai

Az iskolában technikumi és szakképző iskolai rendszerben a köznevelési- és a szakképzési törvény által meghatározott módon egyrészt közoktatási, másrészt szakképzési feladatokat látunk el. Valljuk, hogy nyitott iskola vagyunk. A nyitottság egyrészt jelenti az iskola társadalmi kihívásokhoz, elvárásokhoz igazodó folyamatos újítás, fejlesztés iránti elkötelezettségét, másrészt a legfontosabb munkaerőpiaci partnerek, valamint a tanulók és szülők igényeinek megfelelő és elégedettségüket kiváltó oktató-nevelő munkára való törekvését. Figyelembe vesszük, és beépítjük programunkba partnereink, a szülők és a

tanulók igényeit. Meghallgatjuk véleményüket, felvetéseiket, és készek vagyunk a problémák megoldására

2.1.3.1 Közoktatási célok

- Az iskolában magas szintű általános műveltséget adunk. Technikus tanulóinkat felkészítjük mind a közép-, mind az emelt szintű érettségi vizsgára. Bár elsődleges célunk a térség munkaerő-piaci igényeinek kielégítése, támogatjuk tehetséges tanulóink felsőoktatásba való belépését, megteremtjük ennek feltételeit. Ennek keretében fontos feladat az anyanyelvi kompetencia fejlesztése, a kommunikációs eszközök és stratégiák alkalmazása, az irodalmi, történelem és társadalom-ismereti, valamint művészeti műveltség elmélyítése.
- Kiemelten kezeljük az idegen nyelv elsajátítását, mind a műszaki életben elterjedt angol, mind az ország földrajzi elhelyezkedése, szomszédjai és nemzetközi munkaerőpiaci partnerei szempontjából számba jöhető német nyelv tekintetében. Célunk legalább egy idegen nyelv kommunikáció szintű elsajátítása.
- A XXI. század technológiai kihívásainak megfelelően fontos szerepet kap oktató-nevelő tevékenységünkben az informatikai ismeretek, digitális kompetenciák fejlesztése, az általános iskolában elsajátított tudás és gyakorlat bővítése és elmélyítése.
- Hasonló fontossággal bír oktató-nevelő tevékenységünkben a környezetvédelmi és egészségnevelés, a mindennapi testedzés.
- Hangsúlyt fektetünk a nemzeti identitás kialakítására, hagyományaink megismerésére, Európában elfoglalt helyünk tudatos értékelésére, az állampolgári részvételre és demokráciára nevelésre. A köznevelési törvényben szabályozott módon együttműködünk a Magyar Honvédséggel, és megszervezzük a Honvédelem tantárgy oktatását.

2.1.3.2 Szakképzési célok

- Iskolánkban a munkaerő-piaci igényekhez igazodóan határozzuk meg a szakmai képzési kínálatot, és biztosítjuk tanulóink számára a technikus vagy szakmai képzésben való részvételt. Szakképzési rendszerünk nyitott, arra bárki, a megfelelő belépési feltételek birtokában jelentkezhet.
- Célunk megfelelő felkészültségű oktatókkal, saját műszaki adottságaink, eszközparkunk folyamatos fejlesztésével és - a duális képzés adta lehetőségekkel élve - a partnereink által biztosított korszerű technológiával biztosítani a tanulók naprakész szakmai tudását, ismereteik és készségeik elmélyítését.

- Szorgalmazzuk és támogatjuk a választott szakma megszerzése utáni szakirányú felsőfokú továbbtanulást, és biztosítjuk ennek feltételeit.
- Korszerű vállalkozási, informatikai és vezetői ismeretek nyújtásával, a szakmai idegen nyelvek tanításával segítjük a szakképzett pályakezdeők életesélyeit, munkába állását, növeljük munkaerő-piaci értéküket.

2.1.3.3 A nevelő-oktató munkánk konkrét céljai

A tanórai, illetve a tanórán kívüli pedagógiai tevékenységünk során elérendő célunk:

- a tananyagtartalmak által közvetített ismeretanyag megértése, alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének felkeltése;
- egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, ezek egyénre szabott, differenciált fejlesztése a tantárgyspecifikumok érvényesítésével;
- a tanulási kompetenciák fejlesztése a megismerési, kommunikációs és gondolkodási képesség műveleteinek gyakorlásával és ezek összekapcsolásával;
- az önismereten alapuló, önmagával és környezetével harmóniában élő személyiség nevelése;
- a pozitív emberi értékek közvetítése: becsületesség, lelkiismeretesség, segítőkészség, tolerancia és humanizmus;
- az értelmes munka értékének felmutatása, a gondos, precíz, felelősségteljes munkavégzésre irányuló igény felkeltése;
- a különböző élethelyzeteknek megfelelő viselkedési formák és normák kialakítása;
- a különféle kommunikációs csatornák által közvetített információk értelmezése, feldolgozása, különös tekintettel a tömegkommunikáció és a tömegtájékoztatás információáradatában való kritikus eligazodásra;
- a szűkebb és tágabb környezettel szembeni igényesség felkeltése a szépen kialakított, ingergazdag környezet, logikusan megtervezett, nívósan kivitelezett tanári segédeszközök, és a tiszta, ép és szép iskolaépület, udvar révén;
- az „alma materhez” való kötődés kialakítása és formálása a hagyomány ápolás és hagyomány tisztelet révén;
- a környezet megóvásának, helyreállításának lehetőségét tükröző környezeti nevelés;
- az egészség értékének beláttatása és ennek megóvása a tudatos, egészséges életmód, valamint a civilizációs ártalmak és szenvedélybetegségek következményeinek megismertetésével;
- a testi-fizikai képességek fejlesztése sokoldalú testmozgás által, az aktív rekreáció iránti igény kialakítása.

2.1.4 A szakmai oktatás feladatai és eszközei

Céljaink konkrét megvalósítása a nevelés és oktatás területén igazodik a tanulók életkori sajátosságaihoz és figyelembe veszi, hogy az általános iskolát befejező fiataloktól a fiatal felnőttekig különböző korosztályok és korcsoportok jelennek meg képzéseinkben. Ennek megfelelően alapvető képességekben, kompetenciákban gondolkodunk, és ezek fejlesztésén keresztül valósítjuk meg céljainkat. Ezek közül a fő fejlesztési területek:

- a hatékony, önálló tanulás, tananyag-feldolgozás. A tanulás tanítása;
- anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció;
- digitális kompetenciák;
- szakmai kompetenciák, megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek;
- szociális és állampolgári kompetenciák, önismeret és konfliktuskezelés;
- jogi, vállalkozói, gazdasági és pénzügyi ismeretek.

2.1.4.1 Az iskola képzési szerkezete

Az iskolában az Alapító okiratban rögzítettek szerint technikumi és szakképző iskolai oktatás folyik. Mint nem állami fenntartású intézményben tanulói jogviszony keretében szakmai oktatás, és felnőttképzési jogviszonyban szakmai képzés egymással párhuzamosan valósul meg, az Szkt. 53. § szerint.

Tanulói jogviszony keretében oktatott szakmák						
Ágazat	Szakma	Száma	Szakma szakiránya	Részsza- kmák	Ágazati és szakmai oktatás	Képzési idő Év/év*
Elektronika és elektro- technika	Erősáramú elektrotechnikus	4 0713 04 07			Műszaki	5/2
	Villanyszerelő	4 0713 04 07	Villamos hálózat			3/2
			Épület-villamosság			3/2
			Villamos készülék és berendezés			3/2
Gépészet	Épület-szerkezetlakatos és	4 0732 10 03			Ágazati alapoktatás, Műszaki	3/2
	Hegesztő	4 0715 10 08		Fémipari gyártás-előkészítő		3/2
Épületgépészet	Épületgépész technikus	5 0732 07 01			Ágazati alap- oktatás: Ágazati alapoktatás, Műszaki Épület-gépészet	5/2
	Központifűtés és gázhálózatrendszer-szerelő	4 0732 07 03		Égéstermék elvezető szerelő		3/2

* A képzési idő:

- 5 éves időtartamú technikumi oktatás, amely nappali munkarendű, tanulói jogviszonyban szervezett oktatás keretében a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről által meghatározott közismereti kerettanterv szerinti érettségi vizsgára és az adott szakma Képzési és kimeneti követelményei alapján készített helyi tanterv szerinti szakmai oktatásból áll, és az adott szakma megszerzését az akkreditált vizsgaközpont által kiállított technikus oklevél igazolja.
- 2 éves időtartamú, technikumi oktatás, amely középiskolai érettségivel rendelkező tanulók részére nem nappali munkarendű tanulói jogviszonyban szervezett, az adott szakma Képzési és kimeneti követelményei alapján készített helyi tanterv szerinti szakmai oktatásból áll, és az adott szakma megszerzését az akkreditált vizsgaközpont által kiállított technikus oklevél igazolja.

- 3 éves időtartamú szakképző iskolai oktatás, amely nappali munkarendű, tanulói jogviszonyban szervezett oktatás keretében a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről által meghatározott közismereti kerettanterv és az adott szakma Képzési és kimeneti követelményei alapján készített helyi tanterv szerinti szakmai oktatásból áll, és az adott szakma megszerzését az akkreditált vizsgaközpont által kiállított szakmai bizonyítvány igazolja.
- 2 éves időtartamú szakképző iskolai oktatás, amely alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező tanulók részére nem nappali munkarendű tanulói jogviszonyban szervezett, az adott szakma Képzési és kimeneti követelményei alapján készített helyi tanterv szerinti szakmai oktatásból áll, és az adott szakma megszerzését az akkreditált vizsgaközpont által kiállított szakmai bizonyítvány igazolja.

Felnőttképzési jogviszony keretében oktatott szakmák						
Ágazat	Szakma	Száma	Szakma szakiránya	Részszakmák	Ágazati és szakmai oktatás	Képzési idő * Óra (min)
Elektronika és elektrotechnika	Erősáramú elektrotechnikus	4 0713 04 07			Műszaki	841
	Villanyszerelő	4 0713 04 07	Villamos hálózat			818
			Épület-villamosság			
	Villamos készülék és berendezés					
Gépészet	Épület-szerkezetlakatos és	4 0732 10 03			Ágazati alapoktatás. Műszaki	805
	Hegesztő	4 0715 10 08		Fémipari gyártás-előkészítő		839
Épületgépészet	Épületgépész technikus	5 0732 07 01			Ágazati alap- Épület-gépészet	864
	Központifűtés és gázhálózatrendszer-szerelő	4 0732 07 03		Égéstermék elvezető szerelő		856

* A szakmai oktatásban résztvevő igényeihez igazodva, általában heti 2 vagy 3 munkanapon, napi 8 órát meg nem haladó – általában 10 tanóra -foglalkozási idővel az Szkr. 53. § (4) bekezdés szerint.

2.1.4.2 A feladatok, eszközök és módszerek kifejtése

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>A hatékony, önálló tanulás, tananyag-feldolgozás. A tanulás tanítása</p> <p>A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a diákjait tanulni.</p>	
<p>A tanulási szokások kialakítása, szükség esetén átalakítása. Saját tanulási módszerek megismertetése.</p> <p>A tanuláshoz nélkülözhetetlen alapkészségek fejlesztése.</p> <p>A tanuláshoz való viszony pozitív irányú változtatása.</p> <p>Főbb elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrációképesség; - beszédképesség; - hatékony olvasás képessége; - emlékezőképesség; - gondolkodóképeség; - motiváltság. <p>Tanulási stratégiák bemutatása, eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alapvetően az osztályfőnöki órákon az adott évfolyam elvárásaihoz igazodva foglalkozunk a „jó”, illetve „gyenge” tanulók tanulási szokásait, módszereit feltáró esettanulmányokkal. 	<p>Tanulási stratégiák eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a különböző módszerek összehasonlító elemzése, különbségek bemutatása; - a különböző módszerek kipróbálása, figyelembe véve a tanulók egyéni háttérét is. <p>Alkalmazott módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - felzárkóztató és tanulócsoportos foglalkozás; - emelt szintű tantárgyi felkészítés; - szervezett tanórán kívüli foglalkozás, korrepetálás; - szakmai szakkör szervezése; - versenyfelkészítés, tehetség gondozás; - egyéni és csoportos projektfeladatok különböző szakmai problémák megoldására.

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció</p> <p>Minden műveltségi terület, tantárgy alapvető feladata, hogy sajátosságai és lehetőségei szerint részt vegyen a diákok kommunikációs képzésében: felkészítse őket a különböző beszédhelyzeteknek megfelelő művelt, sikeres kommunikációra, a társas együttműködésre a magán és társadalmi élet különböző szintjein. Amíg a kognitív kommunikáció képességének fejlesztése alapvetően a rajz, anyanyelv, idegen nyelv, matematika, fizika és kémia tantárgyak feladata, a szociális kommunikáció képességének fejlesztése valamennyi tantárgyra és az iskola egészére vonatkozik. Az idegen nyelvi kommunikáció fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése, hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás az egyén szükségleteinek és a szakma elvárásainak megfelelően.</p>	
<p>Napjaink gazdag és növekvő szerepű jelrendszerének áttekintése és értelmezése, az információtömegben való gyors eligazodás módszerei. Főbb elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző kommunikációs rendszerek társadalmi jelentőségének feltárása pl. tömegkommunikációs eszközök szerepe az információfogyasztásban. - a kommunikáció kontextusainak megfelelő stílus, a beszédmód mérlegelése és funkcionális használata a hatás, a meggyőzés érdekében. - szociális kommunikáció; - állásért folyamodás megszerkesztése, szakmai önéletrajz, "önmagunk nyelvi képviselője". - viselkedési elvárások, például egy munkahelyi felvételi beszélgetésen, tanácskozáson, üzleti tárgyaláson. - a kommunikációhoz szükséges szókincsnek, nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az elsajátíttatása. - hallott szöveg értés, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség fejlesztése a követelményeknek, illetve az egyéni igényeknek megfelelően. 	<p>Alkalmazott módszerek, eszközök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitív érzelmi légkör kialakítása osztály, tantestület, iskola szintjén; - tények és a szándékok közötti különbségek felfedeztetése; - formalizált eszközök használata: táblázat, formula, szótár, lexikon, számítógépes adatbázis stb.; - szemléltetés – ábrázolás és ábraolvasás képessége (ábra, modell, vázlat, stb.); - verbális eszközök: nyelvtudás, beszédértés, az írás – olvasás képessége, helyesírási készség, szövegalkotás stb. - véleménynyilvánítás, érvelési stratégiák gyakorlása különböző beszédhelyzetekben: viták, értekezletek szituációs gyakorlatai; - a szaknyelv, a hivatkozások funkcionális, az igényes köznyelvhez igazodó használata; - kommunikációs magatartásformák, nyelvi illem különböző beszédhelyzetekben, felkészítés az eredményes munkavállalási magatartásra.

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>Digitális kompetenciák</p> <p>A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak, illetve a napjainkban elterjedt szóhasználat szerint IKT magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A digitális kompetenciák kialakítása tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében történik.</p>	
<p>Feladat az új technológiákon alapuló információforrások, az új audiovizuális környezet értelmezése, szelektív felhasználása. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ</p> <ul style="list-style-type: none"> - felismerése; - visszakeresése; - értékelése; - tárolása; - előállítás; - bemutatása és cseréje; - továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül; - a vizuális információk közötti szelekció képességének kifejlesztése. 	<p>Megfelelő számítógépes hardver támogatással célszoftverek alkalmazása, csoportos és egyéni munka keretében. Főbb eszközei és módszerei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az IKT szerepének és lehetőségeinek értése, alapos ismerete a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában; - a főbb számítógépes alkalmazások, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció: e-mail, hálózati eszközök, mobil applikációk bemutatása, használatának gyakorlása; - az információ megosztás eszközei és gyakorlata a tanulás és a kutatás terén; - az információs hálózatok interaktív használatához kapcsolódó etikai elvek megismertetése; - a vizuális információk megértésének megkönnyítése, adatkeresési és információ-csere gyakorlatok.

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>Szakmai kompetenciák, megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek fejlesztése</p> <p>Képzésünk fő iránya a szakmák és szakképesítések oktatása, a szakmai vizsgákra való felkészítés. Az egyes szakmák tananyagtartalmát a jogszabályon alapuló képzési és kimeneti követelmények határozzák meg, míg a megvalósítást a helyi programok, óratervek tartalmazzák. Ugyanakkor feladataink meghatározásában szűkebb környezetünk igényeit is figyelembe vesszük.</p>	
<p>A szakképzéssel kapcsolatos feladatainkat alapvetően a munkaerőpiaci partnerek változó igényei határozzák meg. Kiemelten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igény a munkaerőpiac utánpótlás biztosítására; - igény a munkavállalói kompetenciák iránt; - igény az új technológiák ismerete iránt; - igény a „naprakész” szakmai ismeret és gyakorlati készség iránt; - a fenntartható fejlődéssel és környezettudatossággal kapcsolatos elvárás. <p>Ugyanakkor az iskola figyelembe veszi az egyéni, tanulási nehézségekből és társadalmi, környezeti helyzetből fakadó tanulói és családi igényeket is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - társadalmi igény a munkába állás esélyeinek növelésére; - lemorzsolódás veszélye az oktatásból; - beilleszkedési nehézségek; - szociális problémák, elsősorban a felnőtt tanulóknál: például családfenntartás, munka melletti tanulás. 	<p>Lehetőségeink és eszközeink:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fejlesztő programok kidolgozása, alkalmazása - csúcstechnológia a gyakorlati képzésben; - korszerű szakmai tartalommal készült tankönyvek vagy tankönyvpótló jegyzetek biztosítása; - munkaadói kapcsolatok, régió szintű szakmai koordináció, külső előadók bevonása; - hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők esélyeit növelő programok; - motiváló tanulószervezés potenciális foglalkoztatóval; - a szakma fejlődésének bemutatása videón, helyzetelemzés, pályaválasztási tanácsadás; - intézménylátogatás (riport, album készítése); - kiscsoportos foglalkoztatás, megbeszélés, vita; - önálló gyűjtőmunka, csoportos és egyéni projektfeladatok; - kérdőív kitöltése, feldolgozása; - a felnőtt, esetleg családos tanulók részére rugalmas órarend kialakítása.

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>Szociális és állampolgári kompetenciák, önismeret és konfliktuskezelés</p> <p>A szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, olyan magatartásformák, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban</p>	
<p>Feladatunk a tanulóban kialakítani a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó felmérés lehetőségeit, és segítséget nyújtani az egészséges életvitel kialakításában.</p> <p>Ennek keretében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megismertetni és elfogadtatni az alapvető társadalmi normákat, viselkedési és magatartási szabályokat, és ezek alkalmazását mindennapi élete során; - képessé tenni mások és önmaga elfogadására, a csoporttal, munkaszervezettel, társadalommal, kultúrával kapcsolatos koncepciókat felismerésére; - megismertetni a konfliktus, a stressz, és a frusztráció kezelését; - fejleszteni képességét a kompromisszumok kezelésére, előítéletek leküzdésére; - fejleszteni a fogékonyságot a változások iránt. 	<p>E kompetenciák kialakítása és fejlesztése összetett folyamat, amelyben alapvető szerep jut a történelem, társadalomismeret tantárgyi óráknak, a természettudományos alapozásnak és a szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyaknak.</p> <p>Fontos, hogy a duális képzőhelyen folytatott gyakorlatok során minél több oldalról ismerje meg a tanuló a munka világát. Ezen belül:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a munkahelyi környezetet; - a gyakorlóhely szervezeti kultúráját, felépítését, vezetői hierarchiáját; - a munkahelyen folyó termelőtevékenységet; - a munkahely partnereit, vevőkörének igényeit és minőségi elvárásait; - középtávú céljait, nyilván a publikusság keretein belül. <p>Ugyanakkor rendkívül fontos, hogy tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során ismerje meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemzetünk kultúráját, helyünket a világban; - a társadalmi életünket alapvetően befolyásoló eseményeket; -

Feladatok	Eszközök, módszerek, eljárások
<p>Jogi, vállalkozói, gazdasági és pénzügyi ismeretek.</p> <p>Feladatunk az alapvető jogi és gazdasági ismeretek átadása tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében. Ennek birtokában a szakemberként végzett tanulók képesek lesznek önállóan cselekedni a munka világában és bátran részt venni akár a munkaadó környezetük innovációjában, akár saját egyéni vállalkozás indításában.</p>	
<p>A feladat végrehajtása eredményeként elvárás a tanulóval szemben, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legyen tisztában az alapvető állampolgári jogokkal; ismerje a demokrácia alapelveit és ezek alkalmazásának formáit, feltételeit; - felelős állampolgárként vegyen részt helyi és tágabb közösségek életében, a közügyek gyakorlásában; - legyen tisztába a vállalkozói élet szabályaival, a vállalkozások formáival, gazdálkodásuk elveivel; - ismerje a hazai és a nemzetközi gazdasági élet folyamatait, fontosabb intézményeit; - rendelkezzen alapvető pénzügyi ismeretekkel és a tudatos gazdálkodásban való jártassággal; - ismerje a minőségirányítási rendszerek alapjait, legyen képes önértékelés és kockázatelemzés készítésére. 	<p>Lehetőségeink és eszközeink:</p> <p>Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során ismerje meg a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - országunk működésének jogi hátterét, társadalmi berendezkedését; - a gazdaság főbb mutatóit, a gazdálkodás elvét és napi gyakorlatát; <p>Szituáció gyakorlatok és projektfeladatok keretében készítsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vázlatos üzleti tervet; - költségvetést; - megvalósítási tervet egy adott gazdasági vagy termelési feladathoz; - kockázatelemzést;

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az ember társas lény, és élete során különböző szintű és fejlettségű közösségek tagjaként él, tanul, és dolgozik. Nevelő munkák fontos feladata a személyre szabott és közösségi nevelés, a mikro- és makró közösségek kialakítása, folyamatos formálása, a társadalmi és társas érintkezés szabályainak elsajátíttatása.

Fiatalkorú tanulóinkból - a társadalmi elvárásokhoz igazodva - olyan állampolgárokat kell nevelnünk, akik számára legfontosabb érték az emberi élet méltósága, akik az élet értelmét a kulturált, harmonikus,

erkölcsös emberi életmóddal azonosítják. Nevelésünk középpontjába olyan embernek az eszményét kell állítanunk, aki különös gondot fordít a szellemi javak, a lelki örömök kialakítására.

A tanulóiban rejlő fejlődési lehetőségek kibontakoztatása, személyiségüknek fejlesztése minden nevelési terület feladata. Úgy kell irányítanunk a tanulókat, hogy felismerjék, meg kell szeretetni magukat, le kell győzni a közösséghez való közeledés akadályait, és ezáltal képesek lesznek elfogadni, és elfogadtatni saját magukat. Önismeret, jó kapcsolatteremtő készség, empátia, tolerancia és erőfeszítések révén, elérhető célok kialakításával, elkerülhetőek a társadalmi élet buktatói.

Arra kell nevelni diákjainkat, hogy képesek legyenek felismerni a bennük rejlő képességeket, adottságokat és személyiségük esetleges gyenge pontjait. Segítenünk kell őket reális énképük kialakításában. Ugyanakkor gondot kell fordítani felnőtt korú tanulóink erkölcsi és társadalmi erősödésére, a munkahelyi környezetük életébe való eredményes beilleszkedésük segítésére.

Az iskola értékeit közvetíti a diákok felé. Fiatalkorú tanulók esetében a szülői házzal, felnőtt tanulóinknál, a lehetőségekhez mérten a családi háttérrel együttműködve kell törekednünk ezen, pozitív értékeket elfogadtatására.

2.2.1 A személyiségfejlesztés főbb jellemzői és területei

Helyes önismeret birtokában harmonikus, sokoldalú személyiség kialakítása.

A társadalmi normák, az alapvető viselkedési szabályok elfogadtatása.

A másságot elfogadó, a személyiséget tisztelő viselkedés kifejlesztése.

Arra kell nevelni a diákot, hogy munkája során

- legyen kezdeményező, önálló, kitartó, pontos és igényes;
- védje és tisztelje a mások által létrehozott anyagi és szellemi javakat;
- legyen tisztában az őt megillető jogokkal, és tartsa tiszteletben mások jogait.

2.2.2

2.2.2 A közösségi nevelés színtereinek kialakítása

Tanulói jogviszonyban oktató diákjaink részére kiemelt feladatunk:

- jól működő osztályközösségek kialakítása;
- kortársközösségek létrehozása, közös programok, rendezvények szervezésén keresztül (hagyományápolás, hagyományteremtés);
- diákkörök szervezése az azonos érdeklődésű tanulók számára. Például sportkörök, szakkörök, szabadidős tevékenységek;

- a tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök érdekeit képviselő diákönkormányzat működése.

Az elsődleges, és a tanulókra legnagyobb hatást gyakorló közösség, az osztály közössége. A különböző általános iskolákból érkező gyermekek új, és sokszor nehéznek tűnő feladatokkal szembesülnek a középiskolába kerülve. Az egyetlen biztos kapaszkodót az osztályfőnökök jelentik számukra, akik kezdetben segítenek eligazodni az új feltételek és elvárások útvesztőjében. A későbbiekben az ő segítségükkel kezd formálódni az osztály közössége. Fontos, hogy az osztályfőnökök elképzeléseiket, programjukat a helyi adottságokhoz, igényekhez és szükségletekhez igazítsák.

A felnőttoktatásban és felnőttképzésben résztvevők közösségi munkába bevonása nem könnyű feladat. Az ő számukra elsődleges helyen szerepel a család, illetve a munkahelyi környezet adta problémák kezelése. Az osztályfőnöki munka keretében azért meg kell teremteni a lehetőséget a közösen előforduló problémák megvitatására, elemzésére és az életviteli tanácsadásra. Ebben nagy feladat hárul a megfelelő pedagógiai felkészültséggel és pszichológiai érzékeléssel bíró osztályfőnök tanárra.

2.2.3 A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Segíteni kell a tanulók beilleszkedését, hogy lehetőség szerint mindenki megtalálja helyét az újonnan formálódó közösségben. Fontos szempont a helyes, követhető értékek közvetítése és elfogadtatása.

Tanórán kívüli tevékenységek, programok - színház-, és múzeumlátogatás, kirándulások, hagyományteremtés stb. – szervezése és kezdeményezése.

A tanulók egyéni adottságainak felismerése, fejlesztésének szorgalmazása, és kamatoztatása a közösség életében.

Önismeretük elmélyítése révén, tudják magukat elfogadni és elfogadtatni, váljanak képessé a másággal megértésére, mások személyiségének tiszteletére. Ösztönözzük őket arra, hogy tudjanak azonosulni a közösség pozitív értékeivel, elvárásaival. Legyenek képesek konstruktív életvitel kialakítása.

Az osztálykeretek közül kilépve, a közösségi nevelés következő színterét az iskolában működő kortárs csoportok, diákkörök és szakkörök jelentik. A kortárs csoportok működése lehetőséget nyújt az adott korosztályt leginkább érintő és érdeklő kérdések megvitatására, az eltérő vélemények ütköztetésére, és ezek megbeszélésére.

A diákkörök és szakkörök széles skáláját felkínálva lehetőséget biztosítunk arra, hogy ki-képeségei, és érdeklődése szerint választhasson a kínálatból. Különösen fontos szerepe van az iskolában működő sportköröknek, amelyek a közösségfejlesztés mellett a testi és lelki egészség megővéséhez, és az egészséges életmód kialakításához is segítséget nyújtanak. Minél több diákközösség működik egy iskolában, annál fejlettebb annak közössége.

Az iskolai diákélet legmagasabb szintű irányítója és szervezője a diákönkormányzat. Munkájában osztályonként 3-3 képviselő vehet részt, őket fogja össze a vezetőség, amelyet az elnök, és két helyettese alkot.

2.2.3.1 A diákönkormányzatra háruló feladatok:

Az iskolai diákélet legmagasabb szintű irányítója és szervezője a diákönkormányzat. Munkájában osztályonként az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott létszámú képviselő vehet részt, őket fogja össze a vezetőség, amelyet az elnök, és két helyettese alkot.

Feladatuk:

- a tanulói jogok érvényesülésének ellenőrzése, anomáliák jelzése;
- a tanulók és tanulói közösségek érdekeinek képviselete;
- a Szervezeti és Működési Szabályzatban, valamint az Iskolai Házirendben előírt, a tanulók közösségét érintő kötelezettségek és jogok teljesülésének ellenőrzése. Részvétel a szabályok betartásában;
- döntési, véleményezési, javaslattevő és egyetértési jogaik érvényesítése;
- az iskolai diákélet – szabadidős és kulturális tevékenységek – szervezése, irányítása.
- iskolai hagyományok ápolása, új hagyományok teremtése.
- a diákság problémáinak, felvetéseinek továbbítása az iskolavezetés felé.

A diákönkormányzat legfőbb fóruma a diákküldött-közgyűlés, amely jogosult a diákönkormányzati vezetők megválasztására, az éves beszámoló megvitatására és elfogadására. Javaslatot tehet az iskolaélet valamennyi kérdésére és a közösségi programok szervezésére.

2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

Az iskolában az oktatók alapvető feladata az Szkt. 49. § szerint „...a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, az ahhoz kapcsolódó törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.”

2.3.1 Az oktató munkája, tevékenysége

Az oktató munkáját az Szkr. 124. § (2) bekezdése alapján az igazgató által elkészített munkaköri leírásnak megfelelő tartalommal végzi. Alapvető feladatai közé tartozik:

- a tanítási órákra való felkészülés és az órarend szerinti tanítási óra megtartása;
- a tanulók munkájának, haladásának, a hozzáadott értéknek ellenőrzése: az ellenőrzés, számonkérés anyagának kidolgozása – például teszt feladatok, írásbeli vagy gyakorlati feladatok – és értékelése, javítása;

- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, az értékelés módjának, típusainak ismertetése a tanulókkal a tanév elején;
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése;
- közreműködés az iskolában alkalmazott vizsgák, technikumi érettségi, szakmai, különbözeti, felvételi és osztályozó vizsgák lebonyolításában;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken;
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok, tanulmányi versenyekre való felkészítés, és a verseny lebonyolításában való közreműködés
- helyettesítési feladatok ellátása;
- iskolai szakmai, kulturális, sport és egyéb diákprogramok szervezése, részvétel a lebonyolításban
- tárgyévi megbízás alapján osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása a fiatalkorú tanulók esetében;
- szülői értekezletek, fogadóórák, felnőtt tanulók esetében a tanulmányi értékelő, eredményközlő beszámolók megtartása;
- részvétel az oktatótestületi, munkaközösségi és egyéb szakmai értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken és a jogszabályban előírt minősítési és önértékelési munkában;
- részvétel az iskola beiskolázási programjának megvalósításában
- Feladatai során a pedagóguskompetenciák fegyelembe vétele
- Tanulók felügyelete óráközi szünetekben
- az iskola által szervezett tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, illetve az ezeken való részvétel;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- a jogszabályokban előírt iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- a szakterülethez tartozó szaktantermek, műhelyek és szertárak rendben tartása;
- az iskolai osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása a tanulók közreműködése mellett a környezetvédelmi és munka- és tűzvédelmi szabályok messzemenő betartásával.

2.3.2 Az osztályfőnök munkája

Az osztályfőnök az tanulók osztályba szervezett közösségének pedagógiai vezetője. Személyét az igazgató bízta meg a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített közreműködők véleménye, illetve javaslata alapján. Az osztályfőnök megbízásakor a felmenő rendszer elve mellett azt is figyelembe kell venni, hogy olyan személyt bízzanak meg a feladattal, aki a szakmai képzés teljes időtartama alatt az adott képzési formában előírt tantárgyat vagy tantárgyakat is tanítja.

Az osztályfőnök tanítja és neveli osztályának tanulóit, figyelemmel kíséri és támogatja személyiségfejlődésüket, fiatalok esetében tartja a kapcsolatot a szülőkkel vagy gondviselővel, felnőtt tanulócsoportok esetében pedig – a szükséges mértékben és az iskola vezetésén keresztül – kapcsolatot tart a tanuló családjával vagy a munkáltatóval. Fontos szerepe van a tanulókat érintő kérdésekről szóló rendszeres tájékoztató megszervezésében és megtartásában, az osztályközösséget érintő feladatok ismertetésében és a feladatmegosztás szervezésében. Közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében

2.3.3 Az osztályfőnök feladatai

Segíti a tanulóközösség kialakulását

Az osztályfőnök alapvetően kialakítja és működésében, fejlődésében segíti az osztályközösséget. A szükséges mértékben koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével. Munkájában:

- külön munkaköri leírása szerint ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, adatszolgáltatás iskolavezetés felé;
- megszervezi a tankönyvek, tankönyvpótló jegyzetek, az oktatáshoz szükséges segédanyagok és kiadványok átadását és elvégzi a nyilvántartás, átvételi igazolás adminisztrációs feladatait;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a oktató testület elé terjeszti;
- szülői – felnőtt tanulók esetében tanulói tájékoztató - értekezletet tart;
- tevékenyen részt vesz az osztály előrehaladását értékelő értekezleteken;
- segíti a tanulókat a közösségi szolgálat teljesítésében, szervezésében és dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését a Krétában, adatszolgáltatás ad a közösségi szolgálattal kapcsolatban az iskolavezetésnek;

- fiatalok esetében, illetve a pályaalakmassági előírások szerint segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát;
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére

2.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az iskola tanuló közösségének összetétele mind a diákok képességei, mind családi és szociális háttérük tekintetében heterogén. Az átlagos képességű tanulók mellett minden osztályban található az átlagtól akár pozitív, akár negatív értelemben eltérő attitűddel jellemezhető egyén. Az átlagra szabott pedagógiai megközelítés velük kapcsolatban nem alkalmazható, speciális, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, nagyobb odafigyeléssel azonban eredményesen fejleszthetőek. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók különböző csoportokat alkothatnak: egyesekre a beilleszkedési, magatartási nehézségek, másokra a tanulási kudarc és felzárkóztatási igény, míg megint másokra éppen a kibontakozásra vár tehetség, kiemelt szakmai érdeklődés és tudásszomj jellemző.

2.4.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A hétköznapi pedagógiai gyakorlatban nehezen nevelhetőnek nevezett gyermekek átlagtól eltérő, sokszor deviáns viselkedése csak tünet. A viselkedési tünetek mögött testi, lelki, családi vagy egyéb szociális problémák rejlenek. A megoldáshoz e problémák felismerésén és okainak feltárásán keresztül vezet az út.

Ezek a tanuló általában:

- aktívan vagy passzívan ellenáll a nevelésnek;
- rossz a kapcsolata tanáraival;
- nehezen teremt kapcsolatot társaival;
- kiegyensúlyozatlan a kapcsolata szüleivel.

A legtöbb esetben e problémák halmozottan jelentkeznek.

A nyugodt, érzelem dús környezet, az összetartó közösség, a megértő, de következetes pedagógusi hozzáállás, a folyamatos kommunikáció és az egyénre szabott módszerek alkalmazása segíti e tanulók beilleszkedését, viselkedési problémáinak korrigálását, megoldását.

Ebben az osztályfőnöknek, a pedagógus közösségnek és a szakmai gyakorlati munkahelynek egyaránt szerepe van. Az osztályfőnökök, a szakmai munkaközösség, a diákönkormányzat és a duális partnerek bevonásával, közreműködésével részletes munkaprogramot dolgozunk ki a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel kapcsolatos feladataink ellátására. A program figyelmet fordít a prevencióra és a korrekcióra egyaránt.

2.4.1.1. Főbb tevékenységeink:

- a veszélyeztetett tanulók kiszűrése - környezeti, személyiség béli és egészségügyi szempontok szerint - és nyilvántartása.
- a probléma diagnosztizálása az ifjúságvédelmi felelős irányításával, a tanuló és az osztályfőnök bevonásával.
- egyéni nevelési terv kidolgozása;
- folyamatos kapcsolattartás az érintett tanulókkal és a szülőkkel;
- a szülők és tanulók tájékoztatása a gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó szakszolgálatokkal (tevékenység, fogadóórák);
- folyamatos kapcsolattartás a munkánkat segítő intézményekkel, szervezetekkel;
- réteg- és osztályértekezletek szervezése;
- kommunikációfejlesztés, konfliktuskezelő stratégiák elsajátíttatása;
- önismereti programok szervezése;
- kortárs csoportok szervezése képzett kortárs segítő tanulóink vezetésével;

2.4.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A gyenge tanulói teljesítmény a tanulás zavarai vezethető vissza. Ehhez gyakorta gazdasági és kulturális hátrányok, illetve egyéb életkori sajátosságokból adódó problémák is párosulnak. Tanulási zavarról akkor beszélhetünk, ha az egészségesen fejlődő, rendezett körülmények között élő gyermek egy vagy több képességének hiánya, fejletlensége nem teszi lehetővé, hogy megfelelően teljesítse a tantárgyi követelményeket.

Tanulási zavar lehet:

- diszlexia, diszgráfia;
- figyelem zavar;
- emlékezési problémák;
- beszéd- és kommunikációs zavarok;
- szorongások.

Ha e problémákat időben, még az általános iskolában felismerik, következetes fejlesztéssel eredményesen korrigálhatók. A középiskolás korosztály tanulási kudarcai mögött, a képesség béli problémák mellett szerepet játszanak az életkori sajátosságokból - serdülővé, fiatal felnőtté válás - adódó nehézségek is. A hátrányok kompenzálása, a lemorzsolódás veszélyének kitett tanulók felzárkóztatása az osztályfőnök és a szaktanárok közös munkáján alapszik.

A hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink kiszűrése az év eleji diagnosztikai mérések, és a szaktanárok jelzései alapján történik. Ezt követően felvesszük a kapcsolatot a szülőkkel, és megpróbáljuk a probléma okát közösen feltárni. A beszélgetések során sok esetben kiderül, hogy a kudarc már az általános iskolai tanulmányok során megmutatkozott. A tanulási nehézség súlyosságának ismeretében határozzuk meg, hogyan tudunk segíteni a bajon. Ha elegendő, akkor kiscsoportos felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálásokat ajánlunk, ha ez nem vezet eredményre, akkor külső szakszolgálatok segítségét kérjük, természetesen a szülők beleegyezésével.

2.4.2.1 A felzárkóztást segítő tevékenységeink:

- osztályonként tanulópárok szervezése;
- differenciált foglalkoztatás a tanórán;
- a szabad sáv terhére felzárkóztató órák beiktatása;
- felzárkóztató, tanórán kívüli foglalkozások szervezése;
- a nagyon gyenge képességű és/vagy általános iskolából hiányos tudással érkező tanulóink részére kiscsoportos felzárkóztató foglalkozások indítása;
- indokolt esetben szakszolgálatok segítségének kérése.

Az átlagosnál nagyobb figyelmet fordítunk ezen tanulók tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérésére. Időszakos felmérésekkel ellenőrizzük a program hatékonyságát. Ennek tapasztalatait megbeszéljük a tanulókkal, és a szülőkkel, és az eredményesség tükrében folytatjuk vagy módosítjuk elképzeléseinket.

2.4.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség olyan genetikai adottság, amit gyakorlás, céltudatos fejlesztés árán lehet kibontakoztatni. A képességek lehetnek:

- intellektuális képességek;
- művészi képességek;
- pszicho motoros képességek;
- szociális képességek.

A tehetség feltárásában, fejlesztésében óriási szerepe van az iskolának. Nagy gondot fordítunk arra, hogy tanulóink készségeiknek és képességeiknek megfelelő végzettséghez és képezéshez jussanak, iskolaéletük pozitív élményekkel, sikerekkel gazdag legyen.

A tehetségfejlesztés kihívás a pedagógus számára. Nagy szakmai és metodikai felkészültséget igényel, hiszen csak jól kidolgozott, egyénre szabott, következetesen alkalmazott módszerekkel lehet eredményt elérni. Különös figyelmet kell fordítanunk a tehetségük alatt teljesítő tanulók fejlesztésére.

2.4.3.1 A tehetséggondozás főbb pedagógiai feladatai:

- kreativitás fejlesztése.
- a feladat iránti elkötelezettség erősítése;
- meg kell értetni, hogy sokat a sikerért sokat kell dolgozni;
- differenciált módszerek alkalmazása;
- egyéni tanulási utak támogatása;
- helyes önértékelés kialakítása;
- versenyhelyzetre való felkészítés, a szorongás oldása;
- az esetleges kudarcok feldolgozására való felkészítés. Meg kell tanítani, hogy okuljon a kudarcból.

Az iskolában, mint kiemelt érettségi tantárgyak a matematika és az idegen nyelv oktatása csoportbontásban folyik. A tanulmányi nívó-csoportok összeállításánál alapvető rendezőelv a hatékony együtt-tanulás és együtt-haladás feltételeinek megteremtése, a differenciált foglalkozás megszervezésének biztosítása. Ennek érdekében mind matematikából, mind idegen nyelvből a tanév elején az osztályban tanító szaktanárok felmérést végeznek a tanulók tudásszintjének, tanulási szokásainak, és képességeiknek megismerésére. A felmérés alapján alakítjuk ki az ún. "erősebb" és "gyengébb" csoportokat. Idegen nyelvből évfolyam szintű kezdő, középhaladó és haladó csoportokat alakítunk ki, a felsőbb évfolyamokon a tehetséges tanulók számára nyelvvizsga előkészítő csoportot is indítunk.

A technikumi 11. és 12. évfolyamon, emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat szervezünk a kötelező, és a választható érettségi tantárgyakból.

A 9. és 10. osztályban tehetséget mutató tanulók részt vesznek a számukra meghirdetett tanulmányi versenyeken, amelyekre szakköri munka keretében, szaktanáraik irányításával készülnek fel. A technikumi 11., 12. és a szakképzési évfolyamokon diákjaink indulnak a különböző szakmai tanulmányi versenyeken. Az országos döntőbe jutók részére intenzív verseny-előkészítő tréninget szervezünk, ezzel is segítve felkészülésüket a további megmérettetésre.

Fontosabb tevékenységeink:

- tanulmányi nívó-csoportok kialakítása. (matematika és idegen nyelv);
- tehetséggondozó szakkörök működtetése;
- tanulók felkészítése az emelt szintű érettségire;
- intenzív verseny-előkészítő tréninget szervezése az országos döntőkbe jutott tanulóink eredményes felkészítése érdekében;
- sportkör keretében diákjaink felkészítése a különböző sportversenyekre;

2.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A tanulók intézményi döntési folyamatba való bevonása nem csak törvényes kötelezettség, hanem ésszerű követelmény is, hiszen az iskola életük egyik fontos fejezete. Azért választották iskolánkat, mert érdekli őket az általunk nyújtott képzés, másrészt bíznak is annak minőségében, megfelelőségében.

Ugyanakkor az iskola vezetésének kell mérlegelnie és gondoskodnia arról, hogy a döntési folyamatban való részvétel ne váljon a megfelelő információk hiányában parttalan és formális tanulói okoskodássá. Az iskola életének vannak olyan területei, amelyeket a fenntartó által biztosított és a jogszabályok által meghatározott keretek között kell működtetni, míg mások széles teret kínálnak a tanulói kívánság, szándék és akarat megvalósításának.

Alapelvként rögzítjük, hogy a tanulói jogokat képviselő rendszerben, a Diákönkormányzat gyakorolja, amelyet az osztályok saját hatáskörben választott tagjai alkotnak, és amelynek élén az elnök áll. Az elnök tartja a kapcsolatot az iskola vezetésével, és meghívott tagja az éves munkatervben rögzített gyakoriságú oktató testületi gyűléseknek.

2.5.1 Igazgatói döntési hatáskör és tanulói tájékoztatás

Az igazgató feladatait és döntési jogkörét az Szkr. 124. § (1) bekezdése szabályozza. Ennek részeként:

- elkészíti a működést meghatározó szabályzatokat és egyéb dokumentumokat;
- dönt a működéshez biztosított eszközök felhasználásáról;
- az éves munkaterven belül meghatározott feladatokról;
- az iskolai tájékoztatási rendszeréről, és a vezetői tájékoztatás – oktató testületi ülések – rendjéről és tartalmáról.

Döntései és intézkedései tekintetében szükség esetén egyeztet a fenntartóval. Döntéseihez kikéri az igazgatóhelyettes, az oktatói testület, vagy azon belül a testület feladat szerint érintett részének a véleményét. A felsorolt esetekben a tanulói közösség tájékoztatása az oktató testületi ülésre meghívott

diákönkormányzati elnökön keresztül, vagy – szükség esetén - az igazgató által közvetlenül a diákönkormányzat elnöke felé átadva valósul meg.

2.5.2 Véleménynyilvánítási jog

Az iskola működésével kapcsolatos kérdésekben, ezen belül különösen a tanulókat érintő kérdésekben a diákönkormányzatot véleménynyilvánítási jog illeti meg.

Hasonlóan gyakorolhatja e jogát a diákönkormányzat a szakmai program és a házirend létrehozásának vagy módosításának folyamatában. A diákönkormányzat véleményét az igazgató az oktatói testület elé terjeszti. Elfogadásáról vagy egyes elemeinek figyelembevételéről, illetve elutasításának okáról, indokáról a diákönkormányzat elnökét tájékoztatja.

Gyakorolhatja a diákönkormányzat a véleménynyilvánítási jogát az oktatók rendkívüli teljesítményét kitüntetésre való felterjesztéssel méltató esetekben.

A diákönkormányzat a fenti témák esetében elállhat véleményezési jogától.

2.5.3 A diákönkormányzat véleményezési joga

Az oktatói testületnek ki kell kérnie a diákönkormányzat véleményét:

- a tanulók közösségét érintő kérdésekben;
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő dokumentumok elkészítéséhez;
- tanulók fegyelmi ügyeit érintő kérdésekben;
- egyes tanulók átlagon felüli munkáját, az iskola falain túlmutató eredményeit méltató, jutalmazó kérdésekben;
- pályázatok és versenyek meghirdetéséhez;
- iskola által hirdetett szabadidős programok, hagyományteremtő napok, kirándulások és foglalkozások szervezéséhez.

A diákönkormányzat véleményét az igazgató az oktatói testület elé terjeszti. Elfogadásáról vagy egyes elemeinek figyelembevételéről, illetve elutasításának okáról, indokáról a diákönkormányzat elnökének a jogszabályban is előírt tizenöt napon belül írásban tájékoztatást, illetve választ ad.

2.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatokat és egymással való kapcsolattartásuk formái

Az iskolai kapcsolatrendszert és ennek szabályozását a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítjük. Ugyanakkor az iskolai minőségirányítási rendszerének partnerközpontúsága önmagában is állandó, visszacsatoláson alapuló kapcsolatot feltételez, ami része az irányított önértékelésnek.

2.6.1. Az együttműködés és véleményalkotás formái:

Az együttműködésnek két "síkja" van. Egyrészt az iskola vezetősége által koordinált módon működnek együtt a pedagógusok az oktató-nevelő feladatok ellátása, az éves munkatervben rögzített programok megvalósítása érdekében. Másrészt az iskola vezetői és pedagógusai a szülőkkel, ezen túlmenően a vezetőség a külső partnerekkel - fenntartó, társiskolák - kollégiumok, minisztériumok, állami és társadalmi szervezetek stb. - tart kapcsolatot. E kapcsolatrendszer egyaránt tartalmaz formális és informális elemeket.

2.6.1.1 Munkatársak, pedagógusok együttműködése

A belső kapcsolatok a munkatársak közötti közvetlen párbeszéd és feladatmegosztás mellett, a heti rendszerességgel tartott vezetőségi üléseken, illetve a munkaterv által előírt gyakorisággal szervezett oktató testületi üléseken keresztül érvényesülnek.

Az oktató testületet az igazgatóhelyettes és a gazdasági vezető által alkotott vezetőségen kívül a szakmai munkaközösség-vezetők, és a diákönkormányzat képviselője alkotják. Az iskolatanács az éves munkatervben rögzített - általában havi rendszerességgel -, előre megtervezett program szerint ülésezik. Iskolatanácsi ülések nyilvánosak, valamennyi oktató előzetes bejelentés nélkül részt vehet rajta. A fórumokon az iskola vezetője, vagy a megbízott helyettes, illetve más tisztségviselő tájékoztatót tart a hatáskörébe eső ügyek intézéséről, beszámol az elvégzett feladatokról. Az iskolavezetőségi és az iskolatanácsi ülésekről jegyzőkönyv készül, melyet a tanári hirdetőtáblán, illetve a belső intranet hálózaton közzé teszünk az információáramlás elősegítésére.

Fontos szerepet kap kapcsolatrendszerünkben a más településről jelentkezett és elhelyezést nyert tanulóink elhelyezéséről gondoskodó kollégiumok vezetőivel és a nevelőtanárokkal való folyamatos párbeszéd, amely elsősorban az osztályfőnökök és az igazgatóhelyettes által valósul meg.

2.6.1.2 Együttműködés a tanulókkal és a szülőkkel

A tanulókkal való közvetlen együttműködés természetesen a tanítási órákon valósul meg. A tanulóközpontúság alapvetően azt jelenti, hogy alkotó és nevelő szándékú párbeszéd valósul meg a tanuló és tanára között az iskolaélet minden pillanatában, de különösen a tanítási órákon, a közös foglalkozásokon, kirándulások és más közösségi megmozdulások alkalmával. Ebben kiemelt szerep van az osztályfőnöknek, aki egyúttal a kapocs is az iskola, a tanuló és a szülői ház között, illetve felnőtt tanulók esetében – szükség szerint – a munkáltató vagy a tanuló családja között.

A tanulói párbeszéd és véleményalkotás hivatalos fóruma a diákönkormányzat, melynek működése szorosan illeszkedik az iskola működési rendjéhez. Jogai és kötelességei tekintetében pedig a törvényes előírások mellett harmonikusan csatlakozik az iskolai minőségirányítási programhoz.

Ez a kapcsolatrendszer nem különíthető el a szülőkkel való állandó kapcsolattartási feladatoktól. Megvalósításának formái a szülői értekezletek, a fogadóórák, az egyéni egyeztetéssel lebonyolított külön beszélgetések. A szülői kapcsolattartás hivatalos fóruma szülők közössége (szülői munkaközösség), amely választmányi ülésein minden alkalommal részt vesz az iskola igazgatója vagy helyettese. Itt lehetőség nyílik a felmerülő kérdések tisztázására, a problémák megbeszélésére, a szülők igényeinek, véleményének meghallgatására.

Az igazgató az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról ezeken a választmányi üléseken vagy iskolai szülői értekezleten, továbbá az eKRÉTA rendszeren keresztül, annak információs lehetőségei szerint tájékoztatja a szülőket.

Az osztályfőnökök a szülői értekezleten, illetve szintén az eKRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatják a szülőket. Az oktatói közösség fél évente egy alkalommal, a munkatervben rögzített időpontokban a délutáni órákban fogadónapot tart, lehetőséget biztosítva a szülőknek az oktatókkal való találkozásra, tájékozódásra és konzultációra.

2.6.1.3 Együttműködés a külső partnerekkel

A külső kapcsolatokat általában hivatalos fórumokon és eljárásokon keresztül működtetjük. Ennek rendszerét, és a partnerközpontúság megnyilvánulásait az iskola minőségirányítási programja tartalmazza.

2.6.2 Véleményalkotás és elégedettségmérés

Az Szkt. 19. § (3) bekezdésébe foglaltak szerint a szakképző intézmény a tevékenységét minőségirányítási rendszer alapján végzi. Az Szkr. 47.§ (3) bekezdése szerint meghatározott szakképző intézményi minőségirányítási rendszert és annak módosítását az oktatói testület és a képzési tanács véleményének kikérését követően – a fenntartó hagyja jóvá, és a Szervezeti és Működési Szabályzat mellett az iskolai dokumentumok önálló része. Az iskolai véleményalkotási és elégedettségmérési stratégia ehhez igazodik.

A minőségirányítási rendszerünk az EQAVET Keretrendszeren alapul, amely ciklikusan ismétlődő irányított önértékelések révén elemzi az iskola adottságait és eredményeit. Ennek fontos eszközei a különböző felmérők, tesztek, kérdőívek, illetve fókuszcsoportos interjúk. Fontosabb elemei:

1. Kérdőíveket elsősorban a tanulók, szülők és esetenként a munkaerőpiaci partnerek töltenek ki. A tesztek célja az „ügyfelek” elégedettségének vizsgálata, illetve a nevelő-oktatómunka hatékonyságának növelését célzó javaslatok, ötletek irányított felmérése, összegyűjtése
2. Rendszeres, éves munkatervben rögzített konzultáció, megbeszélés a partnerek szervezett közösségeivel (Fenntartó képviselője, szülői közösség, diákönkormányzat, duális képzési partnerek stb.) Ezek témáját a munkaterv rögzíti. Esetenként az igazgató vagy megbízottja tájékoztatást tart, értékelést, véleménygyűjtést végez.
3. Fókuszcsoportos beszélgetés kötetlen formában az érdekeltekkel és érdeklődőkkel, amelyet egy-egy aktuális téma esetén mind az iskola (igazgató, munkaközösség, oktató, nem pedagógus dolgozó, érdekképviseleti szerv), mind a tanuló, vagy tanulói érdekképviseleti szerv (mint belső partner), mind a külső partner kezdeményezhet.
4. Interjú, személyes beszélgetés az igazgatóval vagy az iskolavezetés tagjaival, amelyet bármelyik fél kezdeményezhet.
5. Különösen a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, illetve az oktatói közösséggel.

2.6.2. Visszacsatolási és tájékoztatási módszerek

- Az érdekeltek meghívás alapján való részvétele különböző szintű rendezvényeken: (pl. Iskolavezetői értekezlet, oktató testületi ülés, oktatói közösség értekezlete, munkaközösségi megbeszélés stb.) Ez utóbbiak közül különös szerepe van az osztályfőnöki munkaközösségi értekezleteken való részvételnek.
- Írásos tájékoztató aktuális eseményekről, információ a tanulóról, a KRÉTA rendszeren keresztül, osztályfőnök útján vagy iskolatitkársági úton.
- Írásos értesítés hivatalos ügyekben.
- Közvetlen információtartás telefonon keresztül: (igazgató vagy helyettese, oktató, osztályfőnök, duális partner stb.)
- Közérdekű információ elhelyezése, fenntartói jóváhagyással az Interneten vagy egyéb médiában.

Ez utóbbiak közül az Interneten keresztül való tájékoztatás egyre nagyobb jelentőségre tesz szert az információáramlás formái között. A technikai haladástól az iskola sem vonhatja ki magát. A hivatalos KRÉTA rendszer mellett az iskola, kapcsolódva a fenntartó médiafelületéhez, indítását követően önálló honlapot működtet. Ez az ún. publikus információs felület mellett különböző tanulói, tanári és szülői fórumokat, levelezési listákat és egyéb párbeszéd lehetőségeket tartalmaz.

Ugyanakkor fontosnak tartjuk a sajtónyilvánosság etikus és hivatalos útjának betartását. Az iskola oktatói akár fiatalok, akár felnőtt tanulóról személyiségi jogokat sértő információkat – különös tekintettel a tanulmányi előmenetelre, magatartással kapcsolatos ügyekre, és egyéb társadalmi-, családi helyzetre vonatkozó ügyekre – nyilvánosságra nem hozhatnak, a médiát ezekről nem tájékoztathatják. Egyéb ügyekben az igazgató jóváhagyásával, vagy az igazgató közreműködésével lehet tájékoztatást adni, míg a fenntartói hatáskörbe tartozó ügyekben csak a fenntartó képviselője nyilatkozhat.

2.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatt lehető vizsgákat az Nkt. szerint megfogalmazott elveknek megfelelően a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-72. § és az Szkr. előírásait követve szabályozzuk.

2.7.1 A tanulmányok alatti vizsgák típusai

Tanulóink, illetve felnőttképzési jogviszonyban a szakmai képzésben résztvevők saját kérésük, illetve a tanulmányi sikertelenség vagy egyéb ok miatt az oktatói testület határozata alapján az alábbi vizsgákat tehetik le:

- osztályozó vizsga;
- különbözeti vizsga;
- javító vizsga;
- pótlóvizsga;

- ágazati alapvizsga.

A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában szervezzük. Indokolt esetben, a tanuló vagy törvényes képviselője, gondviselője kérésére a vizsgát, független vizsgabizottság kijelölésével a szakképzési államigazgatási szerv – kormányhivatal - szervezi. Az erre irányuló, írásban benyújtott kérelmet az igazgató nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek. Ha a kérelem a félévi vagy év végi osztályzat megállapítására irányul, akkor azt a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig kell benyújtani. Egyéb esetekben, így különösen az Szkr. 164. § szerint megállapított mulasztások miatt az oktatói testület által engedélyezett osztályozó vizsga esetében az engedély megadását követő öt napon belül kell a kérelmet az iskola igazgatójának benyújtani. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatt vizsgára bocsátás feltételeit a felsorolt vizsgaformákra vonatkozóan az Szkr. 180. § (3) – (7) bekezdései szabályozzák.

2.7.2 A tanulmányok alatti vizsgák tartalma

Valamennyi vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola oktatási programjában található követelményrendszerével. Részei, követelményei és az értékelés szabályai vizsgatárgyanként a helyi tantervben előírtaknak megfelelő.

A tanulmányok alatti vizsgák a tárgy vagy tárgyak jellegétől függően írásbeli és szóbeli részből állnak. Az ágazati alapvizsga tartalma az adott ágazat képzési és kimeneti követelményében meghatározott írásbeli, interaktív, gyakorlati, projekt, vagy szóbeli vizsgatevékenységek.

Az írásbeli feladatokat, tesztek és szóbeli tételeket vagy projektfeladatot a tantárgyat oktató, a vizsgabizottságban részt vevő oktatók állítják össze úgy, hogy azok a vizsga megkezdése előtt öt nappal a vizsgaelnök rendelkezésére álljon. A tantárgyi követelményeknek való megfelelést az elnök ellenőrzi. Ebbe a munkába a tantárgy munkaközösségének tagjait bevonja és az Szkr. 147. § (2) bekezdés alapján véleményüket kikéri. Szükség esetén, a készítőikkel egyeztetve kezdeményezheti a feladatok vagy egy részük módosítását.

Az iskola az éves Munkatervben rendelkezhet arról, hogy a várhatóan nagyobb létszámú tanulmányok alatti vizsgára jelentkezés esetében a tanulmányok alatti vizsga részeinek és feladatainak meghatározását a szakmai munkaközösség végezze el, és a feladatokat a munkaközösség tagjai állítsák össze.

2.7.3 A tanulmányok alatti vizsgák szervezése

A tanulmányok alatti vizsgát az igazgató szervezi. Az igazgató nem tagja a vizsgabizottságnak, és a vizsgabizottság munkáját nem zavarhatja vagy befolyásolhatja. Feladata különösen:

- az oktató testület egyetértésével az éves Munkatervben rögzített módon kitér a vizsga idejét;
- megbízza a vizsgabizottság elnökét és a vizsgabizottság tagjait;
- szükség esetén a vizsga idejére mentesíti a vizsgabizottság tagjait egyéb feladatuk ellátása alól, gondoskodik helyettesítésükről;
- kijelöli a vizsga helyszínét, szükség esetén intézkedik a terem át- vagy berendezéséről;
- megbízza a vizsgabizottság munkáját segítő személyt, közli vele az elvégzendő feladatokat;
- ellenőrzi a vizsgadokumentumokat, különösképpen a vizsgafeladatokat. Átadja a vizsgafeladatokat a vizsga elnökének;
- ellát minden olyan feladatot, amit a tanulmányok alatti vizsgával kapcsolatban a jogszabály igazgatói hatáskörbe utal;
- ellenőrzi a vizsga menetét, zavartalanságát, illetve, hogy az elnök munkájában nincs-e akadályozva;
- közreműködik a rendkívüli esemény vagy szabálytalanság jogszerű kezelésében.

A tanulmányok alatti vizsgától független, de részvételi és szervezési kötelezettséget jelent az Szkr. 181/A § alapján a szakképző intézmény tizedik évfolyamára szervezett mérés és értékelés, amely a tanuló szövegértési és matematikai eszköztudás fejlődését vizsgálja az Nkt. szerint.

2.7.4 Az iskolában szervezett tanulmányok alatti vizsgák szabályai

2.7.4.1 A vizsgák időpontja

Az iskola az éves munkatervben rögzített időpontokban, a félévi és évvégi rendes értékelések időpontjához igazodva szervezi. A javítóvizsgákat a tárgyév augusztus 21 – 31 közötti időszakban tartjuk. Egyéb vizsgák vizsgaidőszakát három hónappal az esedékesség előtt jelöljük ki, és erről a vizsgázókat a vizsgára jelentkezéskor tájékoztatjuk.

2.7.4.2 A vizsgára jelentkezés módja

A tanulmányok alatti vizsgára írásban kell jelentkezni. Ez alól kivételt képez – a legfeljebb három tantárgyat érintő - év végi tanulmányi eredménytelenség miatt oktató testületi határozattal javítóvizsgára utasított tanuló vagy felnőttképzési szerződéssel a szakmai képzésben résztvevő. A vizsgázó létszámavételét az iskolai adminisztráció végzi. A vizsgakérelem az alábbiakat tartalmazza:

- a kérelmező neve, tanulói vagy felnőttképzési jogviszony szerinti adatai;

- a tanulmányok alatti vizsgák oka és kért típusa;
- tanulmányok alatti vizsga tantárgya. Több tantárgy esetén ennek felsorolása;
- pótlóvizsga esetén a vizsgakérelmet alátámasztó igazolások másolata;
- különbozeti vizsga esetén a vizsga alapját képező korábbi tanulmányokat igazoló bizonyítványok. Ide soroljuk az előzetes tanulmányok beszámításának alapját képező egyéb iratokat is.

Az iskola a vizsgakérellem előterjesztéséhez kitöltési mintát, formanyomtatványt használhat.

2.7.4.3 A vizsgabizottság elnöke és tagjai

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottságba két olyan oktatót jelölünk ki, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke:

- felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért;
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, jóváhagyja a vizsgán alkalmazott eszközöket és segédleteket;
- ellenőrzi, hogy a vizsgafeladatok a tantervi követelményeknek megfelelnek-e;
- ellenőrzi a vizsgázó személyazonosságát és meggyőződik a vizsgázó vizsgajogosultságáról;
- szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását;
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit;
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el;
- kihirdeti a vizsga eredményét;
- aláírja a vizsgadokumentumokat.

A vizsgabizottság munkáját, különösen a jegyzőkönyvek vezetését, szükség esetén írásbeli feladatsorok, húzótételek készítését, másolását az igazgató által megbízott oktató vagy iskolatitkár segíti. A segítő állandó jelenlétével felügyeli az írásbeli vizsga szabályos menetét. A segítő nem tagja a vizsgabizottságnak és a vizsga menetét nem befolyásolhatja.

2.7.5 A tanulmányok alatti vizsga lebonyolítása

A vizsgákon a vizsgázónak legalább tíz perccel előbb meg kell jelennie. A tanév végére szervezett javítóvizsgák kivételével személyazonosságát erre alkalmas, jogszerű irattal igazolnia kell.

2.7.5.1 Írásbeli vizsga és feladatok

Az írásbeli vizsgákon a vizsgázók a vizsgabizottság munkáját segítő közreműködő által meghatározott ülésrend szerint elhelyezkedve vesznek részt úgy, hogy több vizsgázó esetén egymást ne zavarhassák. A feladatot az iskola fejlécével és bélyegzőjével ellátott feladatlapon vagy segédlapokon lehet megoldani. A lapokon a vizsgázó feltünteti a nevét, a tantárgy nevét és a dátumot.

Az írásbeli vizsga megkezdését a vizsga elnöke engedélyezi.

Az írásbeli vizsgák időtartama, ha a tantárgy vagy a szakmai tartalom másképp nem rendelkezik, tantárgyanként hatvan perc. Az íróeszközökről a vizsgázó maga gondoskodik, de szükség esetén, például, ha a saját tollából a tinta elfogy, kék színű golyóstollat kérhet a vizsga során; a póttollakról a vizsgaszervező gondoskodik.

Egy napon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet le. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt biztosítunk. Ha a vizsgázó szabálytalanságot követ el, a felügyelő e tényt ráírja a feladatlapra. A vizsgázó folytathatja a vizsgát, de a vizsga befejeztével az igazgató kivizsgálja az esetet.

2.7.5.2 A szóbeli vizsga és feladatok

Több vizsgázó esetében a vizsgázókat úgy kell leültetni a tételhúzást követő felkészüléshez, hogy a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek és egymást nem segíthetik. Négyenél több vizsgázó esetében a többiek a vizsgatermen kívül várakoznak, és alkalmazni kell az egy végzett felelő helyére belépő következő vizsgázó elvét, aki tételhúzást követően a vizsgasor végére kerül. A tételhúzás menetét a vizsgasegítő irányítja, adminisztrációját a vizsgaelnök végzi.

A vizsgán a vizsgázó tantárgyanként tételt vagy projektfeladatot húz. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató oktató gondoskodik.

A vizsgázó felkészülési ideje legalább harminc perc a tétel kihúzását követően, a szóbeli feleletet megkezdése előtt. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, vagy a projektfeladat szerint vázlatokat, rajzokat esetleg számításokat végezhet.

A vizsgabizottság tagjai közül előzetesen meg kell állapodni a kérdezőtanár személyében. Nem szabad a vizsgázót a több oldalról érkező kérdések kereszttüzebe állítani.

Egy-egy tantárgyból a vizsgázó feleltetésének időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgabizottság hagyja a vizsgázót az önálló kifejtésre. Ha a felelet tartalma nem tér el lényegesen a tárgykörtől és/vagy nem tartalmaz alapvető hibákat, tévedéseket, a vizsgázót közbe-kérdezéssel megzavarni nem szabad. Az önálló felelés végén a kérdező kiegészítő kérdéseket tehet fel. Ha a vizsgázó a feleletét a rendelkezésére álló idő előtt befejezte, és az minősíthető, nincs szükség további kérdésekre, de a vizsgabizottság kérdezzen rá, hogy a vizsgázó valóban mondandója végére ért-e.

2.7.5.3 Az ágazati alapvizsgára vonatkozó szabályok

Az ágazati alapvizsga a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit méri. Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni. Az ágazati alapvizsgára írásban kell jelentkezni.

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltételei:

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.
- a vizsgára jelentkezést a jelentkező vagy törvényes képviselője, gondviselője által aláírt jelentkezési lapon az ágazati alapoktatás befejezését megelőző 20. napig kell megtenni. Ez alól a rövid képzési ciklusú felnőttképzés kivétel, amely esetében 15 nappal az ágazati alapvizsga előtt szükséges a jelentkezés leadása. (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 182 § (1))
- a jelentkezési lapon szerepelnie kell a vizsgaszervező záradékának a vizsgára bocsáthatóságról.

2.7.5.4 A szakmai gyakorlati tárgy javítóvizsgájának különleges szabályai

A szakmai gyakorlati tantárgyra vonatkozó javítóvizsga szabályozásáról a Szkr. 180.§ -a Házirendben is rendelkezni kell.

Az iskolában a szakmai gyakorlati tantárgyak javítóvizsgájára való felkészülés a telephelyi gyakorlati eszközök foglaltsága és a megfelelő oktató személyzet hiánya miatt nem lehetséges, ezért javítóvizsgára csak olyan tanuló bocsátható, aki bizonyíthatóan felkészült.

Ehhez a tanulónak kell felkészülési helyet keresni, és a javítóvizsga előtt be kell mutatnia az igazolást a teljesített gyakorlati foglalkozásokról. Adott esetben az egybefüggő gyakorlati helyen, a helyi adottság függvényében többlet óraszámban teljesíti a felkészülési gyakorlatokat, az alábbiak szerint:

- heti 1-2 órás gyakorlati tantárgy esetén: 35 óra (1 hét, azaz 5 nap),
- heti 3-4 órás gyakorlati tantárgy esetén: 70 óra (2 hét, azaz 10 munkanap).

Külső gyakorlati képzőhelyen tanulószereződéssel rendelkező tanulónak a gyakorlati képzőhely által kiállított igazolást kell bemutatni, aminek alapján a tanuló bizonyítványba a következő záradék kerül bejegyzésre:

„Az oktatói testület határozata: ..... tantárgyból ..... óra gyakorlat igazolása után javítóvizsgát tehet.”

2.7.6 A tanulmányok alatti vizsgák dokumentumai

A tanulmányok alatti vizsgák dokumentumait, a vizsga jegyzőkönyvét az Szkr. 31. § (1) bekezdése alapján kell elkészíteni. A jegyzőkönyv tartalmazza

- a vizsgázó tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait;

- a vizsgaszervező szakképző intézmény megnevezését, amellyel tanulói jogviszonyban, illetve felnőttképzési jogviszonyban áll;
- a vizsgatárgy megnevezése mellett az írásbeli vizsga időpontját, értékelését, a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését;
- a kérdező oktató aláírását;
- a végleges osztályzatot; a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét;
- a vizsgabizottság elnökének és tagjainak, valamint a jegyzőnek a nevét és aláírását.

2.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.8.1 A felvételi eljárás iskolai feladatai

Az iskolába három- és ötéves, nappali munkarend szerinti szakmai, illetve technikumi oktatásra, esti munkarend szerinti kétéves szakmai, illetve technikumi oktatásra, valamint a szakmai oktatásba való belépés feltételeivel rendelkező felnőttek felnőttképzési szerződéses jogviszonyban folytatott sajátos munkarendű, csoportosított, általában 840 órás szakmai oktatásra lehet jelentkezni. Szakmai képzéseinken felnőttképzési jogviszony létesítésével lehet részt venni.

Alapelvünk a nyitott iskola. Képzési kínálatunk a térségben hiánypótló szakmákat és szakképesítéseket ajánl, így a jelentkezés feltétele valamennyi iskolatípusba a képzési és kimeneti követelmények szerinti iskolai végzettség, az egészségügyi feltételeknek és az jogszabályban megállapított életkornak való megfelelés.

Az általános iskola nyolcadik osztályából a középiskola 9. évfolyamára jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján rangsoroljuk és számukra szóbeli beszélgetést is tartunk, amelynek elsődleges célja a motivációs késztetés megállapítása az adott szakma iránt.

2.8.1.1 Előzetes feladatok

Képzési, beiskolázási tájékoztató anyagának készítése és Internetes közzététele az adott tanévre vonatkozóan.

- képzési kínálat, kimenet egyértelmű leírása, elhelyezkedési lehetőségek;
- jelentkezés módja, feltételei;
- jelentkezési határidők közzététele;
- felvételi bizottság (munkacsoport) szervezése;
- tájékoztató összeállítása a szóbeli beszélgetésen várható kérdések témájáról és egyéb feltételekről.

2.8.1.2 Jelentkezési feltételek pontosítása bármelyik oktatási formára

Az KKK-ban előírt iskolai végzettség, egészségügyi feltételnek és életkornak való megfelelés.

2.8.1.3 Jelentkezés formája

- az iskolához benyújtott jelentkezési lapon;
- a honlapról elérhető elektronikus online jelentkezés elektronikus visszaigazolással;
- nappali munkarendű technikumi 9. illetve szakképző iskolai 1/9. osztályra beiskolázás – a központi felvételi rendszeren keresztül, az általános iskolából érkező jelentkezési lapok alapján.

2.8.1.4. Jelentkezés menete

- személyes adatok megadása;
- a kívánt szakképesítés kiválasztása;
- a megfelelő évfolyam kiválasztása a beszámítás szabályait figyelembe véve;
- iskolai adatok megadása;
- tanulmányi eredmények megadása.

2.8.2 Felvétel a nappali munkarendű öt- és hároméves technikumi és szakképző iskolai oktatásra

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Szakképző iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását,
- az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül:
-

2.8.2.1 A felvételi vizsga követelményei és pontozása

- a felvételi rangsor alapja az általános iskolai tanulmányi eredmény, amely az általános iskola 5-6-7. évfolyamának év végi és 8. évfolyamának félévi osztályzataiból áll, az alábbi tantárgyak tekintetében:
  - o matematika

- magyar nyelv és irodalom;
  - tanult idegen nyelv;
  - történelem tantárgy.
  - szakmai irányú készségtárgy (informatika, technika, rajz és vizuális kultúra) vagy fizika. A készségtárgyak közül azt vesszük figyelembe, amelyiknek osztályzati átlaga a legjobb. A pontszám összesítésnél ezt az értéket 0,5-es szorzóval vesszük figyelembe.
- ha a jelentkező valamilyen tantárgyból az általános iskolában felmentést kapott, és így nincsen ilyen pontja, akkor a tantárgyhoz hasonló tárgyból számítjuk ki a pontszámát, vagy a másik, értékelt tantárgyak közül a legjobb eredményt kétszerezzük;
  - az általános iskolai eredmények alapján elérhető pontszám 90 pont. Ehhez adódik az egyéni beszélgetés során szerzett további legfeljebb 10 pont, az alábbi minősítés szerint:

2.8.2.2 Szóbeli beszélgetés témája, témakörei

- Az általános felvételi eljárásban jogszabály alapján az adott tárgyévre meghatározott napon lebonyolított szóbeli beszélgetés keretében az iskola igazgatója, egy közismereti és egy szakmai tanára, további a diákönkormányzat felkért képviselője által alkotott négytagú bizottság előtt az alábbi témák kerülnek feldolgozásra és értékelésre:
- Személyes bemutatkozás, érdeklődési kör bemutatása, kedvenc hobbi-, sport- vagy szabadidő tevékenység. Értékelés szempontja: általános beszédkultúra, kifejező készség – 3 pont;
- Általános nemzetközi és hazai társadalmi vagy környezeti aktualitásban való tájékozottság, újságolvasás, digitális információ gyűjtési képesség. Jellemzően:
  - milyen könyveket, folyóiratokat, írott sajtótermékeket vagy digitális információt olvas.
  - mennyire ismeri szűkebb és tágabb környezete társadalmi vagy környezeti problémáit (világpolitikai szituáció, környezetvédelemmel, táplálkozási szokásokkal, káros szenvedélyekkel kapcsolatos tájékozottsága)
- Értékelés szempontja: a fenti témakörökben mutatott tájékozottság alapján – 2 pont;
- A szakma szempontjából releváns (matematika, fizika, informatika) tanulmányi versenyen elért eredmény és az eredmény elérésének szóbeli bemutatása. Értékelés szempontja: -3 pont;
- Adott technikai szituációra, logikai feladatra adott megoldás: Jellemzően:
  - Elektronika, elektrotechnika ágazatra jelentkezés esetében az általános iskolai fizika tanulmányok alapján értelmezhető elektromos kapcsolási vázlat – pl. két izzó soros vagy párhuzamos kapcsolása stb. működésével kapcsolatos feladat;
  - Gépészeti ágazatra jelentkezés esetében az általános iskolai fizika vagy informatika tanulmányok alapján értelmezhető műszaki vagy szerkezeti (térbeli) ábra – pl. kerékpár lánchajtása, motoros jármű emelkedőn, lejtőn stb. működésével vagy viselkedésével kapcsolatos feladat;

- o Épületgépészeti ágazatra jelentkezés esetében az általános iskolai fizika vagy informatika tanulmányok alapján értelmezhető műszaki vagy szerkezeti (térbeli) ábra – pl. víztorony, csőhálózat (merre áramlik több folyadék) stb. működésével vagy viselkedésével kapcsolatos feladat.
- Értékelés szempontja: a fenti témakörökben mutatott tájékozottság alapján – 2 pont;

2.8.2.3 Döntés a felvételtől, a jelentkezők tájékoztatása

A felvételtől a pontszámok szerinti sorrend és a felvételi eljárásban résztvevő munkatársak javaslata alapján az igazgató dönt. Pontszám egyenlőség esetében a beiskolázás telephelyén lakó tanulók, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanulók előnyben részesülnek. A döntésről a jogszabályban előírt módon értesíti a tanulókat az igazgató, tájékoztatva a jogorvoslat módjáról is.

2.8.3 Felvétel az esti munkarendű kétéves technikumi és szakképző iskolai oktatásra

2.8.3.1 Felvétel kétéves, nem nappali munkarendű technikumi szakmai oktatásra

Iskolánkba sikeres érettségi vizsgával és megfelelő egészségügyi alkalmassággal rendelkező, a jelentkezés évében legfeljebb 25. életévét betöltő személy jelentkezhet. A jelentkezési határidőket a felsőfokú tanulmányok felvételi eredményhirdető rendszeréhez igazítjuk. Jelentkezni az általános felvételi eljárás keretében meghirdetett szakokra a tárgyévben esedékes felsőfokú tanulmányok felvételi eredményhirdető napját követő naptól a tárgyév augusztus utolsó előtti munkanapjáig lehet.

A jelentkezéskor beadandó:

- személyes adatok;
- a kívánt szakképesítés kiválasztása;
- a megfelelő évfolyam kiválasztása a beszámítás szabályait figyelembe véve;

Az 1/13. évfolyamra való jelentkezéskor

- Sikeres érettségi

- Egészségügyi alkalmasság
- Az érettségi sikertelensége esetén a szakképzési törvényben leírt időpontig lehet bemutatni az érettségit.

A 14. évfolyamra beszámítással:

- Sikeres érettségi.
- Egészségügyi alkalmasság.
- 2016-os tanévig bezárólag azonos szakmacsoportban lezárt sikeres 12. évfolyam, legalább közepes rendű szakmai alapozó tárgyú eredmény vagy érettségi szakmai alapozó tárgyból.
- A 2016-os tanévtől az azonos ágazatban letett kötelező sikeres szakmai érettségi.
- A kötelező nyári gyakorlat elvégzése.

2.8.3.2 Felvétel kétéves, nem nappali munkarendű szakképző iskolai szakmai oktatásra

Iskolánkba a szakképző iskolai szakmai oktatásra a középfokú végzettséggel vagy középiskola 9. és 10. évfolyamára előírt közismereti kerettantervek követelményei teljesítésével és megfelelő egészségügyi alkalmassággal rendelkező, a jelentkezés évében legfeljebb 25. életévét betöltő személy jelentkezhet. A jelentkezési határidőket az általános, nappali munkarendű felvételi eljárást és beiratkozást követően az iskola igazgatója határozza meg. Általános szabályként a jelentkezni a tárgyév augusztus utolsó előtti munkanapjáig lehet.

A jelentkezéskor beadandó:

- személyes adatok;
- a kívánt szakképesítés kiválasztása;
- a megfelelő évfolyam kiválasztása a beszámítás szabályait figyelembe véve;
- továbbá:

Az 1. évfolyamra való jelentkezéskor

- A középfokú végzettséget, vagy a középiskola 9. és 10. évfolyama követelményeinek teljesítését igazoló bizonyítvány.
- Egészségügyi alkalmasság
- Az 1. évfolyamra beszámítás és részleges foglalkozás alóli felmentés kérhető ágazati alapvizsga bemutatásával

A 2. évfolyamra beszámítással:

- Az ágazatban, nappali munkarendű szakmai oktatásban elvégzett 1/9. és 2/10. évfolyamról kiállított bizonyítvány. Ebben az esetben a 2. évfolyamon beszámítás és részleges foglalkozás alóli felmentés kérhető.
- Az ágazatban vagy rokon követelményrendszerű ágazatban, szakmában szerzett szakmai bizonyítvány.
- Egészségügyi alkalmasság.
- A kötelező nyári gyakorlat elvégzése.

2.8.3 Felvétel a sajátos egyéb munkarendű – általában 840 órás – felnőttképzési jogviszonyban történő technikumi és szakképző iskolai oktatásra

Iskolánkba sikeres érettségi vizsgával vagy alapfokú végzettséggel, és megfelelő egészségügyi alkalmassággal rendelkező személy jelentkezhet. A jelentkezési határidőket az általános, nappali munkarendű felvételi eljárást és beiratkozást követően az iskola igazgatója határozza meg. Általános szabályként a jelentkezni a tárgyév augusztus utolsó előtti munkanapjáig lehet.

A jelentkezéskor beadandó:

- személyes adatok;
- a kívánt szakképesítés kiválasztása;
- a képzés szintjének megfelelő iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány (érettségi vagy alapfokú);
- egészségügyi alkalmasság igazolása;
- beszámítási kérelem, ha szakmai indoka van a kérelem benyújtásának.

Felvételi vizsga nincs, a felvételtől az iskola igazgatója dönt az oktatói testület és – szükség esetén – a fenntartó jóváhagyásával.

2.8.4 Átvétel másik iskolából

A Nkt. 5.§. alapján az iskolák közötti átjárhatóságot a NAT és a kerettantervek alapján készült helyi tantervek biztosítják. Átvételnek számít az iskolán belüli ágazat- vagy szakmaváltás is.

Az Alapító okiratban meghatározott felvehető tanulói létszám korlátok miatt másik iskolából való átvételre csak rendkívül indokolt esetben kerülhet sor. Jellemző feltételek

- Csak üres férőhely esetén léphet át a diák a szakokon, iskolatípusokon belül.
- A oktató testület a 9. évfolyamon javasolhatja diákoknak és a diák is kérheti a szakmák vagy ágazatok közötti váltást különbözeti vizsga letétele nélkül a tanév november 1-ig, amennyiben az iskolában folyik a váltó szakmában is oktatás.
- Másik iskolából átjelentkező tanuló szintén csak az üres férőhelyre jelentkezhet. Szakmán belüli átjelentkezésnél az addig elért eredményeit beszámítjuk. A helyi tantervek különbözősége esetén az átjelentkező részére különbözeti vizsga vagy előzetes tudásszint felmérő írható elő.
- Általában csak tanév végén lehet szakot, vagy iskolatípust váltani, amit a befejezett tanévben a tanév zárásáig kell bejelenteni írásban. Ekkor a különbözeti vizsgát az augusztusi pótvizsga időszakban kell letenni.
- Felsőoktatási intézményt elkezdő és onnan kimaradó diák a tanulmányainak figyelembevételével az esti munkarendű 1/13. évfolyamon folytathatja tanulmányait, amennyiben a jelentkezés évében az adott technikus szakma oktatása folyik. A 2/14. évfolyamra csak a megfelelő mértékű szakmai gyakorlat bizonyítása után léphet.

Az átvételt a dokumentumok (kérelem és releváns bizonyítványok) áttekintése után az iskola igazgatója határozattal engedélyezi.

2.8.5 Előzetes tanulmányok beszámítása

A Szt. 62. § alapján a tanuló előzetes szakirányú szakmai képesítése és szakirányú szakképesítése a tanulmányokba beszámítható a következők alapján:

- szakirányú képesítése van;
- hasonló vagy magasabb szintű szakképesítése van;
- hosszú szakmai gyakorlata van, amelynek során képesítéssel vagy képesítés nélkül a szakmai tartalomban gyakorlatot szerzett;

Az iskolában a szakmai oktatás során egyes tananyagelemek alól felmentés vagy beszámítás kérhető, ha előzetes tanulmányai, meglévő szakmai bizonyítványának megszerzése során a tananyagelemet tanulta, és annak tényét bizonyítvánnyal vagy egyéb módon igazolni tudja.

A beszámítást az igazgatótól kell kérni, aki azt a körülmények mérlegelése alapján az alábbi kedvezményeket adhatja:

- rövidített idejű képzésbe bekerülés (ha az iskolának van éppen ilyen iskolarendszerű
- oktatása);
- egyes tantárgyak alóli felmentés;
- ágazati alapvizsga alóli felmentés;

Jellemző esetek:

- Általános szabályként beszámítás és felmentés kérhető az ágazati alapvizsga alól az ágazatban, vagy ágazati képzés szempontjából azonos másik ágazatban letett ágazati alapvizsga, illetve szerzett szakma vagy szakképesítés esetében;
- Beszámítás vagy felmentés kérhető a szakma azon tananyagelemei esetében, amelyeket ágazatban szerzett másik szakma vagy szakképesítés elsajátítása során tanult, és ezt megfelelő bizonyítvánnyal vagy más módon igazolni tudja.
  - o az adott szakma helyi programja alapján a beszámításról vagy felmentésről az iskola az iskola igazgatója dönt az oktatói testület és – szükség esetén – a fenntartó jóváhagyásával.
  - o a szakmai vizsga letételének biztonsága érdekében a beszámítást vagy felmentést előzetes tudásszint felméréshez kötheti az iskola, amely az adott tananyagra vagy tananyagelemre vonatkozó teszt kitöltéséből és/vagy gyakorlati feladat elvégzéséből, bemutatásából áll. Eredménytelen előzetes tudásszint felmérés esetében beszámítás vagy felmentés nem adható, és a tudásszint felmérés nem ismételtető.
- Beszámítás vagy felmentés kérhető abban az esetben is, ha a felnőttképzési jogviszonyban folytatott oktatásban résztvevő az ágazaton belül magasabb szintű szakma megszerzésére jelentkezett. Ez általában szakmai bizonyítvánnyal rendelkezők esetében a technikus szakma megszerzésére irányul. Ebben az esetben a jelentkezőnek be kell mutatnia az érettségi bizonyítványt is. A beszámítás vagy felmentés az iskola helyi tanterve alapján szintén köthető előzetes tudásszint felméréshez.
- szakmai vizsga vagy annak részei alól felmentés nem kérhető. A szakértői bizottság által igazolt sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy részére a vizsgaközpont a vizsgaszabályok szerinti könnyítést (időhosszabbítás stb.) biztosítja. Erről a vizsgaközpont dönt.

3. Közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program

Az iskolában az Szkt. 73.§ (1) bekezdése alapján a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

3.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

3.1.1 Nappali munkarendű, ötéves, technikai oktatás óraterve:

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	2	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3139
	Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3	1	1	2	6	438	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	5905	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34		

3.1.1.1 Kötelező foglalkozások a technikai óraterv alapján

A technikai óraterv tantárgyai a szabadon tervezhető órakeret kivételével kötelező foglalkozások.

A kötelező érettségi tantárgyak

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem
- Idegen nyelv
- A szakmai vizsga tárgya, amely egyúttal emelt szintű érettséginek felel meg.

Tanított-, választható érettségi tárgyak:

- Digitális kultúra (informatika) 2 óra
- Fizika 2 óra

Kötelező, nem érettségi tárgyak:

- Állampolgári ismeretek
- Digitális kultúra
- Testnevelés
- Kötelező komplex természettudományos tantárgy
- Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika
- Érettségire felkészítő tantárgy
- Pénzügyi és vállalkozói ismeretek

A fentiekén kívül az osztályfőnök irányításával tanórai keretben dolgozzuk fel az

- Osztályfőnöki óra tantárgyban ajánlott programokat.

3.1.1.2 Közép szintű érettségire felkészítő tantárgyak

Az iskola az óratervben megadott 2 óra terhére alábbi tantárgyakból biztosítja a középszintű szintű érettségire való felkészítési többletet a 11. és 12. évfolyamon:

- Idegen nyelv +1 óra;
- Matematika +1 óra

3.1.1.3 Nem kötelező foglalkozások a technikai óraterv alapján

A kerettantervekben lévő szabadon választható óraszámban új tananyagot nem vezettünk be, hanem a tananyag ismereteinek elmélyítésével foglalkozunk. Ezek jellemzően a sikeres érettségi vizsga letételét, az emeltszintű érettségire való felkészülést és az ágazati alapvizsga sikeres letételét támogatják. Ebben az órakeretben választható, nem kötelező foglalkozások:

- Idegen nyelv a tárgyévi óratervi óra + 1 óra
- Matematika a tárgyévi óratervi óra + 1 óra

- Digitális kultúra a tárgyévi óratervi óra + 1 óra
- Fizika a tárgyévi óratervi óra + 1 óra

3.1.1.4 Középszintű érettségire jelentkezés, nem kötelező érettségi tantárgyból

Az iskolában biztosítjuk a nem kötelező technikai tantárgyak közül az alábbiakra történő középszintű érettségire jelentkezés lehetőségét.

- Digitális kultúra
- Fizika

Nem kötelező tárgyból középszintű érettségire abban az esetben jelentkezhet a tanuló, ha az adott tantárgyból a szerzett évvégi osztályzatai a legalább 4-es átlagot elérik.

3.1.1.5 Előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés lehetőségei

A technikai oktatás sajátosságából fakadóan a 12. évfolyamon a kötelező érettségi tárgyakból letett érettségi vizsga előrehozott érettségi vizsgának számít. Szervezésére is a jogszabályban erre az esetre meghatározott eljárást kell alkalmazni.

Előrehozott érettségi vizsgát az Szkr. 258. § alapján tehet a tanuló az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában.

Bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, amennyiben az adott vizsgatárgyra vonatkozóan jelen programban meghatározott követelményeket teljesítette.

3.1.1.6 Emelt szintű érettségire felkészítő választható tantárgyak

Az iskola az alábbi tantárgyakból biztosítja az emelt szintű érettségire való felkészítést. Emelt szintű érettségire abban az esetben jelentkezhet a tanuló, ha az adott tantárgyból a 9., 10. 11. osztály évvégi osztályzatai a legalább 4-es átlagot elérik és az osztályozó vizsgát szintén legalább 4-es osztályzattal teljesítik.

- Idegen nyelv 2 óra
- Matematika 2 óra

3.1.17 Mentés a tantárgy további tanulása alól sikeres érettségi vizsga esetén

Mentesül a tanuló az iskolában folyó tantárgyi oktatás alól, ha az adott tantárgyból érvényes közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgával rendelkezik. Ezt a szabályt alkalmazzuk akkor is, ha a tanuló egyébként

a tanévet sikertelenül teljesítette és évet kell ismételnie. A tantárgyi mentességet élvező évismétlő tanuló számára azonban további szint emelő, vagy emelt szintű érettségire felkészítést nem biztosítunk.

3.1.2 Nappali munkarendű, hároméves, szakképző iskolai oktatás óraterve:

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.			1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
	Ágazati alapoktatás	16	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	25	25	1675	
Szabad órakeret	1	2	2	170	
Tanítási hetek száma	36	36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1054	3502	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34		

3.1.2.1 Kötelező foglalkozások a szakképző iskolai óraterv alapján

A szakképzőiskolai óraterv tantárgyait az Nkt. által kiadott kerettantervek alapján szervezzük. Az oktatás során kötelező tantárgyak:

- Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- Matematika
- Történelem és társadalomismeret
- Természetismeret
- Testnevelés
- Pénzügyi és munkavállalói ismeretek
- Ágazati alapoktatás tantárgyai
- Szakirányú oktatás tantárgyai

A fentiekén kívül az osztályfőnök irányításával tanórai keretben dolgozzuk fel az

- Osztályközösség-építő programot

Az Nkt. értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos testnevelést (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

3.1.2.2 Nem kötelező foglalkozások a szakképzési óraterv alapján

A kerettantervekben lévő szabadon választható óraszámban új tananyagot nem vezettünk be, hanem a tananyag ismereteinek elmélyítésével foglalkozunk. Ezek jellemzően a sikeres ágazati alapvizsga letételét, illetve az idegen nyelvi ismeretek elmélyítését, különösen a szakmai idegen nyelvi szókinccs bővítését célozzák. Ebben az órakeretben választható, nem kötelező foglalkozások:

- Munkavállalói idegen nyelv a 9. évfolyamon heti 1 óra
- Villamos alapismeretek az elektronika-elektrotechnika és gépész ágazatban 9. évf. heti 1 óra
- Elektronikai alapozás az épületgépészet ágazatban 9. évfolyamon heti 1 óra

- Idegen nyelv a 10. és 11. évfolyamon szakmai idegennyelv tartalommal heti 1 óra

A kétéves, esti munkarendű technikai és szakképző iskolai oktatási programban köznevelési oktatási feladatok nincsenek

3.2 A megtanítandó és elsajátítandó tananyag

Az iskolában tanított közismereti tantárgyak helyi programját az 1. számú melléklet tartalmazza.

3.3. A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megszervezésével és választásával kapcsolatos feladatok.

Az iskolában a 3.1 pontban foglaltak szerint biztosítjuk a kötelező és nem kötelező foglalkozásokon való részvételt. Az Nkt. kerettantervi ajánlása alapján osztály szintű és csoportfoglalkozás keretében biztosítjuk a megfelelő hatékonyságú oktatást.

3.3.1 Osztály szintű oktatás

A tanulói jogviszonyban szervezett oktatás alapformája az osztály. Beiskolázási programunkban 16 fős csoportokat, és általában osztályonként két csoporttal 32 fős osztályokat szervezünk. Az osztályok kialakításánál figyelembe vesszük, hogy az azonos ágazati oktatásban részesülő, és sok esetben számos közös szakmai tantárgyat tanuló fiatalokból úgy is szervezhető osztály, hogy az osztályközösségen belül eltérő szakmákat tanulnak. Ennek összehangolása az igazgató feladata.

3.3.2 Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes technikai ágazatok és szakképzések óratervei tartalmazzák. Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat, továbbá az alap kompetenciák javítását szolgáló órákat is. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A csoportok a fenntartó engedélye alapján szervezünk.

3.3.2.1 Emelt- és középszintű érettségire felkészítés

Az emelt és közép szintű érettségire való felkészítést a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15.§ szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 12 fő).

3.3.2.2 A közismereti tárgyakra alkalmazott osztály- és csoportszervezési módszerek

Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg. A közismereti tantárgyakat osztályszervezésben tanítjuk, de az informatikai jellegű tárgyaknál (digitális kultúra) és az idegen nyelvnél lehetséges a csoportbontás, amennyiben az osztály létszáma a 16 főt meghaladja. Eljárások:

- Diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakítása differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás céljából.
- Homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Közismereti tárgyak esetén a csoportbontás létszáma 8 és 16 fő között lehet.
- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10%-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.
- Nyelvi csoportbontás esetén az iskola mérlegeli a nyelvi képességek szintjét – ez lehet csoportképző elv.
- Egyéb közismereti tárgy esetén az iskola alkothat csoportot a tudásszint alapján, névsor alapján.

Egyéb tárgyaknál – például matematika vagy magyar nyelv és irodalom, kommunikáció-magyar nyelv és irodalom - csoportbontásra, indokolt esetben (pl. hátrányos helyzetű vagy SNI tanulók, jelentősen lemaradt tanulók) a fenntartó adhat engedélyt.

3.3.2.3 Szakmai oktatásban résztvevő osztályok csoportbontása, az osztály diákjai elosztásának elve:

A szakmai oktatás elméleti tantárgyait osztályszervezésben tanítjuk. Közös elméleti foglalkozás szervezhető a szakképző évfolyamok elméletein az azonos ágazati alapozásban vagy közös szakmairányban tanulók részére.

Csoportbontás kötelező minden nappali vagy esti munkarendű szakmai oktatás gyakorlati foglalkozásánál:

- amennyiben a tanulók létszáma a 16 főt meghaladja;
- amennyiben a gyakorlóléhsely befogadóképessége 16 fónél kevesebb. Ebben az esetben a csoportléhszám a gyakorlóléhselyi kapacitáshoz igazodik;
- amennyiben a gyakorlat jellege vagy veszélyessége az egy csoportban foglalkoztatottak számát korlátozza;
- az azonos ágazati alapozásban résztvevők alkothatnak közös gyakorlati csoportot a léhszámfeltételek betartásával;
- az azonos szakmairányt választók alkothatnak közös gyakorlati csoportot a léhszámfeltételek betartásával;
- csoport léhszáma szakmai gyakorlat esetén 8 és 16 fő között lehet;

3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3.4.1 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök

Iskolánk oktatói a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Tankönyvek csak a jóváhagyott tankönyvlistáról választhatók. A tankönyvek a tanulói jogviszonyban, nappali munkarend szerinti oktatásban résztvevők számára ingyenesek.

A helyi tantervben informatikai háttér feltételekhez kötött informatikai eszközök elérhetőségéről az iskola gondoskodik. A hagyományos tanulói taneszközök – jegyzetfüzet, íróeszköz, számológép - beszerzése a tanulók, illetve kiskorú tanuló esetén a gondviselők feladata. A következő tanévben szükséges ilyen jellegű egyéb taneszközökről a májusi szülői értekezleten, illetve új tanulók esetében a beiratkozáskor a tanulókat vagy gondviselőket tájékoztatjuk.

3.4.2 Tanórán kívüli foglalkozások, érdeklődési körök

Az iskolában a nappali munkarendben tanuló diákok részére lehetőség van tantárgyi, szakmai vagy érdeklődési köröknek megfelelő tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök és sportkör indítására. A kezdeményezést a diákok az osztályfőnökön vagy a szaktanáron keresztül közvetítik az igazgató felé.

A tanórán kívüli foglalkozások indítása a tárgyév októberének első hetétől lehetséges, de a szervezési igényt a tárgyév szeptember 15-ig be kell nyújtani. A foglalkozásokat a szervező oktató a kötelező tanítási órákat meghaladó munkaidő kerete terhére tartja. A tanórán kívüli foglalkozások, érdeklődési körök indítását a helyszín biztosításával az igazgató engedélyezi, miután erre a fenntartó engedélyt adott. Bármilyen anórán kívüli foglalkozás vagy érdeklődési kör minimális létszáma 12 fő. Az érdeklődési körökben és a sportkörben osztályszervezettségtől függetlenül bármelyik korcsoport tanulója részt vehet.

3.4.3 Az oktatásban kiválasztható módszerek

Iskolánk tanárai mindig alkalmazzák a tanulás-tanítás hagyományos módszereit (frontális munka, csoportos munka, páros munka, kiscsoportos foglalkozás), de a motiváció és az eredményesség érdekében új, korszerű módszertani gyakorlatot és didaktikai eszközöket is alkalmazunk. Ilyenek:

3.4.3.1 Iskolaépületen kívüli helyszínen tartott foglalkozás.

Ez a foglalkozási forma arra irányul, hogy a diákok élményként megélve, adekvát helyszínen sajátítsák el a tananyagot a tananyaggal kapcsolatos ismereteket. Jellemzően az épületgépészeti szakmák esetében alkalmazható ez a módszer például az iskola környezetében található jellegzetes műszaki létesítmények, épületek, műemlékek látogatásával. Szervezési feltételek:

- Az iskolaépületen kívüli foglalkozást a igazgatónak előzőleg be kell jelenteni, aki a fenntartó hozzájárulását is kikérve engedélyezi a foglalkozást. A 16 főt meghaladó tanulócsoport részére tartott foglalkozáson kiskorú tanulók esetében a szaktanáron kívül még egy további tanárnak is kíséretet kell biztosítani. Ennek felkéréséről a szaktanár gondoskodik, de a feladattal az igazgató bízza meg.
- A tanulócsoportnak teljes létszámban részt kell vennie rajta.
- A tanulócsoportnak az ott megélteteket a tananyag részeként el kell sajátítania.
- A foglalkozást úgy kell megszervezni, hogy az a tanítási nap többi tanóráját ne zavarja, vagy óraátrendezéssel biztosítani kell a többi tantárgy órái megtartásának lehetőségét. Ehhez segítséget az engedélyező igazgató vagy helyettese nyújt.

3.4.3.2 Projektoktatás

A projektoktatás a szakmai oktatásban alapvetően bevezetett oktatási forma. A projekt lehet egyéni, kiscsoportos, nagy csoportos vagy osztály szintű is. A projektek közismereti tantárgyban alkalmazott vagy szakmai projektek lehetnek. A közismereti tantárgyak oktatásánál alkalmazott projektoktatás formája lehet

- rövid (pár óráig tartó) projekt;
- közepes hosszúságú (pár napon át tartó) projekt;

A tanár a tanulókkal együtt, velük egyeztetve választja ki a projekt témáját, figyelembe véve az aktuális tananyagokat, a lehetséges tantárgyi koncentrációt. Olyan projekt tervet kell készíteni, az egyes lépésekben azonosítja a tanár, hogy mely tananyagrészhöz kapcsolódik, milyen korábbi ismeretre van szükség, milyen kompetencia fejlesztése a cél és milyen személyes képességeket erősít.

A tervezés során minden lépéshez határidőket kell rendelni. A projektek tervezése során dokumentálni kell, hogy a tananyag(ok) mely részéhez illeszkedik egy-egy projekt keretében zajló aktivitás.

A projektvezető tanár segíti a projekt lépéseinek végrehajtását, de egyúttal ellenőrzi is a tanuló munkáját folyamatában. A projektmódszer egyik továbbfejlesztett változata a kooperatív tanulási formában szervezett csoportos feladatmegoldó foglalkozás.

3.4.3.3 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása

A kooperatív módszerek alkalmazásának célja az inhomogén csoportokon belül meglévő különbségek csökkentése, a tanulók motiválása és az eredmények javítása. Az inhomogén képességű tanulókból szervezett négy-öt főből álló csoportok részére a foglalkozásvezető olyan projekt feladatokat jelöl ki, amelyben a feladat egyes elemeit más és más résztvevő tanulónak kell kidolgoznia, de az eredményt végül a közössé tett munkák összessége adja. Az oktató a saját tanmenetében részletezi a kooperatív tanulási módszer helyét és alkalmazását a foglalkozásain.

3.4.3.4 Informatikai eszközök használata tanórákon

A modern pedagógiában és a XXI. században új kihívást jelentenek az informatikai eszközök. A tanórákon használt informatikai eszközök segítik a tanulást és gazdagítják az oktatók módszertani palettáját. Az iskola a helyi tantervben megfogalmazott informatikai háttérrel gondoskodik. Az oktató viszont saját tanmenetében rögzítetten biztosítja, hogy

- Az informatikai eszközök használata más tanórák vagy az iskola működéséhez szükséges informatikai háttér ellehetetlenítését nem okozhatják (pl.: nagy hálózati forgalom).
- az informatikai eszközöket csak a foglalkozás céljára használják; (pl.: játékok – egyedi és hálózati játékok használatának tilalma vagy korlátozása);
- az informatikai eszközök működése a foglalkozás alatt ellenőrizhető;

A nem a célnak megfelelő használat esetén az eszközök további használatát a szaktanár megtiltja. Az oktató a foglalkozási tartalomnak megfelelően gondoskodik az informatikai eszközöket igénylő oktatás feladatokról, például projektfeladatokról, tesztek elkészítéséről és feltöltéséről.

3.4.4 A tanulók jelentkezése és az oktatók kiválasztása a nem kötelező foglalkozásokra, felzárkóztatásra

Az igazgató a tantárgyfelosztás első változatának elkészítése érdekében előzetes tervet készít a tárgyévben szükségesnek tartott nem kötelező foglalkozásokra, felzárkóztatásra, továbbá a tervezhető érdeklődési körök típusára és számára. Ehhez kikéri az oktatói közösség vagy munkaközösségek véleményét, javaslatát. Az előzetes felmérés alapján egyeztet a fenntartóval a lehetőségekről és az indítási korlátokról, majd meghatározza azokat a nem kötelező foglalkozásokat, amelyekre a tárgyévben jelentkezni lehet. Ezek körét az osztályfőnökök az első tanítási napon a tanulók körében közlésezzik.

A tanulók a meghirdetett nem kötelező foglalkozásokra, felzárkóztatásra, szükség esetén az osztályfőnök vagy a tantárgyat tanító szaktanár, vagy munkaközössége ajánlására a tárgyév szeptember 15-ig jelentkezhet. Az igazgató a jelentkezők száma alapján dönt a nem kötelező foglalkozások tényleges indításáról. Alapszabályként rögzíthető, hogy:

- emelt szintű érettségire való felkészítés tantárgyi csoportjának indításához minimum 10 fő;
- középszintű nem kötelező érettségi tantárgyra való, a kötelező tanítási órát meghaladó felkészítés tantárgyi csoportjának indításához minimum 12 fő;
- az előrehozott érettségi szabályai szerint szervezett előrehozott érettségi tantárgyra való felkészítés tantárgyi csoportjának indításához minimum 12 fő;
- az egyéb, a fenntartó által engedélyezett érdeklődési kör, tevékenységi kör indításához szintén minimum 12 fő szükséges.

Az oktatók kiválasztása alapvetően a tantárgyi munkaközösségek javaslata, vagy – például emelt szintű érettségire vagy ágazati alapoktatásra való felkészítéshez – az oktató szaktárgyi végzettsége, jogosultsága alapján kerül sor. Az alapfeltételek megléte esteén legtöbbször az adott nem kötelező foglalkozást szorgalmazó, gondozó oktató kap megbízást.

Az érdeklődési körök, szakkörök vezetésére a kezdeményező, a tanulói csoportot létrehozó oktató kap megbízást.

3.5. Az érettségi tantárgyai és témakörei

3.5.1 Magyar nyelv és irodalom

Témakör	Szerzők vagy művek
----------------	---------------------------

1. Életművek a magyar irodalomból.	<ul style="list-style-type: none"> - Ady Endre - Arany János - Babits Mihály - Herczeg Ferenc - Jókai Mór - József Attila - Kosztolányi Dezső - Mikszáth Kálmán - Petőfi Sándor - Vörösmarty Mihály
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig.	<p>Választható szerzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Janus Pannonius - Balassi Bálint - Zrínyi Miklós - Mikes Kelemen - Csokonai Vitéz Mihály <p>vagy</p> <ul style="list-style-type: none"> - A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése - A reformáció világi irodalma - A barokk irodalma - Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája - • Berzsenyi Dániel
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. vagy Kortárs műalkotás	<ul style="list-style-type: none"> - Gárdonyi Géza - Illyés Gyula - Juhász Gyula - Karinthy Frigyes - Kölcsey Ferenc - Krúdy Gyula - Márai Sándor - Móricz Zsigmond - Nagy László - Pilinszky János - Radnóti Miklós - Szabó Magda - Tóth Árpád - Weöres Sándor <p>Vagy a kortárs műalkotások témakörben a felkészülés időpontjában tanult és a legutóbbi 20 éven belül keletkezett irodalmi alkotás.</p>
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból	<ul style="list-style-type: none"> - Áprily Lajos - Dsida Jenő - Gion Nándor - Kányádi Sándor - Reményik Sándor - Sütő András - Tamási Áron - • Wass Albert

Témakör	Szerzők vagy művek
5. Művek a világirodalomból	Választható témakörök:

	<ul style="list-style-type: none"> - Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, - Választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. - A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása. - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása. - Thomas Mann vagy Hemingway
6. Színház és drámairodalom	<p>Választható:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szophoklész egy műve - Shakespeare egy műve - Molière egy műve - Katona József: Bánk bán - Madách Imre: Az ember tragédiája - Egy 19. századi dráma: például Ibsen, Csehov - Örkény István egy drámája - • Egy 20. századi magyar dráma
7. Az irodalom határterületei vagy Regionális irodalom	<p>Választható:</p> <p>Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A népköltészet. - Mellékletek - Az irodalom filmen (például Isten hozta Örnagy úr), televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban. - A gyermek- és ifjúsági irodalom. - A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). - Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény) - Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában <p>vagy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór). - A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

3.5.2. Történelem

Témakör	Korszakok, események
1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - A középkori gazdaság - Gazdasági reformok és várospolitika az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond korában - A földrajzi felfedezések - Az ipari forradalmak és hatásai - Gazdaságunk a dualizmus korában - • A háztartás pénzügyei
2. Népeség, település, életmód	<ul style="list-style-type: none"> - A középkori gazdaság - Gazdasági reformok és várospolitika az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond korában - A földrajzi felfedezések - Az ipari forradalmak és hatásai - Gazdaságunk a dualizmus korában - • A háztartás pénzügyei
3. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - Az iszlám - A középkori magyar királyság megteremtése - Hunyadi Mátyás - A reformáció és ellenreformáció Európában és Magyarországon - A reformmozgalom kibontakozása, fő kérdései - A Rákosi-korszak Magyarországon - A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek
4. Politikai berendezkedések a modern korban	<ul style="list-style-type: none"> - A magyarországi rendszerváltozás tartalma és következményei - Az 1956-os forradalom és szabadságharc - A politikai intézményrendszer főbb elemei Magyarországon - Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák	<ul style="list-style-type: none"> - Az athéni demokrácia - Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban - Az 1848. évi polgári forradalom és a szabadságharc - A kiegyezés előzményei és tartalma - A sztálini diktatúra - • A náci Németország legfőbb jellemzői
6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés	<ul style="list-style-type: none"> - A magyarországi tatárjárás és az ország újjáépítése - Magyarország két, majd három részre szakadása - Az első világháború jellege, jellemzői, békerendszerek - Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása (Trianon) - A hidegháború kora

3.5.3 Angol nyelv

Témakör	Társalgási szituáció
1. Personal connections, family	<ul style="list-style-type: none"> - Describe yourself - Family life, connections - Daily routine in the family - Housework and mending
2. Man and society	<ul style="list-style-type: none"> - Describe your best friend - How do you choose your friends? - Teenager's life - Holidays and celebrations in the family society - Shopping and services - Clothing and fashion
3. Our environment	<ul style="list-style-type: none"> - Housing; compare a house and a flat - Compare life in the country, in towns and cities - Plants and animals in our environment - What can we do to serve our environment? - Weather
4. School	<ul style="list-style-type: none"> - My school; describe the subject and organization of your school - Role and importance of foreign language learning
5. World of work	<ul style="list-style-type: none"> - What do you want to do after leaving school? - Do you usually work in summer?
6. Way of life, illnesses, treatments, medical service	<ul style="list-style-type: none"> - Daily routine - Food and drink at home and out
7. Leisure time, entertainment	<ul style="list-style-type: none"> - Free time activities and hobbies - Going to theatres, cinemas, concerts and exhibitions - Sports, favourite sports, doing sports - Reading, using a computer, the Internet and watching the means of mass media
8. Travelling, tourism, public transportation; traffic in town	<ul style="list-style-type: none"> - Travelling, tourism - Describe the difference between private and package travelling
9. . Holidays at home and abroad	
10. Science and Technology	<ul style="list-style-type: none"> - a. Everyday science and it means

3.5.4 Matematika

Tantárgy szóbeli feladatai	Témakörök
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> - Logika - Halmazelmélet - Kombinatorika - A számfogalom kialakulása - Számelmélet - Számrendszerek - Algebrai kifejezések, műveletek - Hatványozás, gyökvonás - Logaritmus - Egyenletek, egyenlőtlenségek - Egyenletrendszerek, egyenlőtlenségrendszerek - Függvények - Függvények grafikonjai - Függvények elemzése - Függvénytranszformációk - Sorozatok - Elemi geometria - Nevezetes ponthalmazok - Síkgeometria - Kör - Térbeli alakzatok - Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás - Vektorok - Trigonometria - Koordinátageometria - Leíró statisztika - Valószínűségszámítás • Matematikai statisztika

3.5.5 Nem kötelező, az iskolában választható érettségi vizsga tantárgyai

3.5.5.1 Fizika

Témakörök	Feladatok és a hozzá tartozó kísérletek
1. Mechanika	- A testek mozgása, Newton törvényei, tehetetlenség, erők és ütközések. Kísérletek a mozgás vizsgálatára, például a Mikola-cső használata.
2. Hőtan	- A hőtágulás, a termodinamika főtételei, hőmérséklet és hőmérsékletmérés, valamint a hőerőgépek hatásfoka.
3. Elektromosság	- Elektromos mezők, áramkörök, Ohm törvénye, mágneses mezők és elektromágneses indukció
4. Optika	- Optika: Fénytan, lencsék, polarizáció, és a fény mint elektromágneses hullám.
5. Atomfizika és Magfizika:	- Az atom szerkezete, radioaktivitás, nukleáris kölcsönhatások.
6. Gravitáció és Csillagászat	- Gravitációs mezők, csillagászat alapjai, távcsövek készítése.

3.5.5.2 *Digitális kultúra*

Téma	Feladatok
1. Szövegszerkesztés	<ul style="list-style-type: none"> - A szövegszerkesztő használata - Szövegjavítási funkciók - Szövegszerkesztési alapok - Táblázatok és objektumok a szövegben
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés	<ul style="list-style-type: none"> - Grafika - A rastergrafika - A vektorgrafika - Képek feldolgozása
3. Táblázatkezelés, bemutató készítés	<ul style="list-style-type: none"> - A táblázatkezelő használata - A táblázat szerkezete - Adatok a táblázatban - Táblázat formázás - Diagramok és egyéb objektumok
4. Adatbázis kezelés	<ul style="list-style-type: none"> - Az adatbázis-kezelés alapfogalmai - Az adatbázis szerkezete és kialakítása - Adatbázis-kezelési műveletek
5. Algoritmizálás, adatmodellezés	<ul style="list-style-type: none"> - Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák helyett Adatszerkezetek, adat - be- és kivitel - Algoritmisleíró eszközök - Elemi algoritmusok - Rekurzio
6. A programozás eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - Programozási nyelv - Programfejlesztés és környezet

3.5.7 Emelt szintű érettségi feladatok*3.5.7.1 A kötelező érettségi tantárgyak emelt szintű érettségi feladatai*

Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő oktató az Nkt. és az Oktatási Hivatal által megjelentetett módszertanai anyagai alapján saját óratervi feladatokat határoz meg a korábbi években alkalmazott feladatok alapján.

3.5.7.2 A fizika tantárgy emelt szintű érettségi feladatai

A Newton törvényei, hőtani folyamatok, elektromágnesség, optika és atomfizika témakörében közzétett kísérletek, számítási feladatok és bizonyítások, amelyeket felkészítő oktató saját óratervében kidolgoz és alkalmaz.

3.5.7.3 A digitális kultúra emelt szintű érettségi feladatai

Publikálás a világhálón:

- Webhely felépítése
- Könyvtárszerkezet
- A webhely elemeinek kapcsolata
- Webdokumentum tartalma
- A tartalom szöveges része
- Webdokumentum formázása

3.6 Az ágazati alapoktatás oktatási programja

Az iskolában kétféle ágazati alapoktatás folyik:

- elektrotechnika- elektronika és gépészet közös ágazati alapoktatás;
- épületgépészet ágazati alapoktatás;

3.6.1 Az ágazati alapoktatás elméleti és gyakorlati foglalkozásai

Az ágazati alapoktatás elméleti és gyakorlati foglalkozásait az iskola tantermeiben illetve gyakorlóléhelyein tartjuk mind a nappali munkarendű, mind az esti vagy egyedi – 840 órás – munkarendű oktatásban. Az elméleti foglalkozások szervezésénél alkalmazzuk a különböző ágazatokhoz tartozó, de azonos tantárgyak együtt-tanítását, amennyiben ezt a különböző létszámú csoportokból szervezett osztályszintű tanulócsoporthoz létszáma lehetővé teszi.

A gyakorlati foglalkozások szervezésénél alkalmazzuk a 3.3.2.3 pontban megfogalmazott gyakorlati csoportkialakítási elveket.

3.6.2 Az ágazat alapvizsga

Az ágazati alapvizsgát az Szkr. 255. § alapján a tanulmányok alatti vizsga szabályai szerint kell megszervezni a 2.7.5.3 pontban megfogalmazottak szerint. Az Szkt. 91. § (3) bekezdése alapján a vizsga elnökét a szakképző intézmény feladatellátási helye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsga helyszíne az iskola tanterme, illetve gyakorlóléhelye, ahol az interaktív vizsgához szükséges informatikai eszközökről, valamint a gyakorlati feladatok végrehajtásához szükséges anyagokról és eszközökről az iskola gondoskodik.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

Az ágazati alapvizsga írásbeli és gyakorlati feladatait az iskola a szakmai munkaközösség és az alapoktatásban résztvevő oktatók javaslatai alapján állítja össze. A feladatok alapja a Képzési és kimeneti követelményekben előírt kompetenciák mérése a „A vizsgatevékenység leírása” szerinti szempontok szerint.

3.6.3 Ágazati alapoktatás az elektronika-elektrotechnika és a gépészet ágazatokban

3.6.3.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei, az ágazathoz tartozó szakmák képzési és kimeneti követelmények alapján:

„Egyszerű alkatrészekről készült műszaki rajzokat olvas. A rajzok alapján kiválasztja a gyártáshoz szükséges eszközöket, szerszámokat, gépeket. Gyártási, szerelési sorrendtervet készít. Ezek alapján kézi megmunkálással vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt. Az elkészült alkatrészek méreteit mérőeszközökkel ellenőrzi, és a mérést szakszerűen dokumentálja. Műszaki dokumentáció alapján egyszerűbb csavarkötéseket, szegecskötéseket és lágyforrasztással készült kötésekkel létesít. Villamos kapcsolási rajz alapján egyszerű villamos áramköröket állít össze, és azokon elvégzi a feszültség, az áramerősség és az ellenállás mérését. Az elvégzett méréseket dokumentálja. Ismeri és használja a hiba- és túláramvédelmi eszközöket. Mechanikus és villamos elemekből álló alkatrészcsoporthoz szerel össze. A munkafolyamatok elvégzésének során kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelmi szempontokra.”

3.6.3.2 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazati alapoktatás technikus óraterve

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszámja	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszámja	
Évfolyam összes óraszámja	252	324	404	404	720	2104	1098	1006	2104	
Műszaki alappozás	Villamos alapismeretek	108	180	0	0	0	288	288	0	288
	Villamos áramkör	36	54				90	90		90
	Villamos áramkör ábrázolása	18					18	18		18
	Villamos áramkör kialakítása	36					36	36		36
	Villamos biztonságtechnika	18	18				36	36		36
	Villamos áramkörök mérése, dokumentálása		108				108	108		108
	Gépészeti alapismeretek	144	126	0	0	0	270	270	0	270
	Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem	18					18	18		18
	Műszaki rajz alapjai	36	36				72	72		72
	Anyag- és gyártásismeret	18					18	18		18
	Fémipari alpmegmunkálások	72					72	72		72
	Projektmunka		90				90	90		90
	Tanulási terület összes óraszámja	252	306	0	0	0	558	558	0	558

3.6.3.3 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazati alapkutatás óraterve a szakmai oktatásban résztvevő tanulók számára

Évfolyam		1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszám	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszám		576	720	681	1977	1088	992	2080
Műszaki alapkutatás	Villamos alapismeretek	288	0	0	288	288	0	288
	Villamos áramkör	90			90	36		36
	Villamos áramkör ábrázolása	18			18	36		36
	Villamos áramkör kialakítása	36			36	72		72
	Villamos biztonságtechnika	36			36	36		36
	Villamos áramkörök mérése, dokumentálása	108			108	108		108
	Gépészeti alapismeretek	270	0	0	270	270	0	270
	Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem	18			18	18		18
	Műszaki rajz alapjai	72			72	72		72
	Anyag- és gyártásismeret	18			18	18		18
	Fémipari alapszemlések	72			72	72		72
	Projektmunka	90			90	90		90
	Tanulási terület összes óraszám	558	0	0	558	558	0	558

3.6.3.4 Az elektronika-elektrotechnika és gépészet ágazatok ágazati alapvizsgálója

- Írásbeli vizsga megnevezése: Fémipari és villamosipari alapok.
Az írásbeli vizsgarészben a gyakorlati vizsgán elkészítendő, szerelendő alkatrészekkel, illetve összeállítandó villamos kapcsolással összefüggő feladatokat kell megoldani.
- Gyakorlati vizsgatevékenység megnevezése: Mechanikus és villamos elemekből álló alkatrészcsoporthoz egyes elemeinek előállítása és összeszerelése.
A szerkezet egyes - általa készített - elemeit készen hozhatja a tanuló a vizsgára.

3.6.4 Ágazati alapoktatás az épületgépészet ágazatban

3.6.4.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei, az ágazathoz tartozó szakmák képzési és kimeneti követelmények alapján

„Az épületgépészeti alapoktatás olyan általános tudás és képesség megszerzését biztosítja, ami egyaránt szükséges és hasznos minden ágazati szakmában betöltött munkakörben. Épületgépészeti műszaki rajzokat és rajzjeleket olvas, kiválasztja a csővezeték anyagait, segédanyagait, szerelvényeit, csőmegmunkáló eszközöket, gépeket, szerszámokat. Szerelési sorrend tervet készít, ami alapján csőalakítással, különböző csőkövetési technológiával réz, acél, műanyag és kompozit (ötrétegű) csőhálózatot épít ki. Az elkészített csőkövetések és rögzítések megfelelőségét szemrevételezéssel és mérőműszer segítségével ellenőrzi. A méréseket az előírásoknak megfelelően dokumentálja. Az alapvető szakmai készségeken túl kiemelt szerep jut a társas és kommunikációs készségek fejlesztésére. Képessé válik egymással együttműködve, csapatban, projekt alapon dolgozni.”

3.6.4.2 Az épületgépészet ágazati alapoktatás technikus óraterve

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszámja	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszámja	
Évfolyam összes óraszámja	252	324	449	449	704	2178	1195	983	2178	
Épületgépészeti alapoktatás	Elektronikai alapozás	64	8	0	0	0	72	72	0	72
	Az atom szerkezete és a villamos kölcsönhatás	5					5	5		5
	Az atom elektronjának energiája	5					5	5		5
	Villamos tér, villamos töltés, feszültség, áramerősség, ellenállás	7					7	7		7
	Villamos áram előállítása és továbbítása	7					7	7		7
	Elektromos áram hőhatása, vegyi hatása, mágneses hatása, fényhatása, élettani hatása	8					8	8		8
	Érintésvédelem és az érintésvédelem módja	8					8	8		8
	Egyen- és váltakozó áram, az áramkör felépítése	8					8	8		8
	Ohm törvényén alapuló ellenállások az irányítástechnikában	8					8	8		8
	Villamos munka, teljesítmény, hatások	4	4				8	8		8
	Kapcsolási sémák, villamos gépek	4	4				8	8		8
	Épületgépészeti alapozás I.	116	0	0	0	0	116	116	0	116
	Épületgépészeti alapfogalmak	58					58	58		58
	Épületgépészeti rendszerezetek	58					58	58		58
	Műszaki rajzismeret	72	0	0	0	0	72	72	0	72
	Műszaki rajzok I.	18					18	18		18
	Műszaki rajzjelek	22					22	22		22
	Műszaki rajzok II.	22					22	22		22
	Társzakmák rajzanyaga	10					10	10		10
	Épületgépészeti mérések I.	0	82	0	0	0	82	82	0	82
	Mérőeszközök		16				16	16		16
	Hossz- és távolságmérés		16				16	16		16
	Hőmérsékletmérés		18				18	18		18
	Nyomásmérés		18				18	18		18
	Mérés eredmények		14				14	14		14
	Épületgépészeti csővezetékek	0	216	0	0	0	216	216	0	216
	Csőszerelés előkészítése		30				30	30		30
Csőszerelési feladatok		86				86	86		86	
Vezetékhálózat kialakítása		70				70	70		70	
Csőhálózat üzembehelyezése		30				30	30		30	
Tanulási terület összes óraszámja	252	306	0	0	0	558	558	0	558	

3.6.4.3 Az épületgépészet ágazati alapoktatás szakképző iskolai óraterve

Évfolyam	1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszámja	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszámja	
Évfolyam összes óraszámja	576	828	709	2113	1116	997	2113	
Épületgépészeti alapozás	Elektronika alapozás	72	0	0	72	72	0	72
	Az atom szerkezete és a villamos kölcsönhatás	5			5	5		5
	Az atom elektronjának energiája	5			5	5		5
	Villamos tér, villamos töltés, feszültség, áramerősség, ellenállás	7			7	7		7
	Villamos áram előállítása és továbbítása	7			7	7		7
	Elektromos áram hőhatása, vegyi hatása, mágneses hatása, fényhatása, élettani hatása	8			8	8		8
	Érintésvédelem és az érintésvédelem módja	8			8	8		8
	Egyen- és váltakozó áram, az áramkör felépítése	8			8	8		8
	Ohm törvényén alapuló ellenállások az irányítástechnikában	8			8	8		8
	Villamos munka, teljesítmény, hatások	8			8	8		8
	Kapcsolási sémák, villamos gépek	8			8	8		8
	Épületgépészeti alapozás I.	116	0	0	116	116	0	116
	Épületgépészeti alapfogalmak	58			58	58		58
	Épületgépészeti rendszerelemek	58			58	58		58
	Műszaki rajzismeret	72	0	0	72	72	0	72
	Műszaki rajzok I.	18			18	18		18
	Műszaki rajzjelek	22			22	22		22
	Műszaki rajzok II	22			22	22		22
	Társszakmák rajzanyaga	10			10	10		10
	Épületgépészeti mérések I.	82	0	0	82	82	0	82
	Mérőszközök	16			16	16		16
	Hossz- és távolságmérés	16			16	16		16
	Hőmérsékletmérés	18			18	18		18
	Nyomásmérés	18			18	18		18
	Mérési eredmények	14			14	14		14
	Épületgépészeti csővezetékek	216	0	0	216	216	0	216
	Csőszertés előkészítése	30			30	30		30
Csőszertési feladatok	86			86	86		86	
Vezetékhálózat kialakítása	70			70	70		70	
Csőhálózat üzembe helyezése	30			30	30		30	
Tanulási terület összes óraszámja	558	0	0	558	558	0	558	

3.6.4.4 Az épületgépészet ágazat ágazati alapvizsgálója

- Írásbeli vizsga megnevezése: Épületgépészeti alapismeretek.
Az írásbeli vizsga tartalmazhat feleletválasztós, feleletalkotós, számításos és rajzkészítési feladatokat
- Gyakorlati vizsgatevékenység megnevezése: Csőhálózat készítés
A vizsgafeladat egy tipikus épületgépészeti csőhálózat kialakítással kapcsolatban megszerzett készségeket méri. A szerelést részben munkaasztalon, részben a földön, részben pedig egy előkészített falfelületre történő rögzítésekkel együtt kell elkészíteni.

3.6 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az Nkt. az oktató feladatául határozza meg a tanuló tudásának és teljesítményének évközi értékelését, és félévi, valamint év végi minősítését. E folyamat eredményeként a tanuló érdemjegyeinek megállapításában és tovább haladásában bekezdés alapján a oktató testületnek döntési jogköre van, amely az alábbi elveken alapul:

3.6.1. A tanulói tevékenység értékelésének főbb jellemzői:

A tanulók tudásának, képességeinek, készségeinek, attitűdjeinek megállapítására és mérésére a pedagógiai irodalomban klasszikusnak számító módszerek mellett, a minőségbiztosítási folyamat részeként az irányított önértékelés eszközeit is alkalmazzuk, amelyben fontos szerepe van a tudományos alapon kidolgozott felméréseknek, teszteknek.

- a munkaközösségekre, illetve az oktató testület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és következetes alkalmazására törekszünk;
- előzetesen nyilvánosságra hozott, lefektetett elvű, kiszámítható, indoklással ellátott és igazságos értékelést valósítunk meg;
- az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, és munkaközösségi ill. tantárgyi szinten rögzítjük az 5-4-3-2-1 osztályzatokhoz tartozó követelményeket;
- az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét /feleltetés, dolgozat íratás, évfolyam felmérések, otthoni munkák értékelése, osztályok látogatása, félévenkénti ill. rendkívüli értékelő értekezletek stb.

3.6.1.1 Az ellenőrzés és értékelés formái

- szóbeli teljesítmény;
- írásbeli teljesítmény;
- gyakorlati (cselekvéses) teljesítmény;
- részvétel a központi felmérésekben;

Az oktató értékeli a tanulók tantárgyi teljesítményét, motivációját, attitűdjét, önkontrollját és a közöttük zajló interakciókat. Az értékelés szintje, feladata, tárgya befolyásolja, a minősítéseknél alkalmazott módszereket. Az oktatónak arra kell törekednie, hogy minél sokoldalúbb információt szerezzen az értékelendő jelenségről, folyamatról, eredményről.

3.6.1.2 A tanulók értékelésének alapelvei, rendszeressége

A tanulók értékelésénél alapvető követelmény

- az objektivitás;
- a reális cél;
- folyamatosság;
- hatékonyság;
- szakszerűség;
- tájékoztatás;
- tantárgyi követelményszintekhez igazodjon;
- az ötjegyű osztályzat tükrözze a tanulók tudásában meglévő különbségeket.

3.6.1.3. A tanuló jogai az értékeléssel kapcsolatban

A tanulónak joga:

- tudni a vele szemben támasztott követelményeket, a teljesítmény szintek értékét és indikátorait, az elsajátítandó tananyag sarokpontjait;
- tudni a számonkérés formáit, az értékelés alapját képező módszereket (írásbeli, szóbeli, gyakorlati feladat stb.), és ezek súlyát a minősítésben;
- tudni a szummatív értékelő osztályzat (naplójegy) megállapításának kritériumait, várható időpontját és megállapításának módját;
- tudni a pótlás, javítás lehetőségét, formáit és módszereit, a pótlás értékét, súlyát a minősítésben.

3.6.2. Az értékelés formái

- a tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy;
- a tanulási folyamat szintjét elemző – diagnosztikai – értékelés;
- témazáró írásbeli (gyakorlati tantárgy esetében komplex gyakorlati) értékelés;
- beszámoló jellegű értékelés

3.6.2.1 A tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy

A naplójegy a tanuló évközi és év végi minősítésének alapját képező, hivatalos dokumentum értékű, az ötfokozatú értékelő skála egész számú elemeiből álló (5-4-3-2-1) osztályzat. A naplójegy tartalmában kifejezi a tananyag-elsajátítás aktuális sarokpontjában mért, a tananyag nagyobb egységére vonatkoztatott kompetenciák szintjét. (Kognitív és verbális képességek, attitűdök, gyakorlati készségek

és képességek tanuló által elért szintje és minősége) A naplójegyet az oktató az eKrátában rögzíti, onnan szükség esetén kinyomtatható.

- Egy félév során legalább három (3) naplójegyet kell adni, de a heti négy órát meghaladó tantárgyak esetében ajánlott a félévenkénti öt osztályzat.
- A naplójegyek beírásának határidejét az iskola éves munkaterve állapítja meg. A helyi tanterv megvalósítását tartalmazó tanmenetben a sarokpontokat ennek alapján kell ütemezni.
- Mind a tanuló minősítése, mind az ezzel kapcsolatos jogorvoslati kérelem esetében a naplójegyek azonos értékű érdemjegyek, amelyek számtani átlaga alapján kell a tanuló félévi és év végi osztályzatát megállapítani.
- A naplójegyről a kiskorú tanuló szülőjét (gondviselőjét) az eKrátán keresztül kell tájékoztatni az esedékesség napján.

A szummatív értékelő osztályzat – naplójegy - megállapításának forrásai:

- önálló témazáró írásbeli dolgozat, teszt (gyakorlati tantárgy esetében komplex gyakorlat);
- nagyobb tanítási egységet lezáró, összefoglaló jellegű szóbeli felelet;
- legalább három önálló folyamatértékelésből származó osztályzat kerekített átlaga;
- beszámoló jellegű szóbeli vagy gyakorlati értékelés eredménye;
- a középszintű érettségi vizsgára való felkészülés keretében a helyi tantervben megfogalmazott vizsgatémakörökből való beszámoló eredménye;

Ha a tantárgyi értékelési rendszer lehetővé teszi, hogy a szummatív értékelő osztályzatot témazáró írásbeli és folyamatértékelésből származó jegyek együttes figyelembe vételével állapítsák meg, akkor a témazáró írásbeli dolgozat eredményét háromszoros szorzóval kell figyelembe venni.

Nem adható naplójegy:

- egy-egy alkalmi folyamatbeli (formatív) értékelésre; (pl.: röpdolgozat, házi feladat, ad hoc szóbeli felelet stb.);
- a tanítási órára kötelező felszerelés hiánya miatt;
- a tanév eleji tudásszint-megállapító – diagnosztizáló – mérés eredményére;
- a központi diagnosztizáló felmérések eredményeire.

3.6.2.2 A tanulási folyamat szintjét értékelő – diagnosztikai – osztályzat

A folyamatjellemzésre alkalmas értékelést alapvetően a tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására használhatunk. Ezen értékelési mód elsősorban a tanítási módszereink eredményességéről ad tájékoztatást, s metodikai fejlesztésre serkent. Az érdemjegyek megállapítását célszerű személyre szabott szöveges értékeléssel is kiegészíteni, amelybe – tantárgy jellegétől függően – a többi tanuló is bevonható

A diagnosztikai osztályzatot a oktató saját dokumentációs rendszerében tartja nyilván. A diagnosztikai osztályzatról a szülőt – kérésére, vagy a fogadó órák alkalmával – tájékoztatja az Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott módon. A diagnosztikai osztályzat értéke a naplójegy megállapításánál legfeljebb 33%. Amennyiben az eKréta lehetővé teszi az osztályzatok súlyozását, úgy a diagnosztikai osztályzat ezzel a szorzóval kerül az eKrétaiba.

A folyamatjellemzésre alkalmas – diagnosztikai – értékelő osztályzat forrásai:

- kisebb tananyagból, előző órai anyagból történő szóbeli felelet eredménye (táblafelelet);
- kisebb tananyagrészből írt – legfeljebb 15 perces – röpdolgozat eredménye;
- egyéni vagy csoportos projektmunka eredménye tantermi gyakorlat keretében;
- gyakorlati részfeladat, mérés, beadott jegyzőkönyv;
- házi feladat.

3.6.2.3 A házi feladatokra vonatkozó általános szabályok

A házi feladat a folyamatos felkészülés, tanórán kívüli gyakorlás, a tananyagban való önálló elmélyülés fontos eszköze. Ugyanakkor kiadásánál, meghatározásánál, mértékénél figyelembe kell venni a tanulók heti terhelését meghatározó „rövid” és „hosszú” napok arányát, heti eloszlását. Alapelv, hogy a heti két pihenőnapot, valamint a tanítási órák utáni aktív szabadidő és pihenés egészséges arányát a tanulók részére is biztosítsuk. Jellemző típusai:

- házi feladat legkisebb egysége a tanítási óra anyagához közvetlenül kapcsolódó, a tankönyvből vagy más tantárgyi forrásból kijelölt feladat;
- írásbeli házi feladat elkészítésére legalább egy munkanap áll a tanuló rendelkezésére;
- a házi feladat aránya az értékelési rendszerben 33%-os osztályzati szorzóval azonos;
- nagyobb terjedelmű, egy-egy sarokpontot támogató házi feladat – mint projektmunka – elkészítésére legalább tíz munkanapot kell biztosítani. A projektmunka értékét (ha van ilyen a tantárgyban) a tantárgy helyi követelményrendszerében írásban kell meghatározni, és a feladat kiadásakor közölni kell a tanulókkal. Az elkészült projektmunkát értékelni kell;
- a házi feladat vagy projektfeladat elkészítésére biztosított egy, illetve tíz munkanapot a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott iskolai szünetek esetében is alkalmazni kell.

Egy tanítási órán belül csak egy fajta, és összesen egy értékelő osztályzat adható.

Házi feladat el nem készítéséért (otthon felejtésért) csak abban az esetben adható elégtelen osztályzat, ha egyébként a szóban forgó házi feladatot a tanulók munkájának értékelésébe bevonták, és erről a tanulót előzetesen tájékoztatták. Ellenkező esetben a házi feladat el nem készítése szorgalmi vétség, amit a magatartás vagy szorgalom minősítésekor kell figyelembe venni.

3.6.2.4 A szóbeli felelések értékelési szabálya (általában)

A szóbeli feleletek értékelésénél alapvetően az érettségi vizsgaszabályzat elvi állásfoglalását alkalmazzuk. Lényeges szempontok közé tartozik:

- a kifejezőkészség;
- az összefüggések, tárgyi kapcsolatok meglátása;
- a tananyagtartalom analitikus szintű feldolgozása;
- a tananyagtartalomban rejlő absztrakciós és szintetizáló elemek felismerése és alkalmazása;
- gondolkodási készség, problémaérzékenység, dinamizmus.

3.6.2.5 Témazáró írásbeli értékelés vagy komplex témazáró gyakorlat

A témazáró írásbeli értékelés a tantárgy helyi programjában meghatározott tematikus sarokpontokhoz igazodó, a szummatív osztályzattal azonos értékű, vagy annak legalább 70%-át kitevő írásbeli dolgozat vagy teszt, amely alkalmas a tanulók által elsajátított kompetenciák megállapítására.

Az írásbeli dolgozat vagy teszt megoldási időtartama legalább 45 perc, vagy a tantárgy helyi tantervében rögzítetten hosszabb. A témazáró dolgozat(ok) ütemezését a tantárgyi követelményekkel együtt a tanév elején közölni kell. Megírásának konkrét időpontját az oktató legalább egy héttel az esedékesség előtt tudatja a tanulókkal, és ezt az osztálynapló haladási rovatában rögzíti.

A témazáró írásbeli dolgozat értékelési rendszerét – százalékos formában – a tantárgy helyi követelményei tartalmazzák, azzal a megkötéssel, hogy az elégtelen felső határa legfeljebb 40%

A témazáró írásbelivel azonos jellegű, a szakmacsoportos vagy szakmai gyakorlati képzés kompetenciáinak mérésére alkalmas komplex gyakorlatok esetében az írásbeli és gyakorlati részek arányát és súlyát a gyakorlati tantárgy helyi követelményeiben rögzíteni kell.

Az írásbeli feladatokat, különösen a szakmacsoportos alapozó tantárgyak esetében pontérték meghatározással állítjuk össze. A feladatok nehézségi foka igazodjon a „törzsanyag” követelményeire és a kiegészítő, szintező, illetve differenciált tudásfelmérő szintekhez. Az ilyen módon elérhető pontok százalékos értékelésére ajánlott osztályzatok. Javasolt ponthatárok:

- 100-91%   5 (jeles)
- 90-76%   4 (jó)
- 75-51%   3 (közepes)
- 50-34%   2 (elégséges)
- 33- 0%   1 (elégtelen)

Egy tanítási napon legfeljebb egy témazáró dolgozat íratható.

Témazáró írásbeli dolgozatban, különösen a teszt jellegű témazáró dolgozatban nem csökkenthető a helyes válaszokra adott pontszám a helytelen válaszok „negatív” értékelésével. A kihagyott vagy helytelen válaszokra nulla pontot kell adni.

Nem lehet elégtelenre értékelni, vagy a tanuló minősítésénél hátrányként figyelembe venni az igazolt vagy igazolatlan távollét miatt meg nem írt dolgozatot. A tanuló teljesítményének reális minősítése érdekében pótdolgozat, vagy beszámoló jellegű értékelés a tanuló számára előírható.

A témazáró írásbeli dolgozatot, tesztet vagy komplex gyakorlat írásbeli részét tíz munkanapon belül ki kell javítani, és eredményközlő értékelését a tanulók felé el kell végezni. A határidőt leteltét követően a dolgozatok eredménye csak igazgatóhelyettesi vagy igazgatói ellenjegyzéssel érvényesíthető.

3.6.2.6 Beszámoló jellegű értékelés

A beszámoló jellegű értékelés olyan szóbeli vagy – szakmai gyakorlat esetén – gyakorlati kompetencia vizsgálat, amelynek célja a tanuló reális félévi vagy év végi minősítése érdekében a szerzett szummatív értékelő osztályzatok – naplójegyek – támogatása, megerősítése, hiányának pótlása.

A beszámoló jellegű értékelést általában az esti munkarendű, illetve a felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásban alkalmazzuk, de korrekciós céllal bármely tantárgyból alkalmazható, ha ezt a tantárgy helyi programja téma megjelöléssel is tartalmazza.

A szóbeli beszámoló jellegű értékelést előre kiadott kérdéssor, vagy tételsor alapján kell végezni. A beszámoló jellegű értékelés súlyát a szummatív értékelési rendben a tantárgy helyi tantervében 100% és 200% között lehet megállapítani. Külön előírás hiányában a naplójegy érték: 100%

Nappali munkarendű foglalkozások esetében félévenként legfeljebb egyszer, esti és sajátos munkarendű oktatásban kétszer alkalmazható.

Az évközi beszámoló vizsgát a tantárgy jellege szerint összefoglaló tartalmú házi dolgozat, házi feladat, vagy témazáró dolgozat formájában is teljesíteni lehet. A gyakorlati tantárgy beszámolója tartalmazzon a gyakorlathoz kapcsolódó elméleti kérdéseket, gyakorlati feladatot és annak értékelő dokumentációját (például jegyzőkönyv) is.

A folyamatosan gyenge teljesítményt nyújtó kiskorú tanuló szüleit – gondviselőjét – az oktató vagy az osztályfőnök az éves munkatervben meghatározott fogadóórán, vagy az eKréta üzenő rendszerén keresztül tájékoztatja a gyenge eredményről.

3.6.3 A tanulók viselkedésével és szorgalmával kapcsolatos szabályok

A Szkt. a magatartás és szorgalom értékelését nem tartja indokoltnak. Ennek alapján nem adunk félévi és év végi osztályzatot a magatartásból és szorgalomból. Ez nem azt jelenti, hogy nem tartjuk fontosnak ezeket a tulajdonságokat. A félévi és év végi osztályozó konferencián az osztályfőnök összegzi az osztályban tanító tanároknak az osztály tanulóiról szóló megjegyzéseit. A tanulmányaikat nappali munkarendben folytató tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén szövegesen értékeljük. Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

3.6.3.1 A magatartás értékelés szempontjai:

- Az iskola viselkedési, magatartási követelményeinek ismerete, a házirend szabályainak betartása és betartatása.
- Szükség esetén aktív kiállás a rendbontók, fegyelmeztelenek ellen, az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért;
- A közösséghez és annak tagjaihoz való viszony:
  - o beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése;
  - o aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában;
  - o segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában;
- Megfelelés az általános viselkedési normáknak, udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangnem minden körülmények között.

3.6.3.2 A szorgalom értékelés szempontjai:

- Motiváltság, a tudás megszerzésének igénye;
- Az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény.
- A tanulási folyamatban:
  - o jó idő- és munkaszervezés;
  - o kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés;
  - o fegyelmeztett, aktív tanórai tevékenység.
- Többlet feladatok vállalása (tanulmányi versenyek, szakkörök, pályázatok)

3.6.3.3 Az esti és sajátos munkarend szerinti oktatásban résztvevő tanulók értékelésének szempontjai

A nem kiskorú tanulóink esetében magatartás és szorgalom értékelést nem végzünk, de a tanulócsoportot vezető oktató alapvető feladata a csoportjába tartozó egyének személyes attitűdjének az iskolaélet szempontjából releváns elemeinek figyelemmel kísérése.

A csoportvezető szükség esetén egyéni vagy tanuló csoportos szintű foglalkozás keretében tárhatja fel a tanulónál jelentkező viselkedésbeli vagy tanulmányi, eredményességi problémát. A problémamegoldó

folyamatba az iskola igazgatója vagy – felnőttképzési szerződéssel tanuló és a munkáltatója által beiskolázott személy esetében – a fenntartó vagy a vállalati kapcsolattartó is bevonható.

3.6.3.3 Büntető intézkedések

Az oktató-nevelő munka alapelve, hogy a tanulók fegyelmi vétségének büntetése a tanulmányi eredmények megítélésében, osztályzat megállapításában semmilyen formában nem jelenhet meg. Szintén alapelv, hogy tanulót a foglalkozásból magatartási okok miatt kizárni nem lehet. Kivételes esetben a foglalkozásvezető a munka biztonsága, és a csoport többi tagjának zavartalan munkája érdekében kizárhatja az adott foglalkozásról a tanulót, különösen akkor, ha a viselkedés közvetlen munkahelyi, gyakorlólhelyi veszélyeztetést jelent vagy balesetet okozhat. Ebben az esetben azonnal értesíteni kell az iskola igazgatóját, igazgatóhelyettesét vagy a gyakorlólhely feletti vezetői felügyeletet ellátó személyt.

A fegyelmező és büntető intézkedéseket az Szkr. 96. § 6. pontja szerint az iskolai Házi rend részletezi.

Ilyen, és egyéb, a házi rendbe ütköző esetekben az iskola a házi rendben rögzített fegyelmező intézkedést megteszi, illetve a súlyos rendbontóval, balesetveszélyes magatartást mutatóval szemben hatósági intézkedés segítségét is kérheti.

3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom és történelem tantárgyak helyi tantervébe építette be. Ennek sikeres teljesítése érdekében megszervezzük a helyi nemzetiségek kultúráját megismertető beszélgetéseket, tájház látogatásokat, vagy a helyi nemzetiség rendezvényein való részvétel lehetőségét.

3.8 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek és programok, mindennapos testnevelés

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota, melyet az egyén a társadalom és önmaga aktív részvételével állandóan alakít.

3.8.1 Az egészségnevelési program céljai

A testi, lelki, szociális jól-lét állapot kiteljesedéséhez szükség van arra, hogy

- az egyén társadalmilag integrálódjék (család, iskola, munkahely, egyéb közösségek);
- a változó terheléshez alkalmazkodni tudjon;
- önállóságát képes legyen megőrizni;
- meg tudja teremteni az összhangot a biogenetikai, testi, lelki és társadalmi lehetőségei között.

A fentiekből is kitűnik, hogy az egészségfejlesztés folyamatában milyen jelentős szerep hárul az oktatási intézmények különböző szintjeire. A család mellett (napjainkban egyre inkább a család helyett is) az oktatóknak és az iskola nem pedagógus dolgozóinak kell mintát adniuk az egészséget meghatározó tényezők figyelemmel kísérésére. Viselkedési modellként kell állniuk egészségtudatos gondolkodás

3.8.2 Az egészségnevelési program fontosabb területei

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek a célcsoportok számára alapértékké váljanak.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a környezetspecifikus, környezeti vagy viselkedési formákból, káros szenvedélyekből szerezhető betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulóknak a természettudományos alapú foglalkozásokon, tanórákon szerzett ismereteikre támaszkodva, azokat tudatosítva alakítjuk ki az ember és környezete közötti kapcsolat fontosságának tudatát, és megismertetjük velük azok hatékony kölcsönhatását.
- Tudatformáló prevenció keretében megismertetjük a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat és az egészséges életmód szabályait, normáit.

3.8.3 Az egészségnevelési programban alkalmazott módszerek

A programot kiscsoportos foglalkozások keretében vagy az iskola épületében, vagy – és ez a kedvezőbb – természeti környezetben, például kirándulások vagy az iskolához közeli parkok, szabadidő központok meglátogatása keretében tartjuk. A kiválasztott helyszínen irányított, önismeret-fejlesztő foglalkozás keretében:

- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejlesztjük szemléletüket.
- Csoportos problémafeltáró, elemző munkával, párbeszéd formájában elemezzük a különböző témákat, és keresünk megoldást például a káros szenvedélyektől való megszabadulás lehetőségeire.
- Egyéni vagy csoportos megbeszélést, ismeretterjesztést folytatunk például a személyes egészség vagy személyes higiénia kérdéseiről.
- Meghívott előadók és terapeuták segítségével adunk szakszerű eligazítást az egészségtudatos viselkedés szabályairól és hatásairól.
- Növeljük viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.
-

Az egészségnevelési programot az iskolaorvos jóváhagyja.

3.8.4 A környezeti nevelés célkitűzései és eszközei

A környezeti nevelés fontosabb célkitűzései közé tartozik a rendszerszemléletre nevelés, az alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása, a globális összefüggések megértése, különös tekintettel a környezetünkben megvalósuló biodiverzitási anomáliákra, és ezek elhárításának lehetőségeire.

3.8.4.1 A tanulói attitűdök fejlesztésének szempontjai

Környezeti nevelési tevékenységünk célja, hogy a tanulók képesek legyenek a tanórán szerzett ismereteiket összekapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk oldják meg a problémákat, azok összefüggéseit és önmaguk keressék az arra adható válaszokat.

Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét. Nem elég az egyes problémák és a közöttük lévő összefüggések felfedeztetése, ha nem alakul ki a tanulóknál az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek.

Fontos szempont, hogy a lehetséges megoldások közül a legoptimálisabbat találják meg. A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká tevődnek össze.

Szintén fontos szempont, hogy tisztába legyenek környezetük ökológiai egyensúlyát meghatározó körülményekkel, tisztába legyenek a biodiverzitás fogalmával és az azt megbontó környezeti hatások forrásával.

3.8.4.2 A környezeti nevelés lehetőségei és formái.

A környezeti nevelés feladatainak megvalósítását mind a tanítási órákon, mind a tanítási órán kívüli programokon a foglalkozás részévé lehet tenni. Például:

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik kérdést hogyan dolgozzuk fel. A műszaki tárgyú órák keretében számos alkalom nyílik a környezet- és természetvédelem fontosságának hangsúlyozására.
- A gyakorlati foglalkozások, különösen az anyagfeldolgozó vagy -megmunkáló technológiák során alkalmazott anyagok kezelés tárolása, keletkezett hulladékok újra hasznosításának lehetőségei, az ipari hulladékok kezelése tárolása alkalmas arra, hogy a környezetvédelmi problémákat feltárjuk, elhárításukat megbeszéljük.
- Az osztályfőnöki órák, osztályfőnöki jellegű foglalkozások és tanórán kívül, akár külső helyszínen lebonyolított foglalkozások tématervébe környezeti témák megbeszélését, megvitatását is be kell illeszteni. Lehetőség van külső szakembereket, előadókat, vitavezetőket bevonni az óra sajátosságaiból adódóan a beszélgetésekbe. Ezek a foglalkozások nem előre

tervezett tananyag átadását szolgálják, hanem a tanulók aktuális problémáinak megfogalmazásában, véleményük, nézetük, álláspontjuk kifejtésében segítenek.

3.8.4.3 Veszélyes hulladékok tárolása és az energiahatékonyság

A veszélyes hulladékok gyűjtésének, tárolásának, elszállításának rendjéről a 225/2015. (VVV.7.) Kormányrendelet intézkedik. A rendelet hatálya kiterjed a veszélyes hulladéokra, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységekre, valamint a veszélyes hulladék termelőjére, birtokosára, illetve a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységet folytatóra. Ennek megfelelően iskolánk, gyakorlati foglalkozásokat biztosító tanműhelyei alapján kiemelten alanyai ennek a jogszabálynak. A foglalkozásokon résztvevő tanulóknak, és természetesen a dolgozóknak is kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbi feladatokra:

- A tanműhelyben keletkezett veszélyes hulladékokat fedett, elzárt helyen tároljuk. A szilárd anyagokat nyitott-, a folyékony anyagokat zárt hordóban.
- Az iskola gondoskodik a veszélyes hulladékok feldolgozó vagy megsemmisítő helyre való elszállításáról
- A gyakorlati foglalkozások keretén belül is tanulókkal betartatjuk hulladékkezelési szabályokat.
- Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók használják a veszélyes anyagokkal való munkához előírt egyéni védőeszközöket.

A környezettudatos tevékenység része az energiahatékonyság, és ezzel összefüggésben az ún. karbonkibocsátás csökkentésében való aktív közreműködés. Ennek jellemző területei:

- A mosdókban víztakarékos csapok vannak, de ennek hiányában a vízhasználó gondoskodik a vízcsapok elzárásáról, a felesleges vízhasználat elkerüléséről.
- Célszerűen a folyosókon a tanítási órák idején csak a biztonsági világítás működik, illetve a tanulók vagy a foglalkozásvezetők az óra megkezdése előtt kikapcsolják a felesleges világítást.
- Az ablakok nyitását és zárását a szükséges mértékben, ellenőrzötten végzik. A légkondicionálóval felszerelt termekben – ha nincs erre reteszelő kapcsoló – szellőztetés alatt kikapcsolják a készüléket.

Fontosnak tartjuk a személyes példamutatást, mert a tanulók szemléletalakításában sokszor hatékonyabb más módszereknél.

3.8.5 A környezeti neveléssel szembeni elvárások

Tevékenységünk során az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra kell törekedni, és a tanulók teljes személyiségét fejleszteni. Elvárás, hogy az oktatók rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségi vonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési normák, erkölcsi-viselkedési formák kialakítása során mintaként szolgálnak.

Az oktatók törekedjenek az együttműködésre. Tartsanak egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között. Különösen fontos ez a szempont a gyakorlati foglalkozások keretében elvárt, vagy akár a munkavégzés biztonsága szempontjából megkövetelt környezettudatos és balesetmegelőző viselkedésre.

Legyenek képesek az az egyéni és együttműködő tanulás formáinak megszervezésére, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

Az oktatók és a környezeti nevelés más szereplői a foglalkozások megszervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését;
- a belső motiváció fejlesztését;
- az általános és különleges adottságok felismerését és fejlesztését;
- az aktivitás fenntartását és megerősítését;
- a célravezető stratégiák, módszertani eszközök felismerését, lehetőségeit;
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, véleményének vagy ötleteinek módosítására, az új utak keresésére.

3.8.6 A mindennapos testnevelés megvalósítása

A testnevelés és a sport célja, hogy az iskola nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek, valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Emeljék képességeik szintjét ezek fejlesztésének, fenntartásának módját, megismerjék a verseny örömet, a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciók értékeit. Becsüeljék meg társaik teljesítményét.

Ehhez a tevékenységhez szükséges a tanulók kisebb-nagyobb csoportjának szoros együttműködése. A versenyek, sportjátékok megkívánják, hogy egyéni érdekeiket alárendeljék a csapatnak (közös célnak), segítsék egymást, helyesen értékeljenek, lépjenek fel a kifogásolható magatartás ellen. A sportban kitűnők a közösségben kedvező, nem egyszer vezető szerepet töltenek be.

3.8.6.1 A mindennapos testnevelés célkitűzése

A mindennapos testnevelés megszervezésénél számolni kell azzal, hogy a korra jellemző ambíció, kitűnésre való hajlam el is fordítja a tanulókat olyan tevékenységektől, melyben szűkebb körben vállhatnak. A testneveléstől való elhúzódnak (elfordulásnak) lehetnek egyéb okai, fizikai gyengeség, alkati tulajdonság, ügyetlenség.

Ezért fontos, hogy a tanulók ügyességét sokoldalúan fejlesszük. Mindenki találja meg a számára sikeres, örömteli tevékenység formát. A fizikai aktivitás csökkenése nemcsak egészségügyi szempontból hátrányos, hanem azért, mert elügyetlenedést és ezért a fizikai tevékenységre való képesség és hajlandóság csökkenését is eredményezheti.

A testnevelési órákon mindig időt kell szentelni arra, hogy a tanulóknak megvilágítsuk az egészségüket fenyegető veszélyeket, károsodásokat, ezek elkerülésének, kivédésének lehetőségeit (pl.: gerincferdülés ellen ható gyakorlat vagy erőfeszítés – szteroidok stb.).

A tanulók elé tűzött célok optimálisan fejlesszék bátorságukat, tartós erő kifejtésre való képességüket, monotónia tűrésüket, problémamegoldó képességüket, önbizalmukat.

A tanulókat érdekelté kell tenni jártasságaik, testi képességeik tökéletesítésében, fejlesztésében (pl.: iskolai sportversenyek, alkalmi csapatok vetélkedése, illetve kerületi és országos bajnokságok).

A fiatal szervezet regenerálódási képessége mindig biztosít erőfelesleget, melyet szívesen kötnek le sporttevékenységekben. Sokoldalú érdeklődésük és hajlandóságuk megvan arra, hogy szellemi elfáradásukat fizikai tevékenységgel állítsák helyre, és bekapcsolódjanak a rendszeres testedzésbe.

3.8.6.2 A mindennapos testnevelés formái

A mindennapos testnevelés szervezését az Szkr. 119. § alapján végezzük. Főbb formái:

- testnevelési óra megtartása azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik;
- sportkör szervezése, sportedzések tartása az iskolai testnevelőoktató vezetésével;
- a tanulók bátorítása sportszervezetekben, sportegyesületben való versenyszerű sportolásra. Ezen a területen törekszünk diáksport-egyesülettel együttműködési megállapodást kötni. Ennek tényét és a foglalkozások időpontját az éves Munkaterv rögzíti;
- az Szkr. 120. § alapján szervezzük az iskolaorvosi vagy szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelésben részesítendő tanulók foglalkozásait;
- évente a fittségi (NETFIT) mérések elvégzése és értékelése;
- a régió iskolával közösen részvétel helyi, regionális és országos diáksport-versenyeken;
- részvétel a Challenge Day rendezvényen.

3.8.7 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek átadása során kiemelten foglalkozunk az alapvető elsősegélynyújtási módok megismertetésére és azok gyakorlati alkalmazására. Fontos szempont a balesetek, sérülések esetén a megfelelő magatartás kialakítása, a felelősségteljes gondolkodásmód, és humánérzékenység fejlesztése. Napjainkban elvárható magatartásforma, többek között az alapvető életmentő beavatkozások, újraélesztési technikák ismerete. Erre tanulóinkat fel kell készíteni

Elsődleges célcsoportunk a nappali rendszerű oktatásban résztvevő 9-13. évfolyamos tanulóink.

3.8.7.1 A képzési helye és pedagógiai formája:

- tanórai keretekben, elsősorban osztályfőnöki órán, illetve foglalkozás keretében;
- természettudományos – például biológia – órán;
- testnevelés órán;

- szakmai gyakorlati foglalkozáson;
- a duális képzőhelyen, az erre felkészült munka- és egészségvédelmi szakemberek bevonásával;
- tanórán kívül foglalkozások keretében meghívott szakember irányításával.

3.8.7.2 Külső programok:

- Vöröskereszt – Szeretetszolgálat bevonásával elsősegély-nyújtási ismeretek átadása;
- mentőállomás látogatása;
- pszichológiai előadások közreműködő személyek - például iskolapszichológus, védőnő és iskolaorvos – bevonásával.

3.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulóknak joga és kötelessége képességei maradéktalan kibontakoztatása és joga van személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk az alábbi lehetőségeket biztosítja az esélyegyenlőség megteremtésére:

- kulcskompetenciák fejlesztése, személyiségfejlesztés, sikerorientált bátorítás;
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazása, a digitális tananyagok – vagy ezek elérésének – biztosítása;
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítása;
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése: tapasztalat és élményszerzésen alapuló tanulási stratégiák alkalmazása;
- a differenciált foglalkoztatás integrált tanulási környezetben;
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése;
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítása;
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel és kiemelten: egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása;
- a tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon, ezen belül a tanulási attitűd pozitív átformálása: a tanulás tanulása;
- pályaválasztás, tanácsadás, szükség esetén szakmaváltás felajánlása; segítségével,
- a továbbtanulás támogatása;
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, tanórán kívüli tevékenységi körökbe való bevonás,

- partnerközpontú nevelés.

Az esélyegyenlőségre való igényt vagy rászorultságot az iskola valamennyi dolgozója figyelemmel kíséri, de különösen az osztályfőnök vagy a szaktanár. A szakmai oktatásban kiemelkedő feladata van a gyakorlati oktatónak, aki a közvetlen munkakörnyezetben személyes ráhatással is kedvezően befolyásolhatja a rászoruló tanuló személyiségének alakulását.

3.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanuló közösségek, vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy egyéb munkában elért jó eredményekért jutalmazhatók. Kiemelkedő eredmények jutalmazását alapvetően a nappali munkarendben tanuló diákjainknál alkalmazzuk, de az esetleges felnőtt korúak számára szervezett szakmai, tanulmányi versenyeken elért eredményesség az ő esetükben is jutalmazható.

3.10.1. A jutalmazásnak, magatartási és szorgalmi értékelésnek szintjei

- Az osztályban tanító oktatók határozatként a tanulót szaktárgyi vagy oktató testületi dicséretben részesíthetik, amit az osztályfőnök félévkor az eKréta ellenőrzőbe, év végén a bizonyítványba és az anyakönyvbe bejegyeztet.
- Az osztályfőnök, a közismereti tantárgyat tanító vagy a szakmai oktató a tanulót példaként állíthatja a közösség elé, és dicséretét az eKréta ellenőrző útján a szülőnek is tudomására hozza.
- Az igazgató az osztálya vagy iskolája hírnevét teljesítményével növelő tanulót dicséretben részesítheti és erről a szülőket vagy gondviselőket írásban értesíti.
- Az iskolai közösség érdekében végzett munkát a oktató testület jegyzőkönyvi dicsérettel jutalmazhat. Az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot az igazgató nyilvánosan – általában a tanévzáró ünnepség keretében - a tanulók közössége előtt ismerteti és a tanulónak átadja.

3.10.2. Az iskolában alkalmazott elismerések rendje

Az eljárás neve	Az értékelés alapja	Az értékelő	Az értékelési gesztus módja, lényege
Dicséret, osztályfőnöki vagy tantárgyi dicséret	Példamutató magatartás közösségi (osztály) munka, kiemelkedő tantárgyi eredmény	Osztályfőnök Szaktanár	eKréta ellenőrzőbe bejegyzés
Igazgatói dicséret	Példamutató magatartás iskolai közösségi munka	Osztályfőnök vagy szaktanár javaslatára	eKréta ellenőrzőbe bejegyzés, igazgatói által aláírt papíralapú elismerés.
Oktató testületi dicséret	Példamutató magatartás, kiemelkedő tanulmányi eredmény	Az oktató testület	Bizonyítványba beírás, elismerő oklevél és tanévzáró ünnepélyen komolyabb jutalom (könyvtalvány stb.) átadása. Az eredményt elérők nevének közzététele az iskola nyilvánosságai csatornáin.

Az eljárás neve	Az értékelés alapja	Az értékelő	Az értékelési gesztus módja, lényege
Tanulmányi versenyeken eredményes szereplés jutalmazása	Különböző tanulmányi és szakmai versenyek helyezettei	Bemutatott eredmény, oklevél alapján az igazgató	Iskolai elismerő oklevél és tanévzáró ünnepélyen komolyabb jutalom (könyvutalvány stb.) átadása. Az eredményt elérők nevének közzététele az iskola nyilvánossági csatornáin.
Sport-teljesítmény értékelése	A különböző sportversenyeken elért eredmény	A testnevelők javaslatára az igazgató	Iskolai elismerő oklevél és tanévzáró ünnepélyen jutalom (könyvutalvány stb.) átadása. Az eredményt elérők nevének közzététele az iskola nyilvánossági csatornáin.
Az iskola által szervezett különböző házi, tanulmányi verseny, sport bajnokság helyezettei	A házi versenyen, bajnokságon elért eredmény	Az illetékes munkaközösségek vagy szaktanárok.	A helyezettek nevének közzététele az iskola nyilvánossági csatornáin, kisebb tárgyi jutalmak átadása tanévzáró ünnepélyen, vagy osztályközösség keretein belül.

3.12. Közösségi szolgálat

Az Nkt. szerint az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat teljesítése. Iskolánkban, a tanulók számára 9-13. évfolyamon arányosan elosztva szervezzük meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket.

- A tevékenységi köröket a tanév elején a tanulók az osztályfőnökkel egyeztetik.
- Az elvégzett feladatot az e-naplóban tartjuk nyilván.
- Az egyes tanévek végén adminisztráljuk a teljesített órákat.

3.13 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elveket,

4. A szakirányú szakmai oktatás programja

Szakirányú oktatásunk programjait az iskola székhelyéhez és telephelyéhez közeli, regionálisan mértékadó vállalatok, vállalkozások munkaerőpiaci igényeihez igazodva indítjuk. A vállalatokkal a szoros kapcsolattartást, a szakmai képzésünk tartalmának folyamatos korszerűsítését, a régió igényeihez való igazítását kiemelt feladatunknak tartjuk. Így látjuk biztosítva, hogy diákjainknak a legújabb, hasznosítható szakmai ismereteket nyújtsuk, és ezek birtokában tudjanak elhelyezkedni a későbbiekben is.

Nem indítunk minden évben minden szakot. Az egyes szakok indítását a munkaerőpiac és a tanulók - szülők - igényei egyaránt meghatározzák.

A munkaerőpiac igényeit folyamatosan szondázzuk, hogy minden végzős tanulónknak állást tudjunk ajánlani. Ha valamelyik tanuló egy adott szakmához ragaszkodik, és a tárgyévben a választott szakot az iskola a fentiek miatt nem indítja, akkor a tanulót visszavesszük a keresett szak indításakor a nappali munkarendű képzésre, ha az életkora a törvény szerinti korhatárt nem haladja meg.

A szakirányú szakmai oktatás célja az adott szakma Képzési és kimeneti követelményében meghatározott szakmai vizsgára való felkészítés.

4.1 Képzési program és szakmakínálat tanulói jogviszonyú oktatásban

Szakmakínálatunkban egyaránt megtalálhatók a technikusi szintű – az európai keretrendszer szerinti 5-ös besorolású - és a szakképző iskolai szintű - az európai keretrendszer szerinti 4-es besorolású szakmák. Ötéves, nappali munkarendű technikusi és a hárrom éves nappali munkarendű szakképző iskolai oktatásban az általános iskola nyolcadik osztályát sikeresen befejező és felvételt nyert tanulók járnak, míg az esti munkarendű oktatásban a technikusi szakmákra középiskolai érettségivel rendelkező, a szakképző iskolai szakmákra pedig a 9. és 10. osztály közismereti tananyagát korábban elvégző fiatalok jelentkezhetnek.

4.1.1 Technikumi szakmák

4.1.1.1 Ötéves, nappali munkarendű technikumi oktatás szakmái

Ágazat	Szakma	Szakma száma
Elektronika és elektrotechnika	Erősáramú elektrotechnikus	4 0713 04 07
Épületgépészet	Épületgépész technikus	5 0732 07 01

4.1.1.2 Kétéves, érettségire épített, esti munkarendű technikumi oktatás szakmái

Ágazat	Szakma	Szakma száma
Elektronika és elektrotechnika	Erősáramú elektrotechnikus	4 0713 04 07

Épületgépészet	Központifűtés és gázhálózatrendszer-szerelő	4 0732 07 03	
----------------	---	--------------	--

4.1.2.2 A szakképző iskolai szakmák óratervei, tananyag elemei

		Szakképző iskolai nappali hároméves képzés						Szakképző iskolai kétéves képzés									
		1/9		2/10		3/11		Összes óra		1/13		2/14		Összes óra			
		36		36		31		Heti	Évi	36		31		Heti	Évi		
		Csop.		Csop.		Csop.		Óra	Óra	Csop.		Csop.		Óra	Óra		
		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak			
		Elektrotechnika összesen:		576		720		1748		92,6		3044		113,7		1907	
Közös	EGEP	Munkavállalói ismeret		1		18		0,5		18		1		18		0,3	
alapozás	EGEP	Munkavállalói idegen nyelv				1		61		2		62		1		62	
Elektro és	EG	50	Villamos alapismeretek	1		288		8		288		1		288		8	
gépész	EG	50	Gépészeti alapismeretek	1		270		7,5		270		1		270		7,5	
Elektro	E		Munkavédelem			1		36		1		36		1		36	
	E	50	Villamos biztonságtechnika			1		36		1		36		1		36	
	ES	40	Elektrotechnika			1		72		1		36		1		54	
	ES	50	Ipari elektronika			1		36		1,2		36		1		36	
	ES	70	Villamos dokumentáció			1		36		2,2		72		1		36	
	ES	70	Épületvillamoság 1			1		180		5		180		1		108	
	ES	70	Villamos készülékek és berendezések 1.			1		180		5		180		1		111	
Elektro, szak- irány	ES1	70	Épületvillamoság 2.			1		514		16,6		514		1		514	
	ES2	70	Villamos hálózatok 2.			1		514		16,6		514		1		514	
	ES3	70	Villamos készülékek és berendezések 2.			1		514		16,6		514		1		514	

		Szakképző iskolai nappali hároméves képzés						Szakképző iskolai kétéves képzés									
		1/9		2/10		3/11		Összes óra		1/13		2/14		Összes óra			
		36		36		31		Heti	Évi	36		31		Heti	Évi		
		Csop.		Csop.		Csop.		Óra	Óra	Csop.		Csop.		Óra	Óra		
		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak			
		Gépészet összesen:		0		1200		1254		73,9		2454		69,2		1864	
Közös	EGEP	Munkavállalói ismeret		1		18		0,5		18		1		18		0,5	
alapozás	EGEP	Munkavállalói idegen nyelv				1		62		2		62		1		62	
Elektro és	EG	50	Villamos alapismeretek	1		288		8		288		1		288		8	
gépész	EG	50	Gépészeti alapismeretek	1		270		7,5		270		1		270		7,5	
Gépészet Közös	G		Műszaki dokumentáció			1		108		3		108		3		108	
	G	50	Gépészeti alapismeretek			1		72		2		72		1		72	
	G	50	Anyagszerkezet, anyagvizsgálat			1		72		2		72		1		72	
	GE	80	Hégesztés			1		264		10,8		372		1		372	
	GE	100	Forrasztás			1		18		0,5		18		1		18	
	GE	80	Ragasztás			1		18		0,5		18		1		18	
	GE	80	Szegecselés			1		36		1		36		1		36	
	GE	80	Csavarozás			1		36		1		36		1		36	
	GE	80	Felületvédelem			1		36		1		36		1		36	
	GE	80	Gépészeti munkabírtóság és környezet			1		18		0,5		18		1		18	
Gépészet, épület- és szakképzés	GE	50	Magasban végzett szerelések			1		54		1,5		54		1		54	
	GE	80	Épüldokumos szerkezetek			1		62		2		62		1		62	
	GE	80	Épüldokumos szerkezetek gyártása, beépítés			1		186		6		186		1		186	
	GE	80	Szerkezetlakatos munkák			1		248		8		248		1		248	
	GH	50	Hégesztés alapismeretei			1		212		5,9		212		1		212	
	GH	80	Fogyó elektrodás ívhégesztés bevont és			1		128		3,6		128		1		128	
	GH	80	Gázhégesztés			1		128		3,6		128		1		128	
	GH	80	Fogyó elektrodás védőgázos (MIG/MAG)			1		217		6,1		217		1		217	
	GH	80	Volfraumentódos semleges védőgázos			1		217		6,1		217		1		217	
	GH	80	Egyéb hegesztési eljárások			1		15		0,5		15		1		15	
GH	80	A hegesztett kötések minőségi követelményei			1		16		0,5		16		1		16		

		Szakképző iskolai nappali hároméves képzés						Szakképző iskolai kétéves képzés									
		1/9		2/10		3/11		Összes óra		1/13		2/14		Összes óra			
		36		36		31		Heti	Évi	36		31		Heti	Évi		
		Csop.		Csop.		Csop.		Óra	Óra	Csop.		Csop.		Óra	Óra		
		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak		Tantárgyak			
		Épületgépészet összesen:		558		828		647		59,3		2033		60,6		2033	
Közös	EGEP	Munkavállalói ismeret		1		18		0,5		18		1		18		0,3	
alapozás	EGEP	Munkavállalói idegen nyelv				1		62		2		62		1		62	
Épületgépészet, alapozás	EP	80	Elektronikai alapozás			1		72		2		72		1		72	
	EP	20	Épületgépészeti alapozás I.			1		116		3,2		116		1		116	
	EP	30	Műszaki rajzszerkezet			1		72		2		72		1		72	
	EP	100	Épületgépészeti mérések I.			1		82		2,3		82		1		82	
	EP	100	Épületgépészeti csövezetékek			1		216		6		216		1		216	
	EP	80	Gázhálózatok I.			1		288		8		288		1		288	
	EP	80	Gázhálózatok II.			1		124		3,5		124		1		124	
	EP	80	Égéstémék elvezetés			1		112		3,1		112		1		112	
	EP	80	Fűtési rendszerek I.			1		324		9		324		1		324	
	EP	80	Fűtési rendszerek II.			1		165		4,7		165		1		165	
	EP	80	Épületgépészeti alapozás II.			1		72		2		72		1		72	
	EP	80	Épületgépészeti mérések II.			1		122		3,4		122		1		122	
	EP	80	Épületgépészeti tervdokumentáció és m			1		124		3,5		124		1		124	
	EP	100	Hégesztési alapismeretek			1		144		4		144		1		144	

4.1.3 A tanulói jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja

A tanulói jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja a Képzési és kimeneti követelmények (KKK) alapján, az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zrt. által közzétett Programtantervek (PTT) ajánlásainak felhasználásával készült és a II. számú melléklet tartalmazza.

4.1.4 Szakmai gyakorlatok szervezése

4.1.4.1 Szakmai gyakorlat az oktatási idő alatt

Az iskola a szakmai oktatás keretében az elméleti foglalkozások mellett gyakorlati órákat is biztosít. Ennek helyszíne a Fenntartó által bérbeadás formájában biztosított gyakorló hely, műhely. Duális képzőhellyel való együttműködés keretében a gyakorlatok a duális képzőhely telephelyén található műhelyekbe, termelőüzemekbe vagy mérőlaboratóriumokba is szervezhető az oktatás tartalma szerint.

A szakmai gyakorlatokat csoportbontásban végzik a tanulók. A csoportok kialakításánál az Szkr. előírásával párhuzamosan a gyakorlólhely adottságait is figyelembe kell venni.

Szakmai gyakorlatot csak megfelelő elméleti előtanulás, felkészültség birtokában lehet megkezdeni. Ennek tényéről a gyakorlatot vezető szakmai oktató a feladat megkezdése előtt szóbeli számonkéréssel vagy kockázatelemző teszt kitöltésével meggyőződik. A nem megfelelő felkészültségű tanuló részére a gyakorlati feladat megkezdése előtt a minimális szintű felkészülésre a helyszínen időt kell biztosítani.

Gyakorlati munkát végezni csak a szakmai oktató jelenlétében és felügyelete alatt lehet. Az oktató, ha indokolt távozásra kényszerül, a gyakorlat végzését felfüggeszti és szünetet rendel el. Ebben az esetben a gyakorlólhelyre vonatkozó házirend szerint kell eljárni, de alapelv, hogy gyakorlólhelyen felügyelet nélkül tanulók – különösen kiskorú tanulók - nem tartózkodhatnak, ilyenkor a pihenőhelyre kell távozniuk.

4.1.4.2 Összefüggő szakmai gyakorlat szervezése

Összefüggő szakmai gyakorlatot a tanév befejezését követően szervezzük elsősorban gazdálkodó szervezeteknél duális képzés formájában, elegendő férőhely hiányában iskolai keretek között. A tanuló a gyakorlati képzés keretében meghatározott feladatot lát el, egészséges, biztonságos körülmények között. Fiatalkorú tanuló esetén (14 - 18 év) a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, nagykorú tanuló esetén pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg. A gyakorlati kötelezettség időbeliségét a KKK rögzíti.

4.2 A felnőttképzési jogviszonyban elsajátítható szakmák képzési programjai.

A szakmai oktatás keretében, felnőttképzési jogviszonyban megszerezhető szakmákat azoknak a felnőtt tanulóknak ajánljuk, akik – általában – az adott szakmai ágazatban dolgoznak, szakmaszerzésüket munkáltatójuk támogatja. A szakmai oktatásban sajátos munkarend szerint vesznek részt, általában tömbösített formában, a nappali vagy esti munkarendben folyó szakmai oktatásra megállapított óratervi óraszám szakképzés a résztvevő tanulók sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma. Az oktatás esti jellegű munkarendben történik. Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett gyakorlati képzés jelenléti óraszám a nappali jellegű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százaléka. A felnőttoktatás esti jellegű munkarendjében a tanítási órák 40 percesek. A sikeres szakmai vizsgára történő felkészülés érdekében az iskolai oktatás a tanulók egyéni felkészülésére is épít. Helyi tantervben határozzuk meg a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait a törvényi előírások figyelembevételével.

4.2.1 Felnőttképzési szerződéses jogviszonyban megszerezhető szakmák

Ágazat	Szakma	Száma	Szakma szakiránya	Képzési idő * Óra (min)
Elektronika és elektrotechnika	Erősáramú elektrotechnikus	4 0713 04 07		841
	Villanyszerelő	4 0713 04 07	Villamos hálózat	818
			Épület-villamosság	
	Villamos készülék és berendezés			
Gépészet	Épület- és szerkezetlakatos	4 0732 10 03		805
	Hegesztő	4 0715 10 08		839
Épületgépészet	Épületgépész technikus	5 0732 07 01		864
	Központifűtés és gázhálózatrendszer-szerelő	4 0732 07 03		856

4.2.1.1 A technikai szakmák óratervei, tananyag elemei

				Felnőttképzési szerződéssel							
				Hét	FK.Alap	Hét	FK.Szak	Összes óra			
				Tanítási hetek/csoportok száma:				Heti	Évi		
				Tantárgyak		Csop.	Óra	Csop.	Óra	0	841
				Hét	FK.Alap	Hét	FK.Szak	Heti	Évi		
				Elektronika összesen:			257		584	0	841
Közös alapozás	EGEP		Munkavállalói ismeret	1	7						7
	EGEP		Munkavállalói idegen nyelv	1	26						26
Elektro és gépész	EG	50	Villamos alapismeretek	1	116						116
	EG	50	Gépészeti alapismeretek	1	108						108
Elektronika, elektrotechnika technikus	ET	40	Elektrotechnika			1	65				65
	ET	50	Elektronika			1	124				124
	ET		Műszaki ábrázolás			1	14				14
	ET	80	Villamos műszaki dokumentáció			1	30				30
	ET	50	Írányítástechnika			1	28				28
	ET	80	PLC-ismeretek			1	103				103
	ET	70	Épületvillamossági hálózatok			1	52				52
	ET	20	Villamos művek			1	43				43
	ET	20	Villamos gépek			1	56				56
ET	20	Villamos berendezések			1	46				46	
Elektro közös	E		Munkavédelem			1	9				9
	E	50	Villamos biztonságtechnika			1	14				14

				Felnőttképzési szerződéssel							
				Hét	FK.Alap	Hét	FK.Szak	Összes óra			
				Tanítási hetek/csoportok száma:				Heti	Évi		
				Tantárgyak		Csop.	Óra	Csop.	Óra	0	841
				Hét	FK.Alap	Hét	FK.Szak	Heti	Évi		
				Épületgépészet összesen:			223		608	0	831
Közös alapozás	EGEP		Munkavállalói ismeret	1	7						7
	EGEP		Munkavállalói idegen nyelv	1	26						26
Épületgépész, alapozás	EP	60	Elektronikai alapozás	1	28						28
	EP	20	Épületgépészeti alapozás I.	1	46						46
	EP	30	Műszaki rajzismeret	1	29						29
	EP	100	Épületgépészeti mérések I.	1	34						34
	EP	100	Épületgépészeti csövezetékek	1	86						86
Épületgépészet	EP	80	Gázhálózatok I.			1	38				38
	EP	80	Gázhálózatok II.			1	36				36
	EP	80	Égéstermék elvezetés			1	42				42
	EP	80	Fűtési rendszerek I.			1	36				36
	EP	80	Fűtési rendszerek II.			1	37				37
	EPT	60	Hűtőtechnikai rendszerek I.			1	37				37
	EPT	60	Hűtőtechnikai rendszerek II.			1	37				37
	EPT	60	Szellőztéchnika I.			1	25				25
	EPT	60	Szellőztéchnika II.			1	39				39
	EPT	60	Vizellátás I.			1	42				42
	EPT	60	Vizellátás II.			1	42				42
	EPT	100	Uszodatechnikai ismeretek			1	25				25
	EP	80	Épületgépészeti alapozás II.			1	24				24
	EPT	60	Elektromos szerelés			1	25				25
	EPT	60	Épületautomatika			1	25				25
	EP	80	Épületgépészeti mérések II.			1	38				38
	EP	60	Épületgépészeti tervdokumentáció és m			1	37				37
EP	100	Hegesztési alapismeretek			1	23				23	

4.2.1.2 Szakképző iskolai szakmák óratervei, tananyag elemei

				Felnőttképzési szerződéssel					
				Hét	FK Alap	Hét	FK Szak	Összes óra	
Tanítási hetek/csoportok száma:								Heti	Évi
Tantárgyak				Csop.	Óra	Csop.	Óra	0	1231
Elektronika összesen:				257		974		0	1231
Közös alapozás	EGEP		Munkavállalói ismeret	1	7				7
	EGEP		Munkavállalói idegen nyelv	1	26				26
Elektro és gépész	EG	50	Villamos alapismeretek	1	116				116
	EG	50	Gépészeti alapismeretek	1	108				108
Elektro közös	E		Munkavédelem			1	14		14
	E	50	Villamos biztonságtechnika			1	30		30
	ES	40	Elektrotechnika			1	45		45
	ES	50	Ipari elektronika			1	16		16
	ES	70	Villamos dokumentáció			1	29		29
	ES	70	Épületvillamosság 1			1	73		73
	ES	70	Villamos készülékek és berendezések 1.			1	74		74
	ES	70	Villamos hálózatok 1.			1	72		72
Elektro, szakirány	ES1	70	Épületvillamosság 2.			1	208		208
	ES2	70	Villamos hálózatok 2.			1	207		207
	ES3	70	Villamos készülékek és berendezések 2.			1	206		206

				Felnőttképzési szerződéssel					
				Hét	FK Alap	Hét	FK Szak	Összes óra	
Tanítási hetek/csoportok száma:								Heti	Évi
Tantárgyak				Csop.	Óra	Csop.	Óra	0	1289
Gépészet összesen:				0		1036		0	1036
Közös alapozás	EGEP		Munkavállalói ismeret	1	7				7
	EGEP		Munkavállalói idegen nyelv	1	24				24
Elektro és gépész	EG	50	Villamos alapismeretek	1	114				114
	EG	50	Gépészeti alapismeretek	1	108				108
Gépészet közös	G		Műszaki dokumentáció			1	43		43
	G	50	Gépészeti alapismeretek			1	29		29
	G	50	Anyagismeret, anyagvizsgálat			1	30		30
	GE	80	Hegesztés			1	149		149
	GE	100	Forrasztás			1	8		8
	GE	80	Ragasztás			1	8		8
	GE	80	Szegecselés			1	15		15
	GE	80	Csavarozás			1	15		15
	GE	80	Felületvédelem			1	27		27
	GE		Gépészeti munkabiztonság és környezet			1	8		8
	GE	50	Magasban végzett szerelések			1	21		21
	GE	80	Épületlakatos szerkezetek			1	24		24
	Gépészet, épület- és szerkezetlakatos	GE	80	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése			1	75	
GE		80	Szerkezetlakatos munkák			1	100		100
GH		50	Hegesztés alapismeretei			1	86		86
GH		80	Fogyó elektródás ivhegesztés bevont él			1	89		89
GH		80	Gázhegesztés			1	97		97
GH		80	Fogyó elektródás védőgáz (MIG/MAG)			1	99		99
GH		80	Volfrám elektródás semleges védőgáz			1	100		100
GH			Egyéb hegesztési eljárások			1	7		7
GH		80	A hegesztett kötések minőségi követelményei			1	6		6

				Felnőttképzési szerződéssel					
				Hét	FK Alap	Hét	FK Szak	Összes óra	
Tanítási hetek/csoportok száma:								Heti	Évi
Tantárgyak				Csop.	Óra	Csop.	Óra	26,4	856
Közös alapozás	EGEP		Munkavállalói ismeret	1	7				7
	EGEP		Munkavállalói idegen nyelv	1	26				26
Épületgépész, alapozás	EP	80	Elektronikai alapozás	1	28			0,8	28
	EP	20	Épületgépészeti alapozás I.	1	46			1,3	46
	EP	30	Műszaki rajzismeret	1	29			0,8	29
	EP	100	Épületgépészeti mérések I.	1	34			0,9	34
	EP	100	Épületgépészeti csövezetékek	1	86			2,4	86
Épületgépész	EP	80	Gázhálózatok I.			1	115	3,7	115
	EP	80	Gázhálózatok II.			1	52	1,7	52
	EP	80	Égéstermek elvezetés			1	44	1,4	44
	EP	80	Fűtési rendszerek I.			1	132	4,3	132
	EP	80	Fűtési rendszerek II.			1	66	2,1	66
	EP	80	Épületgépészeti alapozás II.			1	30	1	30
	EP	80	Épületgépészeti mérések II.			1	51	1,6	51
	EP	80	Épületgépészeti tervdokumentáció és mérések			1	51	1,6	51
	EP	100	Hegesztési alapismeretek			1	59	1,9	59

4.2.2 A felnőttképzési jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja

A felnőttképzési jogviszonyban megszerezhető szakmák helyi programja a Képzési és kimeneti követelmények (KKK) alapján, az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zrt. által közzétett Programtervek (PTT) ajánlásainak felhasználásával, a tanulói jogviszonyban alkalmazott helyi programjaink megfelelő óraszámú és tartalmú adaptációjával készült és a III. számú melléklet tartalmazza.

4.3 A Szakmai oktatás helyei és formái – duális oktatás

Az iskolánkban oktatott szakmák képzésének minden feltételét tudjuk biztosítani, de a szakképzési kormányzat által előtérbe helyezett duális oktatási célokhoz, és a velünk együttműködő gazdálkodó szervezetek tényleges igényeihez igazodva szorgalmazzuk és biztosítjuk a duális oktatásban való részvételt.

4.3.1 Duális partnerek

A duális partnerek olyan gazdálkodó szervezetek vagy ágazati képző központok, amelyek a szakképzési törvényben megszabott kereteknek megfelelően bizonyos szakmák vagy az ágazatok szakmáinak oktatására alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek (tárgyi eszközök és szakképzett oktatók) és a területileg illetékes kamara engedélyével rendelkeznek.

4.3.2 Duális képzés

4.3.2.1 A duális képzés résztvevői

Duális oktatásban vagy képzésben csak a sikeres ágazati alapvizsga letétele után vehet részt a tanuló vagy felnőttképzésben résztvevő. A tanuló a duális partnerrel az Szkr. 250. § szerinti szakképzési munkaszerződést köt. A duális képzés a duális partner által biztosított szakmai képzést jelenti. A duális partnernél folytatott munkavégzés időbeli szervezésénél és munkajogi feltételeinek az Szkt. 84. § kell alkalmazni.

4.3.2.2 A duális oktatás iskolai ellenőrzése

Az iskola a tanév során fél évente rendszeresen, az éves munkatervben rögzítettek szerint ellenőrzi a duális partner képzési munkájának megfelelőségét. Az ellenőrzés a duális partnerrel egyeztetett időpontban és helyen történik. Az ellenőrzés során az iskola szakmai oktatója által meghatározott feladatokat végez a tanuló. A feladatmegoldás eredményét a tanuló szakmai osztályzatának megállapításakor figyelembe kell venni. Elméleti feladat megoldása egy témazáró jegynek, gyakorlati feladat megoldása pedig két gyakorlati osztályzatnak felel meg. Ezzel ösztönözni kívánjuk a gazdálkodó szervezetnél folytatott, a termelésben közvetlen résztvevő munka fontosságának és értékének felismerését.

4.3.3 A duális képzés formái

A duális partnerekkel való együttműködés alapján, igazodva a partner elvárásaihoz és lehetőségeihez a duális partnernél való tevékenységet órabeosztás szerint különböző módon szervezzük.

4.3.3.1 Tanítási hetenként

Az iskola a tanuló órarendjében biztosítja, hogy a tanítási hét napjaiból a duális képzésben résztvevő tanulókat egymás utáni napokon szervezi a duális partnerhez. A duális partneri napok egy tanévre szólnak.

4.3.3.2 Tömbösítés

Közismereti oktatás nélküli szakmai oktatás esetén a duális partnernél a munkavégzés úgynevezett tömbösített formában is szervezhető. Ennek ideje alatt a tanuló a duális partnernél hosszabb projektekből, összefüggő munkafeladatokban vehet részt.

Közismereti tárgyakat is tartalmazó oktatás esetén a tömbösített oktatási rend elsősorban a tanév elején vagy végén, az összefüggő szakmai gyakorlattal együtt szervezzük. Ekkor a tanév többi részében, az órarendben meghatározott ütemezés szerint arányosan több közismereti órát kapnak a tanulók. A szabad órakeret terhére szakmai elméleti órákat tartunk a közismereti szorgalmi időszakban.

4.3.4 A duális partner és az iskola együttműködési megállapodása

A duális partnerekkel az iskola szakmai együttműködési megállapodást ír alá.

4.3.4.1 Az együttműködési megállapodás hatálya

Az együttműködési megállapodásokat hosszú távra kötjük, de évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatnak az időpontja a következő tanév tervezésének ideje, minden év június vége. A megállapodás tartalmát az iskola fenntartója hagyja jóvá. A duális képzőhely képviselője és a fenntartó képviselője közösen dönt a megállapodás tartalmáról és hatályáról, az iskola ebben a folyamatban közreműködő és javaslattevő.

4.3.4.2 Az együttműködési megállapodás általános tartalma

Az együttműködés keretében az iskola vállalja, hogy:

- A tanulókat tájékoztatja a megállapodásban rögzített szakmai területeken a duális partner szakmai lehetőségeiről, feltételeiről.
- Bemutatóalkalmat biztosít tanévenként legalább egy alkalommal a duális partnernek.
- A duális partnert tájékoztatja a tárgyévben indított és a duális képzésben érintett szakmákról.
- A duális partnert tájékoztatja a tanév iskolai rendezvényeinek időpontjáról.
- Igény esetében a duális partner részére saját szaktanáraiból alkotott konzulensi, oktatási, nevelési tanácsadót biztosít.

- Ha a duális partner valamely anyagrész, szakmai terület oktatását nem tudja megfelelő módon megoldani, akkor azt – fenntartói hozzájárulással, képzési szolgáltatóként – saját eszközeivel biztosítja a partner számára.

Az együttműködés keretében a duális partner vállalja, hogy

- a Szakmai Program mellékleteként megadott szakmai tantervekben, óratervekben meghatározott oktatási tartalmat elfogadja, betartja és a feladatokat elvégzi.
- A projektoktatással összefüggő tevékenységet támogatja.
- Az iskola által legalább két héttel jelzett iskolai rendezvényekre a tanulót elengedi.
- Az éves munkatervben, vagy központilag szervezett szakmai ellenőrzésekre, beszámolókra, versenyekre a tanulót elengedi az iskolába vagy engedélyezi a helyszíni ellenőrzést.
- Az iskola házirendjét a munkavégzés sajátos feltételeinek figyelembevételével a tanulóra nézve kötelezőnek ismeri el, és a duális oktatás helyszínén is alkalmazza.
- Folyamatosan végzi jogszabályban meghatározott, reá háruló, az oktatással együtt járó adminisztrációs feladatokat (hiányzási jelentés, foglalkozások beírása, jegyek beírása, eKréta használata).

4.4 A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzése, értékelése és minősítése.

A szakmai oktatásban résztvevő nappali vagy nem nappali munkarendben felkészülő tanulók tudásának, képességeinek, készségének, attitűdjeinek megállapítására és mérésére részben a közismereti és ágazati alapozó tantárgyak oktatása során bevált és alkalmazott módszereket használjuk, de a szakmai képességek kialakításának mérésére ezektől eltérő, szakmaspecifikus módszereket is alkalmazunk.

A tanulói teljesítmény mérésénél előnybe részesítjük a Képzési és kimeneti követelményekben is megfogalmazott írásbeli, teszt jellegű és gyakorlati, projektfeladat jellegű számonkérési, értékelési formákat. Ezzel már az oktatás folyamatában igyekszünk a vizsgaszituációknak megfelelő körülményeket létrehozni és a tanulókat ezekhez a helyzetekhez hozzászoktatni.

4.4.1 Szóbeli és írásbeli számonkérés szakmai elméleti órán

4.4.1.1 Szóbeli számonkérés

A „klasszikus táblai felelet” a szakmai oktatásban nehezen értelmezhető és alkalmazható, célja a tanuló számára sem lesz világos. A szóbeli felelet egy adott elméleti tananyaghoz kapcsolódó rövid bemutató, előadás, a témához biztosított képi segédanyag segítségével problémaelemzés. Ezt általában a csoport közösségi környezetben kell megvalósítani, ahol a bemutatással kapcsolatban a csoport tagjai kérdéseket tehetnek fel. Az értékelést – szóbeli osztályzat formájában érvényesítve – az oktató a csoport tagjainak és az előadó tanulónak a bevonásával alakítja ki. Törekedni kell a konszenzusra, és a tanuló meggyőzésére az értékelés helyességéről.

Jellemző témái lehetnek a különböző szakmai ágazatokban:

- műszaki rajz elemzése az alkalmazott ábrázolástechnika szakszerűsége és az ábraelemek jelentése szempontjából;
- gépelemek, gépek, összetett szerkezetek működésének bemutatása;
- elektromos és csőhálózati kapcsolási rajzok elemzése;
- gépek, szerkezetek, összeállított hálózatok hibaelemzése, hibaszituáció modellezésével;
- a tananyaghoz kapcsolódó műszaki megoldások bemutatása, elemzése;
- a tananyaghoz kapcsolódó munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok, jellemzők és szabályok ismertetése.

4.4.1.2 Tesztfeladatos számonkérés

A szakmai oktatásban leíró – esszé – jellegű írásbeli számonkérés nem jellemző. Leggyakrabban az oktatást végző személy által összeállított tesztfeladat megoldásával értékeljük a tanulót. A feladatok összeállítása igazodik a Képzési és kimeneti követelményekben leírt írásbeli vizsgatesztek szerkezeti felépítéséhez, tartalmukat pedig a helyi program tananyagelemeiben megadott feldolgozandó anyagrészekből kell megfogalmazni. A tesztek értékelése azonos az úgynevezett témazáró dolgozat értékelésével, a ponthatárokat a Képzési és kimeneti követelményekben alkalmazott pontozási szempontok szerint kell megállapítani. A tesztek kidolgozásánál az alábbi típusokat alkalmazzuk:

- egyszerű - igaz/hamis állítások;
- reláció alkotó – összetett mondatok igaz, részben igaz, hamis, részben hamis kombinációja;
- feleletválasztó - egyválasztós feladatok – háromból egy vagy négyből egy változatban;
- feleletválasztó - többválasztós feladatok – ötből egy, kettő vagy három jellegű;
- feleletalkotó - szókítő feladat – ismert, tanult szakmai állítás pontozással kijelölt hiányzó szónak – vagy több szónak - pótlása. Itt a feladat összeállítónak ügyelnie kell a lehetséges alternatívákra is;
- sorba rendező feladat – egy adott logika szerinti sorrend megállapítása ábrák, tárgyak, állítások esetében;
- csoportosítás – párosítás típusú feladat képekkel, műszaki ábrákkal, kapcsolási rajzokkal, és a velük párba állítható meghatározásokkal, fogalmakkal.

Jellemző témái lehetnek a különböző szakmai ágazatokban:

- feleletválasztó állítások ábrákra, ábraelemekre, szakmai megfogalmazásokra, törvényszerűségekre, képletekre, munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokra;
- műszaki ábrák és ábraelemek és a velük kapcsolatos állítások, meghatározások összerendelése, párosítása. Ennek kombinált változata lehet a csoportképző, többszörös párosítás;

- a tananyaghoz kapcsolódó műszaki megoldásokkal kapcsolatos állítások, kérdések megválaszolása feleletválasztó vagy felelet alkotó tesztfeladatokkal;
- a tananyaghoz kapcsolódó műszaki megoldásokkal kapcsolatos állítások elemzése reláció analízissel;
- a tananyaghoz kapcsolódó munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok, jellemzők és szabályok alkalmazása feleletválasztó vagy felelet alkotó tesztfeladatokkal, egyéni védőeszközök piktogramjainak elemzése csoportosítással, feleletválasztással;
- egyéb, a helyi tanterv alapján meghatározható kérdések és feladatok.

A tesztfeladatok kidolgozása az alkalmazó oktatóktól nagy felkészültséget, a tananyagban való kellő elmélyültséget és nem utolsósorban a tanulói teljesítmény elemzése pszichológiai folyamatainak ismeretében való jártasságot és a feladatkészítési stratégiában való gyakorlatot igényel. Ehhez az iskola a tanárok részére – szükség esetén – felkészítő foglalkozást szervez.

4.4.1.3 Rajzi feladatok készítése

Az általunk oktatott szakmákban a számonkérés sajátos formája lehet kisebb terjedelmű műszaki rajzok, kapcsolási ábrák, csőhálózati ábrák (nézeti, kétméretű vagy egyméretű axonometrikus ábrán) történő rajzolási feladatok megoldása. Ez történhet kisebb ábrák esetében a tanórai foglalkozás keretében, vagy kiadott projektfeladatként, otthoni – házi feladat – formájában. Ezek értékelése a házi feladat értékelési szabályai szerint történik a 3.6.2.3 pont szerint.

4.4.1.4 Munkatevékenység bemutatása a duális gyakorlólhelyi tevékenységről

A duális gyakorlólhelyeken folyó munka során a tanuló gyakran találkozik az üzleti vagy gyártási titok körébe vont fogalmakkal, ábrákkal, eszközökkel vagy eljárásokkal. Ezek írásos rögzítése, fényképfelvételek készítése értelemszerűen nem lehetséges. Viszont, a duális partnernél a tanulókkal foglalkozó helyi oktató bevonásával készíthető olyan, munkanapló jellegű tevékenységleírás, ami a tanuló feladatait, a napi munkában való részvételét az ipari titkok feltárása nélkül rögzíti. Tartalmában a napi tevékenységet, a megismert szakmai fogásokat és az alkalmazott munkavédelmi szabályokat lehet rögzíteni. A munkatevékenységet bemutató naplók értékelése a gyakorlati feladatokra adható osztályzatok fele.

A munkatevékenységet bemutató naplók a tanulói portfólió részei lehetnek.

4.4.2 Gyakorlati feladatok számonkérése a szakmai oktatásban

A szakmai oktatás legfontosabb része a munkatevékenységgel kapcsolatos készségek és képességek kialakítása, az kognitív ismeretek és manuális tevékenységek kompetencia fejlesztő formálásával, összehangolásával. Ezeknek a képességeknek a fejlődése részben a munkatevékenység tényleges ellenőrzésével, a munka tárgyának elkészítésével vagy az adott gép, berendezés, folyamat szakszerű működtetésével, vagy mindezeknek egy összefüggő és hosszabb projekt formájában való bemutatásával lehetséges.

4.4.2.1 A gyakorlati feladat végrehajtását megelőző szóbeli számonkérés

A megelőző szóbeli számonkérés célja, hogy az oktató az önálló munkavégzés megkezdése előtt meggyőződjön a biztonságos munkavégzéshez szükséges feltételek teljesüléséről. Kiemelten:

- az elvégzendő munka bemutatása;
- az elvégzendő munkával kapcsolatos elméleti ismeretek összefoglalása;
- a feladathoz szükséges eszközök kiválasztása;
- a munkavégzésnél alkalmazott szerszámok, eszközök gépek használhatóságának feltételei és ezek ellenőrzése;
- a munkavégzésnél alkalmazott gépi eszközök biztonságos indításának lépései, feltételei;
- munka-, tűz- és környezetvédelmi ismeretek: egyéni és kollektív védőeszközök.

A megelőző szóbeli számonkérés kiegészíthető úgynevezett kockázatelemző munkalapok kitöltésével, ami célzottan a fentiekben felsorolt kérdéseket foglalja össze. A megelőző szóbeli számonkérés értéke a gyakorlati feladat értékelésébe számít, és a feladatot összeállító szakmai oktató határozza meg százalékos arányát.

4.4.2.2 Gyakorlati feladat végrehajtása

A gyakorlati feladatértékelés leggyakoribb formája a munkatevékenység vagy annak eredményének az értékelése. Ezek közé tartoznak:

- anyagmegmunkáló – kézi vagy gépi forgácsoló – tevékenységek, hegesztési feladatok;
- műszaki ábrák alapján szerkezet vagy hálózat kialakító, szerelő tevékenységek;
- mérések ipari mérőműszerekkel;
- gépek beállítása, működtetése, működésük üzemszerű ellenőrzése;
- hibafeltárás, karbantartási és javítási munkák elvégzése;
- egyéb, a helyi tantervben az egyes tananyagelemekhez meghatározott gyakorlati munkák.

A gyakorlatok értékelésénél a Képzési és kimeneti követelményekben leírt szabályokat kell alkalmazni, de a legfontosabb szempontok:

- szakszerűség, munkafogások, munkalépések pontos ismerete és alkalmazása;
- eszközök és anyagok kiválasztása;
- műszaki leírások, dokumentációk, utasítások értelmezése;
- mérési feladatok pontossága és megfelelő dokumentációja;
- munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok betartása, egyéni munkavédelmi eszközök használata, tudatos hulladékkezelés.

4.4.2.4 Projektfeladat bemutatása

A projektfeladatok az szakmai oktatás gyakorlati eredményeinek komplex bemutatását célzó és a Képzési és kimeneti követelményekben is előírt vizsgaforma. Elkészítése és a végrehajtásra való felkészülés hosszabb időt vesz igénybe. Az oktatás időszakában a tanulói teljesítmény mérésére nappali vagy esti munkarendű oktatásnál félénként egy-egy feladatot célszerű kijelölni, amit a félév lezárása előtt mutat be a tanuló.

A felnőttképzési szerződéssel, sajátos munkarendben foglalkoztatott tanulók részére a foglalkozás teljes időtartamában az ágazati alapvizsgát megelőző időben, illetve a szakmai oktatási idő kétharmadában célszerű a projektfeladat bemutatási idejét meghatározni.

A projektfeladat célja a szakmai vizsgaszituáció megismertetése és begyakorlása.

A projektfeladat bemutatása írott vagy digitális bemutató eszköz segítségével történik. Az elvégzett gyakorlati munka eredményét – munkadarabot, ábrát vagy feladatbemutató portfóliót – az előadás során, összefüggően kell a tanulónak bemutatnia. A projektfeladat értékelése két gyakorlati osztályzat.

4.5 A szakmai vizsgához kapcsolódó egybefüggő felkészítés rendje

Az iskola a szakmai vizsga előtt munkatervben, a tárgyév vizsgarendjéhez igazodóan, biztosítja a tanulók egybefüggő felkészülését.

4.5.1 Jelentkezés a szakmai vizsgára

A szakmai vizsgára jelentkezés az akkreditált vizsgaközpontok által közzétett vizsgarend szerint történik. A tanulók a jogszabályi előírások szerint egyénileg jelentkeznek, de az iskola a jelentkezések menetét koordinálja és a jelentkezési lapok kitöltését segíti. Az akkreditált vizsgaközpontok a Képzési és kimeneteli követelmények alapján készítik el a projektfeladatot, és – a KKK szerint, szükséges esetén – megküldik a tanuló részére a felkészüléshez, előkészítéshez szükséges dokumentumokat.

4.5.2 Szakmai vizsga előtti konzultáció és felkészítés

Az iskola a szakmai vizsga megkezdése előtti tizenötödik naptól biztosítja tanulói részére az interaktív írásbeli vizsgára való felkészüléshez szükséges gyakorlási és konzultációs lehetőséget. Ennek érdekében elérhetővé tesszük az akkreditált vizsgaközpontok hivatalos internetes felületeiről letölthető gyakorló, illetve korábbi években felhasznált tesztanyagokat. Kijelölt szakmai oktatóink, szervezett konzultáció formájában segítséget nyújtanak a felkészítésben.

A duális képzőhelyen szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére az iskola az Szkr. 46/A. alapján, a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

A gyakorlóhelyi lehetőségeink szerint biztosítunk felkészülést és gyakorlást az adott szakma a Képzési és kimeneteli követelményében megfogalmazott gyakorlati, manuális feladatok elvégzésére.

4.5.3 Portfólió készítése

Az iskola által oktatók szakmáknál a szakmai vizsga gyakorlati, úgynevezett projektfeladat részének egyik eleme, hogy a tanuló portfóliót visz magával és azt a vizsga keretében bemutatja. Jellemző részei:

- munkanapló az oktatási időszakban végzett gyakorlati feladatokról;
- a szakmai fejlődést megfelelően illusztráló projekt részletes ismertetése a helyszínen, dátum megadásával;
- az elvégzett feladat és az abban a vizsgázó által végzett teljes- vagy részfeladat bemutatása műszaki rajzzal, fényképekkel és szöveges leírással;
- a saját maga által végzett munka és a fejlődés értékelése;
- a szakmai vezető, konzultáló hitelesítése.

A szakmai anyag elkészítésének menetét szakmai oktató, témavezető vagy konzulens felügyeli.

Az elkészítés lépéseiről és ellenőrzéséről az oktató az iskola által szerkesztett, rendszeresített, papíralapú konzultációs lapot vezet. Ennek főbb területei:

- A szakmai anyag tematikájának, témájának ellenőrzése – a téma kiválasztása
- Az anyag tematikájának kiválasztásakor az érvényes tantárgyi sztenderdek és a szakmai munkaközösség belső igényeit alkalmazzák.
- A szakmai anyag elkészítésének menete – konzultáció
- Legalább három konzultáció egyenletesen elosztva a rendelkezésre álló időtartamban.
- A beadhatóság ellenőrzése

A témavezető oktató, konzulens a Képzési és kimeneti követelmény alapján megfelelőnek ítélt portfóliót beadhatónak vagy nem beadhatónak minősíti. A beadhatóságról lekésebb az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott beadási, feltöltési idő előtt egy héttel dönteni kell.

4.6 Egészségfejlesztési program

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja. Az iskolai közösség aktív részvételére épít.

4.6.1 Az egészségfejlesztési feladatok iskolai felelősei és felelősségi körük

Az egészségfejlesztésben kiemelt szerepet kapnak az iskola oktatói és nem pedagógus dolgozói közül az alábbi személyek:

- igazgató és igazgatóhelyettes;
- osztályfőnökök;
- mentálhigiénés szakember, akinek feladata:
  - a tanulók és a kollegák mentálhigiénéjének karbantartása;
  - életvezetési problémák megoldásának segítése;
  - iskolai konfliktushelyzetek kezelése;
  - a kapcsolatfelvétel és -tartás lehetősége;
- ifjúságvédelmi felelős, akinek feladata:
  - a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók kiszűrése, gondozása;
  - szenvedélybetegségek kialakulása elleni prevenciós előadások, egyéb foglalkozások szervezése;
  - szexuális kultúra, AIDS-prevenció;
- testnevelő oktató, akinek feladata a nappali munkarendű, kiskorú tanulók esetében:
  - testnevelési óra keretében a helyes testtartással, tartásjavító gyakorlatokkal, a testépítéssel, a tömegnövelők, a doppingszerek, a testsúlycsökkentők használatával és következményeikkel foglalkozzon;
  - mindennapi sportköri foglalkozások biztosítása (kondicionáló terem, sportpályák használata);
  - tanév elején és végén a tanulók felmérése (hasizom, hátizom, fekvőtámasz, helyből távolugrás, 12 perces vagy 2000 méteres futás);
  - kondicionáló torna szervezése az oktatók számára.
- iskolaorvos és védőnő, akiknek feladata a jogszabályon alapuló ellátottak körében:
  - az érzékszervek vizsgálata;
  - az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok, melyek részét képezik a másodlagos megelőzésnek;
  - a felmerülő témák megbeszélése, kiemelten: a serdülőkori változások havi vérzés, higiéné
    - egészséges életmód, szenvedélyek, szexualitás, fogamzásgátlás lehetőségei, a nemi úton terjedő nemi betegségek, az önvizsgálatok fontossága technikája (here, emlő);
  - igény szerinti, egyénre szabott gondozás, esetkövetés;
- valamennyi dolgozóra vonatkozóan: szükség esetén elsősegélynyújtás.

4.6.2. Az egészségfejlesztés fontosabb célterületei

Mindannyiunk felelőssége, hogyan mutatunk példát az alább területeken:

- személyi higiéné;
- a lelki egyensúly megteremtése és megőrzése;
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése;
- a szabadidő aktív eltöltése;
- a mindennapos testmozgás;
- az egészséges táplálkozás;
- az egészséges és biztonságos környezet;
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet;
- családtervezési módszerek

4.6.3 Az egészségfejlesztés fontosabb célterületei

Mindannyiunk felelőssége, hogyan mutatunk példát az alább területeken:

- személyi higiéné;
- a lelki egyensúly megteremtése és megőrzése;
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése;
- a szabadidő aktív eltöltése;
- a mindennapos testmozgás;
- az egészséges táplálkozás;
- az egészséges és biztonságos környezet;
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet;
- családtervezési módszerek

Az egészségfejlesztésben a felnőtteken kívül fontos szerepet játszanak, ha lehet, még nagyobb hatást gyakorolhatnak a kortárssegítők, ezért az ilyen jellegű képzésekről diákjainkat rendszeresen tájékoztatjuk, az ezzel kapcsolatos személyes kapcsolatteremtés lehetőségét biztosítjuk.

A szülők, a család irányában is nyitottak vagyunk. Igény szerint egészségfejlesztés témában szülői értekezletre előadót szervezünk, és drogrevenió, egészségfejlesztés témakörében szóróanyagot bocsátunk a szülők rendelkezésére.

Az egészségfejlesztés fontosságára, ebben betöltött kulcsszerepünkre tantestületi, réteg- és osztályértekezleteinken is kitérünk.

4.7 Pályaorientációs szolgáltatások, feladatok

Iskolánkban az Alapító okirat szerint szakmák oktatása folyik. Ezeket a tanulmányokat a felvételi eljárásokban felvett nappali vagy nem nappali munkarendben folytatják tanulóink, így csak az

általánosan elvárható pályorientációs feladatokat végezzük. Ennek célja a tanulói képesség vagy teljesítmény alapján indokoltnak látszó másik ágazat vagy szakma, esetleg az európai keretrendszer szerinti másik szintnek megfelelő szakma felkínálása, ha a tárgyévben az biztosítható.

Ugyanakkor célunk az átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, a tanuló életkorának és tudásának megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül. Ebben elsődleges szerepe lehet a technikusi osztályban érettségiző tanulóink továbbtanulási pályorientációjának, amit felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napokon való részvétel szorgalmazásával támogatunk.

A szakmában való megfelelést az egyéni képességek, pályalkalmasság felméréssel támogatjuk.

4.7.1 Pályorientációs feladataink

Legfőbb elvünk az iskolai környezetben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása. Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása a lehetőségek szerint.

- Tanulóink számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres munkába állás vagy továbbtanulás érdekében.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az tanítási foglalkozások alatt munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása.
- Az oktatási munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.

A célok és feladatok megvalósításának fontos eszköze a konstruktív, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó csoportok, közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját. Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

5. A tanuló előrehaladása, magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanulók a tárgyévi évfolyam valamennyi tantárgyi követelményeinek legalább minimum szintű teljesítésével léphetnek magasabb évfolyamba lépni. A követelményeket a tantárgy helyi programja tartalmazza. Egyes tantárgyakból - a jogszabályoknak megfelelően - az intézményvezető felmentést vagy halasztást engedélyezhet az osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és helyette szöveges értékelést adhat az alábbiakban: „jól megfelelt”, „megfelelt”, „nem felelt meg”.

A tanuló minősítéséről, magasabb évfolyamba lépéséről az oktató testület tagjaiból (az osztályban tanító tanárokból) álló konferencia dönt az éves munkatervben rögzített osztályozó konferencia napján. Ha a tanuló a tantervi követelményeket 1-2 tárgyból az oktatási időszakban nem teljesíti, javítóvizsgát tehet, és csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel. A javítóvizsga időpontja a tanév rendje miniszteri utasításban meghatározott javítóvizsga időszak (általában augusztus utolsó hete).

A törvényben meghatározott számú és feltételű mulasztások esetében a tanuló osztályozó vizsgán adhat számot tudásáról.

A tanulók minősítés alapja az eKrtában vezetett „naplójegyek”, osztályzatok tantárgyanként vett számtani átlaga. A tanuló magasabb osztályba lépését, tovább haladását megállapító minősítésnél valamennyi – nem számítás eredményeként kapott - osztályzatot figyelembe kell venni. Az átlagot a hivatalos átlagszámítási szabály szerint kell kiszámítani.

Nem léphet magasabb évfolyamba a tanuló, ha a tanulmányi kötelezettségének nem tett eleget.

Osztályozó vizsgát kell tennie azoknak a tanulóknak, akiket

- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, de nem mentette fel az értékelés alól;
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtánál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben az elméleti órákból a lehetséges óránál többet mulasztott, és az oktató testület javaslata alapján tehet osztályozó vizsgát;

Ezekben az esetekben csak a sikeres osztályozó vizsga után léphet magasabb évfolyamba a tanuló, amiről írásban külön határozatot kap.

6. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló és a sajátos nevelési igényű tanulók szakmai programja

Az iskolában a 9 – 13 osztályos technikus és 9-11. évfolyamos, nappali munkarendű, hároméves szakképző iskolai szakmai oktatás, valamint esti munkarendű, kétéves technikumi és szakképző iskolai, valamint sajátos – átlagban 840 óras – munkarendű, felnőttképzési szerződés alapján szervezett szakmai oktatás folyik. Ennek megfelelően az Szkr. alapján a hároméves képzésben kiemelt figyelmet igénylő tanulók köre:

- sajátos nevelésű igényű kiskorú tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő kiskorú tanuló;
- kiemelten tehetséges tanuló;
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú tanuló.

6.1 Általános szakmai oktatási elvek

Bármelyik csoportba tartozó tanuló integrált közismereti és szakmai oktatásban vesz részt.

Tanköteles korú tanulók esetében megkülönböztetjük az idegrendszeri, fiziológiai, vagy környezeti hatások által okozott nehézségeket. Ennek kezelése:

- szervezett terápiás foglalkozás, iskolaorvos vagy pszichológus segítségével, akiket szükség esetén az adott problémához felkérünk;
- a tanuló pozitív tulajdonságainak erősítése;
- sikerélményhez juttatása;
- a tanuló mentesítése egyes tantárgyakból az értékelés és minősítés alól; (Itt a szakképzésre vonatkozó szabályokat figyelembe kell venni);
- felmentés írásbeli feladat megoldás alól, az írásbeli kiváltása alternatív módszerekkel (szóbeli felelet, projekt feladat, tesztfeladat – interaktív, digitális.)
- szülővel – gondviselővel - való együttműködés, közös vélemény kialakítása;
- pszichológiai előadásokon való részvétel.
- a tanuló mentesítése egyes tantárgyakból az értékelés és minősítés alól, azzal, hogy a szakmai tantárgyak alól felmentés nem adható:

6.2 A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Országos statisztikai felmérések alapján a beiskolázott gyerekek jelentős hányada csonka családban él. További problémát okoz, hogy tanulóknak egy részénem kielégítő anyagi helyzetben és rossz lakásviszonyok között lakik. Sok tanulónál nevelési hiányosságok fedezhetők fel: érzelmi kapcsolatok

hiánya, közömbösség, vagy túlzott kényeztetés, illetve szigor. Ezek a problémák általában idegrendszeri, fiziológiai – mentális elváltozásokat eredményeznek, amelynek kiküszöbölésére különböző terápiákat alkalmazunk:

6.2.1 Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.

- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés. A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

6.2.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba javaslása. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- Az induló évfolyamokon év eleji tudásszint mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára.
- Az iskolapszichológus, a szociális feladatokat végző pedagógus és az ifjúságvédelmi felelős az érintettek körében tanév elején profilt készít az osztályokról és felméri a látens problémás diákokat és csoportfoglalkozásokat tart.
- Tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, az oktatók és a tanulók személyes kapcsolattartása.
- Az iskolai médiaeszközök – könyvtár, számítógépes eszközök, multimédiás eszközök - egyéni vagy csoportos használata.
- Az osztályközösség segítő erejének mozgósítása.
- A közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása.
- Kedvezmények, mentességek biztosítása a Nemzeti köznevelési törvény alapján,

6.2.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényt megállapító határozat alapján foglalkozunk az erre rászoruló tanulókkal. A felnőtt tanulók esetében elsősorban a sajátos nevelésű igényt (SNI) kell figyelembe venni, szakértői megállapítás alapján.

Szintén az Szkt. alapján a szakmai oktatásban csak az adott szakmára megállapított egészségügyi alkalmasság szerint vehetnek részt a tanulók, így az abban meghatározott feltételeknek eleget tevő tanulók részére az Nkt. szerinti szakértői bizottság állapítja meg az eltérő foglalkoztatás mértékét. Ez lehet:

- szervezett felzárkóztató foglalkozás;
- egyéni korrepetálás;
- tanulócsoporthoz osztás,
- projektmunka;
- tanulópár kialakítás;
- időkezdvmény feladatmegoldásnál és értékelésnél
- időkezdvmény értékelésnél és vizsgákon a jogszabályi előírás szerint.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz.

Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók alapján folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés a tanuló képességeihez mért igazítását, és egyéni foglalkozásokat jelenthet.

Célul tűztük ki a kimaradók arányának csökkentését. Ennek érdekében a legtehetségesebbek esetén támogatjuk az átlépést a technikum és a szakképző iskola között, a megfelelő különbözeti vizsgák letétele mellett. Támogatjuk legjobbainkat a tantárgyi vagy szakmai versenyeken való indulásra.

Az osztályfőnöki tanmenetben pedig fokozott hangsúlyt kap az önismeret, a viselkedéskultúra és az egészséges önbizalom kialakítása.

6.2.4 Fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos feladatok

Az iskolában csak a Képzési és kimeneti követelményben meghatározott foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat szerint alkalmas tanulók járhatnak. Ennek alapján főleg hallássérült tanulókkal való egyéni foglalkozási rend alakítható ki.

A hallássérült fiatalok az egészségügyi alkalmassági követelményektől függően tanulhatnak technikumi és szakképzőiskolai szakmai osztályokban mind tanulói jogviszonyban, mind felnőttképzési szerződés keretében.

Az ilyen oktatás szervezésének sajátosságai

- Vizualitással, technikai eszközök (írásvetítő, projektor) alkalmazásával segítjük a tanári magyarázat megértését, a tanulási folyamatot.
- A tanulási nehézségek enyhítése érdekében megvalósítjuk az egyéni képességekhez igazodó tanórai és felzárkóztató foglalkozást.

7. A szakmai oktatásban alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A szakmai oktatás során alkalmazott módszereink célja a szakmák Képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott szakmai vizsgára való hatékony felkészítés. Így az elméleti órákon fontos szerepe van a különböző szintű tesztfeladatok megoldásának egyéni és csoportos formában egyaránt. Ez nem csak az értékelésnek, hanem a gyakorlásnak is kiváló eszköze.

Az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításának különösen alkalmas eszköze az úgynevezett projekt módszer, projektfeladatok elkészítése szintén egyéni vagy csoportos formában.

7.1 Tesztfeladatok egyéni és csoportos megoldása szakmai elméleti foglalkozások keretében

Egyéni vagy csoportfoglalkozás keretében megvalósított tesztfeladatos gyakorlás eszköze az oktató által számítógépes prezentáció, bemutató formájában készített tesztfeladat. Az alkalmazás során a tanulók először csak a kérdéseket látják a bemutatón, és az oktató irányításával egyénileg vagy közösen oldják meg a feladatot. A program természetesen az oktató által vezérelve végül megmutatja a helyes megoldást.

7.2 Irányított feladatmegoldás számítógépes célprogramok segítségével

A szakmai oktatás keretében ma már számos interaktív oktatóprogram elérhető, ingyen letölthető vagy beszerezhető. Az elektronika és gépészet területén számos ilyen szoftver készült. Ezek jellemzően:

- irányított kérdésekkel, „súgóval” és magyarázatokkal ellátott szakmaspecifikus oktatóanyagok;
- egy-egy gép vagy folyamat működését szimuláló programok;

- komplex programrendszerek – például az automatika oktatására szolgáló gyártói „didakt” rendszerek;
- számítógépes hardver elemekkel kombinált oktató, gyakorló padok – például az elektronika és gépészet terén különböző elektromos és fizikai mérésekhez, vagy az épületgépészet terén különböző áramlás- és hőtechnikai feladatokhoz.
- egyszerűbb mérőműszerek számítógépes szoftver támogatással.

7.4 Projektoktatás

A projektoktatás a szakmai oktatásban alapvetően bevezetett oktatási forma. A projekt lehet egyéni, kiscsoportos, nagyobb csoport részére szervezett vagy osztály szintű is. A tanulók elsősorban szakmai feladatot oldanak meg, amelyben a témavezető oktató segít nekik

7.4.3 A projekt lebonyolítása:

A projektek típusai időtartam szerint

- rövid (pár óráig tartó) projekt;
- közepes hosszúságú (pár napon át tartó) projekt;
- hosszabb ideig tartó (több hónapra vagy egy félévre szóló) projekt.

A projekt lebonyolítása:

7.4.3.1 A projekt témájának kiválasztása

Az oktató a tanulókkal együtt, velük egyeztetve választja ki a projekt témáját, figyelembe véve az aktuális tananyagokat, a lehetséges tantárgyi koncentrációt. Természetesen a kiindulási alap itt is a Képzési és kimeneti követelményben meghatározott projekt cselekvés, különös tekintettel a portfólió készítésre.

7.4.3.2 Rövidtávú, egy-egy foglalkozási órára terjedő projekt

Ezek a tevékenységek általában egyéni vagy kisebb csoportban, osztályfoglalkozás keretében megvalósított projektek. A szakmai oktató által kiadott témát kettő-négy tanulóból szervezett csoport dolgozza fel. A feladatmegoldásra meghatározott időt kapnak, majd a csoport közössége előtt az eredményt bemutatják, előadják. Fontos eleme ezeknek a feladatoknak a feladatmegosztás, egyfajta szerepjáték, a résztvevők szerepkörének pontosítása stb.

7.4.3.3 Közép- és hosszútávú projekt megtervezése

Olyan projekt tervet kell készíteni, amelyben azonosítható, hogy melyik tananyagrészhöz kapcsolódik, milyen korábbi ismeretre van szükség, milyen kompetencia fejlesztése a cél, és milyen személyes képességeket erősít. A tervezés során minden lépéshez határidőket rendelünk.

A projektről dokumentáció készül, amely rögzíti:

- a feldolgozott, kapcsolódó tananyagot;
- projekt célját;
- a projekt lépéseket, a végrehajtás lépéseinek határidejét és egyéb tervezett körülményeket.

A tanuló a projekt végrehajtása során dokumentumban (munkanaplóba) kellő részletességgel rögzíti a végrehajtási tevékenységet. A dokumentálás jelenti az adott lépés végrehajtásának végét.

A projekt elkészülte után a végleges dokumentációt a tanuló az iskola informatika rendszerében vagy papír alapon a tanulmányai befejezéséig tárolja. A projekt jellegétől függően a dokumentum a tanulói portfólió része lesz.

7.4.3.4 A projekt bemutatása

A projekteket kellő időben és közönség előtt be lehet mutatni, ahol a közönség többi tagja kérdéseket tehet fel, megjegyzéseket tehet. Ez egyúttal lehet az értékelés része is. A projekt időszakának leteltével a résztvevő tanulókat a témavezetők a tárgynak megfelelő tantárgyat osztályzattal értékelhetik.

A projektek során alkalmazni kell a tantárgyi koncentrációt.

7.5 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása

A kooperatív módszerek alkalmazásának célja az inhomogén csoportokon belül meglévő különbségek csökkentése, a tanulók motiválása és az eredmények javítása.